NATIONAL LIBRARY OF CANADA
Collection Development Branch
395 Wellington Str. Order sect
Ottawa, Ont.
K1A ON4

National Library
Bibliothèque Nationale
OCT 1977
SERIALS SECTION
PERIODIQUES

„Meie Elu" toimetus ja talitus Eesti Majas, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada ● Tel. 466-0951
Tellimiste ja kuulutuste vastuvõtmine igal tööp., kl. 9 h.-5 p.l., esmasp. ja neljap. kl. 9 h.-8 õ. Laup. kl. 9 h.-1 p.l.

Tellimishinnad Kanadas: 1. a. $22.00, 6 k. $12.00, 3 k. $8.00. USA-sse: 1 a. $23, 6 k. 12.50, 3 k. $8.50. Ülemeremaadesse: 1 a. $26.00, 6 k. $14.50, 3 k. $9.00.

Kiri- ja lennuposti lisa: Kanadas ja USA-s: 1 a. $11.50, 6 k. $5.75. Ülemeremaadesse: 1 a. $23.50, 6 k. $11.75. Üksiknumber 40c.

Kuulutushinnad: 1 toll ühel veerul: esiküljel $3.75, tekstis $3.50, kuulutuste küljel $3.25.

Meie Elu

EESTLASTE AJALEHT PAGULUSES

Second Class Mail Registration No. 1354.

„OUR LIFE" — „MEIE ELU" — Estonian Weekly. Published by Estonian Publishing Co. Toronto Ltd., Estonian House, 958 Broadview Ave. Toronto, Ont. Canada. M4K 2R6 ● Tel. 466-0951

— ☆ —

Toimetajad H. Rebane ja S. Veidenbaum

Toimetaja New Yorgis B. Parming 475 Lafayette Dr., New Milford, N.J., USA Tel. (201) 262-0773

— ☆ —

„MEIE ELU" väljaandjaks on Eesti Kirjastus Kanadas.

Asut. A. Welleri algatusel 1950.

Nr. 42 (1445) 1977 | REEDEL, 21. OKTOOBRIL — FRIDAY, OCTOBER 21 | XXVIII aastakäik

SAKSA NIMEKAS PÄEVALEHT AVALDAS PÄTSI KIRJAD

GEISLINGEN („Meie Elu" kaastööliselt) — Bonnis ilmuv saksa tuntuim päevaleht „Die Welt" pühendas 11 oktoobri numbris peagu kolmveerand lehekülge Eestile. Pealkirjade all „Mida Moskva inimõiguste all mõistab" ja „Eesti küüditatud president süüdistab kirjades Kremlit", kirjutab Eestis sündinud publitsist dr. Carl Gustaf Ströhm heatahtliku ja objektiivse artikli Eesti kohta.

Kirjutise juures on kaks fotot. Üks neist näitab vaadet Tallinnale merelt nõukogude sõjalaevadega esiplaanil ja teine suuremõõduline foto näitab president Pätsi Võidutuld süütamas. Kirjutise juures on ka saksakeelsed täpsed tõlked president Pätsi kolmest kirjast, mis tänavu ilmusid vabasse maailma. Dr. Carl Gustaf Ströhm kirjutab muuhulgas:

„Belgradi järelkonverentsil kaitseb Moskva ennast „siseasjadesse segamise" vastu. See ülitundlikkus pole põhjendamatu, nagu seda näitab 1940 a. nõukogude poolt küüditatud Eesti president Konstantin Pätsi saatus. Temal, kes suri tõenäoliselt 1956. aastal, jõudsid alles nüüd mõned kirjad läände, millised „Die Welt" avaldab esimese päevalehena täies sõnastuses.

Kolm vapustavat dokumenti ühe väikse rahva saatuse kohta jõudsid mõne nädala eest läände: läkitused ja kirjad, mida Konstantin Päts, kes nõukogude poolt küüditati ja oletatavasti vangistuses surnud, viimane Eesti Vabariigi president oli kirjutanud.

Need kolm kirja, mida täna avaldame, ei kanna kuupäeva. Esimese läkituse on ta nähtavasti kirjutanud sõja ajal — selles näitab Päts veel lootust peatseks vabaduseks endale ja oma rahvale. Teine kiri — ÜRO peasekretärile — on ilmselt esimestel pärastsõja aastatel kirjutatud ning näitab juba käekirjas aastatepikkuse vangistuse ja isolatsiooni jälgi. Kolmas ja viimane kiri on kirjutatud väriseva käega füüsiliselt murdunud ja hingeliselt ning vaimliselt ikka veel püstipäiselt inimeselt. Päts kirjutab selles oma eelseisvast 80 a. sünnipäevast. Siin võib oletada, et kiri on kirjutatud kas 1953. a. lõpul või 1954. a. algul, sest Päts oleks 23. veebruaril 1954 80 aastat vanaks saanud. Punase Risti andmete kohaselt on Päts surnud N. Liidus 18. jaanuaril 1956. Nõukogud pole tänini teinud teatavaks suremise paika, põhjust ega ka kohta, kuhu ta maetud.

Missuguseid teid kaudu Konstantin Pätsi viimased elumärgid läände jõudsid ja miks kestis nii kaua kui

(Järg lk. 2)

„Meie Elu" esimese laupäeva õhtul toimunud võrulaste kokkutulekul. Vasakult: E. Talmre, A. Rõika, J. Treumuth, R. Vesi, E. Tobreluts, E. Tiilen, A. Aasmaa, J. Ristsoo, V. Hommik, A. Kelder, R. Pohlak, A. Käärid, R. Lail, A. Raag ja O. Haamer. (Lähemalt lk. 4) Foto — O. Haamer

Eesti Invaliide Toetava Naisringi

MOENÄITUS

pühapäeval, 30. oktoobril kell 3 p.l.
Eesti Maja suures saalis
Mängib G. Iltali orkester
Sissepääs koos kohvilauaga $5.00. Laudade tellimine: pr. Türk 461-5859

EESTI KUNSTIDE KESKUS

ESTONIAN SHOWCASE

29. oktoober — 12. november Scarboro Civic Centre
Kunstinäitus: KÖKS, TIMMAS, TULVING
Keraamika: ANTS ELKEN
Etnograafilised väljapanekud

PIDULIK PROGRAMM

Pühapäeval, 30. oktoobril kell 4 p.l. Kalev-Estienne, Hamiltoni Helletajad, Kungla rahvatantsijad, Vanemgaidide Koor, Ilo Maimetsa regilaulikud ja Cindy Nichols.

STONE CHURCH, 45 Davenport Rd. 29. okt. s.a. kell 7 õhtul

VÄLISMISJONI ÕHTU

Laulu-sõna põimik: Ingrid ja Evert Söderholm, Marika Krabi, Vilma Krabi, Elof Ahlberg, j.t.
KÕIK KUTSUTUD.

EDASILÜKATUD!

Eesti Liit Kanadas, Toronto Eesti Seltsi ja Eesti Maja Torontos korraldusel.

„EESTLASTE KODU, OMAPÄRA JA VAIMNE PALE"

Vello Hubel

Uus aeg: neljap., 3. nov. kell 8 õ. Eesti Majas

E. MAJAS 28., 29. ja 30. OKT. 1977 a.

JOAN'N SAARNIDU KUNSTINÄITUS

SUMERI KILDE-ÕLIMAAL
Avatud igapäev kl. 10—10 õ. Tasuta sissepääs

Uus eestlane Vene saatkonna juures Moskva kooliga

STOKHOLM („V. E.") Voldemar Veberi asemele N. Liidu saatkonna juurde Ottawassa asunud Peeter Lillenurm on umbes 35 a. vana ja olevat saanud kõrgema diplomaatilise hariduse Moskvas. Ta on töötanud 4 aastat N. Liidu saatkonna konsulaarosakonnas Helsingis. Teda seal kohanud kaasmaalased kurdavad, et ta räägib väga raske vene aktsendiga eesti keelt. Abielus venelannaga, lapsed ei räägi eesti keelt.

Kodumaalt saabunud andmeil ei teata temast seal midagi ja tal puudub igasugune isiklik kontakt Eestis. Varem Ottawas olnud Voldemar Veber olevat teinud kõva karjääri ja nüüd nähtavat teda sageli liikumas Tallinnas koos ministrite nõukogu esimehe Valter Klausoniga.

Stokholmi saatkonnast on koju kutsutud senine atashee Tiit Made (varem dotsent Tallinna Polütehnilise Instituudi juures majandusalal), tõenäoselt tagasi instituudi juurde. Siin on liikumas olnud tema poolt koostatud teos „Rahvusvahelised majandusorganisatsioonid" ja ta olevat avaldanud ka teose „Imperialistlik integratsioon". Tema asemele on kohale jõudnud Johansoni nimeline Moskva kõrgema kooliga mees, umbes 35 a. vana. Varem välismaal ei ole töötanud.

Teine Stokholmi saatkonna juures juba üle kolme aasta töötanud eestlane Feliks Meiner (kurikuulsa Toomi järeltulija), saatkonna sekretär, jätkab oma tööd.

Londoni saatkonna juures peale Ralf Miilenbergi kojukutsumist 1975. a. enam ühtegi eestlast ametis ei ole. Helsingi saatkonna konsulaarosakonnas töötab keegi Mihkelsoni nimeline halba eestikeelt kõnelev noormees.

Teadaolevail andmeil rohkem eestlasi N. Liidu välissaatkondade juures ei tööta. Tundub, et nüüd rakendatakse ainult täiesti usaldusväärseid, spetsiaalselt Moskva koolituse saanud inimesi.

KAI KÄÄRID'i
7-es iseseisev
KUNSTINÄITUS
Eesti Maja väikeses saalis
laup., 5. nov. ja pühap., 6. nov.
kell 10 hom.—9 õ.

Anneli Koppel:

POOLA VALVURID PEKSID MEID...

STOKHOLM (EPL) — Meid peksti Poola vanglas, kuna keeldusime määrusi jälgimast, ütles Anneli Koppel Rootsi saabudes. Ma ise olin töökoha tõttu sunnitud koju tulema, kuid ma olen alati valmis taas sõitma mõnele Ida-Euroopa maale nõudma vabadust.

Anneli Koppel saabus Stokholmi neljapäeval, 29. septembril. Ta oli peagu kuu aega Poola vanglas istutud lendlehtede levitamise pärast Varssavi kesklinnas.

Nüüd pidi ta Rootsi tagasi tulema, et teda töölt lahti ei lastaks. Elisabeth Lie aga jääb vanglasse. Ta on üliõpilane ja käesolev semester on tal nurjunud.

Anneli on juba esinenud TV-s ja „Expressenis" ja rääkinud oma vangistustumisest. Eesti Päevaleht usutles teda.

— Miks läksite just Poolasse lendlehti levitama?

— Nii Elisabeth kui mina oleme varem N. Liidus käinud demonstreerimas inimõiguste rikkumise vastu. Sinna meid enam sisse ei lasta. Poolasse oli meil võimalik sisse pääseda. Peale selle tahtsime me oma aktsiooniga näidata, et kõik Ida-Euroopa rahvad peavad üksmeelselt võitlema peavaenlase, N. Liidu vastu. Üksinda ei saavuta ükski Ida-Euroopa rahvas midagi.

— Kas oiite aktsiooni kaua kavatsenud?

— Me olime kevadest saadik arutanud kuidas kõige paremini selletaolist aktsiooni läbi viia. Kaunis kitsas ringkonnas valmisid me lõplikud plaanid. Trükkisime lendlehed, fotograaf võttis meist pildid, mis tehti 250-nes eksemplaris. Sõitsime nädalalõpu reisiga Poolasse ja teatasime telefoni teel Rootsi, et oleme sisse pääsenud.

— Mis Poolas juhtus?

— Ei olnud võimalik juba esimesel päeval, reedel demonstreerida, kuna ma pidin teatud asjad ühele kontaktile üle andma. See läks hästi ja järgmisel õhtupoolikul läksime Varssavi keskraudteejaama.

— Raudteejaamas hakkasin mina otsekohe lendlehti jagama. Elisabeth seisis kõrgel trepil, valmis 700 lendlehte rahva hulka viskama juhul kui politsei tuleb.

— Aga politsei ei tulnud?

— Ei, mitte sel ajal, kui me raudteejaamas olime. Paljud küsisid veel rohkem lendlehti juurde ja kiitsid selle sisu. Pärast läksime raudteejaamast kesklinna lendlehti jagades. Alles kui me olime umbes 1400 lendlehte välja jaganud, tuli politsei. Kogunes kaunis palju rahvast ja me viskasime viimased lendlehed üles õhku. Hiljem politsei rääkis, et nad olid ainult 200 lendlehte kätte saanud.

— Pühapäeval viidi meid kohtu ette ja meile määrati 3000 zlotti (400 krooni) trahvi. Keeldusime maksmast. Siis määrati meile kaks kuud vangiat.

— Kuidas oli vanglaelu?

— Esimene nädal olime samas van-

(Järg lk. 2)

Sotsialistid kaotasid Manitobas

Manitoba provintsivalimistel said Kanadas uusdemokraatide nime kandvad sotsialistid suure kaotuse osaliseks. Konservatiivid Sterling Lyoni juhtimisel said absoluutse enamuse. Nad said 57-me liikmelises parlamendis esialgsete andmete järele 33 kohta. Uusdemokraadid pidid leppima 23. kohaga. Kuid veelgi halvemini läks liberaalidel, kes pidid leppima ainult ühe kohaga. Konservatiivid arvavad, et kui lõpulikud andmed saabuvad, siis võib nende kohtade arv suureneda veel paari koha võrra.

Uusdemokraadid teostasid tagasihoidlikku valimiskampaaniat ja toetusid peamiselt oma heaolu ühiskonna programmile ja parteijuhi Ed. Schreyeri populaarsusele. Teda peeti pragmaatiliseks sotsialistiks. Konservatiivid lubasid kulukate abirahade piiramist ja eraettevõtluse suurendamist. Praegu on 10-nest Kanada provintsist 6-es konservatiivid võimul. Uusdemokraadid on veel võimul vaid Saskatchewanis ja liberaalide käes on ainult veel Nova Scotia provints. See asjaolu teeb küsitavaks P. E. Trudeau liberaalide valimisvõidu tuleval suvel.

Eesti Kunstnike Koondis Torontos

XXII AASTANÄITUS

Poetri Lyriku näituste saales
Mount Pleasant Road ja Roehampton Avenue
(Eglintoni läheda!)
pühapäeval, 23. oktoobril 1977 kella kahest kümneni p.l.
Näitus jääb avatuks 30. oktoobrini k.a.
Avasõna kell 2.30 p.l. — ARVI KORK
● Pühapäeviti kell 2—10 p.l.
● Neljapäeval, reedel ja laupäeval kella 6—10 õhtul

ASUT. 1951 TORONTOS

EESTI RAHVUSTEATER KANADAS ESITAB
6. RAHVUSVAHELISEL TEATRIFESTIVALIL
laup., 12. nov. kell 8 õ. St. Lawrence teatri Town Hallis
Arvo Mägi satiirilise komöödia

KIHLUS

Lavastus: RIINA REINIK
Lavakujundus ja kostüümid: TIINA LIPP
Kaastegevad: RIINA REINIK, OUDI KALM, ANNE TÜLL
RUDOLF LIPP, HARRI LILLIOJA,
AUGUST TOMBAND, UDO LEPPIK

Pääsmed eelmüügil alates neljap., 20. okt. St. Lawrence Centre Town Hall, 27 Front Str., E., tel. 366-7723 kell 11 hom.—9 õ. samuti laupäeviti, Eesti Abistamiskomitees Eesti Majas tel. 461-1344, Poko's 767 Mt. Pleasant Rd. 488-2078, Elsa Vellner tel. 223-6927.

OLEME TASUMAS LAIUTUSTE HINDA

Looduslikud jõud ja majanduslikud tegurid ei ole alati olenevad inimeste ja gruppide tahtmistest, vaid need on reguleeritavad paratamatustest, mis on sageli tugevamad, kui tahe. Et Kanada tööliskond, majanduslikud ringid ja valitsus ei suutnud õigeaegselt pidurdada palga- ja hinnatõuse ning valitsuste defiitseid ja väljaspoolt finantseeritud kulutusi, reflekteerub nüüd Kanada dollari languses, mis ühe aasta jooksul on kukkunud 1.03 pealt 0.91 dollarile USA dollariga võrdluses.

Seda, mida valitsuse otsustamatus ja majanduslike juhtide nõrkus kõikvõimsate töölisunioonide vastu poliitilistel kaalutlustel või iseloomude nõrkusel ei suutnud takistada, on nüüd dikteeritud sootuks teiste jõudude poolt väljaspoolt, milleks on võistlusvõime rahvusvahelisel kaubaturul ja suurte tööstusmaade hinnang Kanada eksisteerivale majandusele. Kanada dollari langusega üheltpoolt ja inflatsiooniga teiseltpoolt on hoolimatud palga- ja hinnatõusud nüüd nivelleeritud olematuiks ja on peagu saavutatud mitu aastat tagasi eksisteerinud pariteet.

Kuid millise hinnaga? Hinnaks on passiivne kaubabilanss, langenud dollar, kõigutatud majandus, renomee, võib olla kaodatud välisturud, olematuks muutunud turism, äralangenud välisinvesteeringud ja usalduse kaotus sisemiselt valitsuse võime vastu õigel ajal õigeid otsuseid tegema. Juba sellest loetlusest peaks olema selge, et üldine langus on nii sügav, et tagasijõudmine endisse kõrgusse ei ole üksikute otsuste saavutada, vaid aastate terved püüdlused uuel mäkke ronimisel.

Nii siis õppetund on valus ja kurvem selle juures on asjaolu, et ahnusest ja hoolimatusest saavutatud languse hinda peavad maksma mitte ainult asjaosalised ise, vaid kogu elanikkond alates töötute hulgast kuni kõikide teisteni, kellel leidub väärtuses langenud dollar veel kontos või kes seda saavad pensionifondidest või teistest säästudest, mis pidid nende elupäevi kindlustama.

Väline reaktsioon Kanada dollari ja üldise majandusliku usalduse suhtes oleks võinud ära jäädа siis, kui oleks omaks võetud arusaam, et pole võimalik konsumeerida rohkem, kui on toodetud. Just see ongi loonud olukorra, et palgad, hinnad ja valitsuste kulutused on juba aastaid jooksnud ees nii kiirelt, et toodang pole suutnud sellele järgneda.

Nii siis, kui on teada kriisi põhjused, tuleb otsida parandusi nende põhjuste elimineerimises. Valitsuste kulutused tuleb tuludega tasakaalustada nii, et ka väliskohustuste tasumine nende kulutuste hulka mahuvad. Palkade ja hindade kontroll või mõni parem vastend sellele tuleb alal hoida kuni stabiliseerumiseni. Raiskavad elu- ja tööviisid igasugustes valitsustes, asutustes, tööstustes ja elanikkonnas tuleb pidurdada kitsendatud ressursside arvel.

Ning lõpuks tuleb töötute olukord lahendada tööhulga jaotusega kõikide töövõtjate vahel ja praegu hoolekande kulul eksisteerivad rakendada kasulikku toodangusse. Viimast küsimust meie eelmises juhtkirjas käsitades, ei olnud meie arvamisel, et see küsimus kiirelt võib tekkida. Kuid juba nüüd võime ütelda, et küsimus on päevakorrale tõstetud isegi kuni vähendatud tööajale vastava töötasu vähendamise võimalusega.

See ei tähenda ühelegi tarbijale pooltühja kõhtu ega paljaid jalgu. See tähendab ainult seda, et kõik inimesed Kanadas saavutavad teenitult täiskõhu, peavarju ja ihukatte, nagu see on kord ja kohus. Sellel pole mingit olulist tähtsust, et osa kõrgetasulisi laiutajaid peavad ajutiselt ilma jääma muu maailma toodangu kõrgehinnalistest finessidest, suurtest autodest ja veel suurematest elamutest või hinnalistest välisreisidest.

Kanada peab lahti saama üheltpoolt vahepeal „rasva läinud" ahnitsejaist ja teiseltpoolt tõeliselt puudustkannatavaist töötuist ja sammuma tagasi normaalse rahakoti ja kehakaalu suunas, et taassaavutada usaldust rahvusvaheliselt ja siseliselt normaalse olukorrani jõudmise läbi. Valitsustel on mitmes neist küsimustest oma sõna ütelda, kuid ta peab tegema seda alles siis, kui valitsus ja bürokraatia on ka iseennast põhjalikult uurinud.

Kui valitsus seda ei suvatse, siis jääb Kanada majanduse, dollari ja elanikkonna heaolu teiste ja nagu olukorrast näeme, välispidiste jõudude otsustada.

V.

KAASMAALASED

Laenu vajaduse korral kasutage TORONTO EESTI ÜHISPANGA madalaid laenuintressimäärasid.

HÜPOTEEKLAENUD ..... **9.5% aastas**
Intressid arvestatakse veerandaasta viisi — laenud on lahtised

PERSONAALLAENUD ..... **10.2% aastas**

Personaallaenud on laenuvõtja surma ja jäädava töövõimetuse puhul kindlustatud $10,000.00 ulatuses.

ÜHENDUSES ON JÕUD

AKTUAALSEL TEEMAL

USA VÄIKESED SÕJAJÕUD ON RÜNNAKUVALMIS

4-dal oktoobril lõppes SALT kokkuleppe tähtaeg USA ja N. Liidu vahel ja seoses sellega valitseb teatud pinevus. See põhjustab küsida, et mis juhtuks kui konventsionaalsete relvadega sõda puhkeks. Selleks on rea ringküsimustega selgitatud USA sõjajõudude rünnakuvalmidust. Sellest selgub, et USA sõjajõud on praegu väiksemad, kui kunagi varem. Armeel puuduvad mehed, reservid, tankid ja lennukid. Kuid ka varustust on väga piiratult. Kuid väejuhid arvavad, et need väikesearvulised üksused on paremas olukorras, kui kunagi varem. Sõja puhkemisel on karta, et katteosad Lääne-Saksamaal hävitatakse enne, kui reservid kohale jõuavad. Varustussilda üle Atlandi on raske kaitsta ja kolmest varustuslaevast jõuab Euroopasse vaid üks. Eesmärgiks on vastasele selgitada, et ka temale on sõda suureks riskiks.

Kõige suuremaks üllatuseks on avalikkusele asjaolu, et USA sõjajõud on praegusel momendil väiksemad, kui kunagi varem ja väljaõpetatud reservide puudusel ka kõige nõrgemad. Samal ajal, N. Liidu sõjajõud ja reservid on suuremad ja tugevamad, kui kunagi varem. Palgasõduritele üleminekuga on reservid kadunud. Uueks ohuks USA sõjajõudude nõrgendamisele ja selle lahinguvõime vähendamisele on naiste värbamine USA sõjakoolidesse. Nii palgaarmee, kui ka sõjaväe „naisestumine" on väga kulukas ja neelab tohutud summad. Uutele relvadele ja varustusele ei jää midagi järele.

Otse ehmatamapanevad on USA sõjajõudude praegused arvud kui võrdleme neid Korea sõja ajal ja Vietnami sõja haripunktil 1968. a. arvudega, siis on praegused arvud poole väiksemad. Noil aegadel oli USA-l relvade all 3,5 miljonit meest, praegu on ca 2 miljonit sõdalast, nendest suur hulk naised. Naised ei ole ettenähtud lahingu koosseisuks. Siis oli USA-l ligi 1000 sõjalaeva, nüüd on ainult 468 laeva, paljud neist vananenud. Siis oli ca 10.000 võitluslennukit, nüüd on neid ca 7,500. Need arvud räägivad ise sellest, millises olukorras on USA kaitsejõud. Vaatamata sellele leiavad üksikute väeosade juhid, et need väiksesearvulised üksused on paremas olukorras, kui kunagi varem.

USA armeed treenitakse võitluseks N. Liiduga ja arvatavaks sõjatandriks peetakse Lääne-Saksamaa territooriumi. Tuleb seal peatada N. Liidu soomusarmee masside edasitung seniks, kui reservid USA-st kohale jõuavad. 7-da USA armee juht kindral G. Blanchard väidab, et tema armee on praegu paremas olukorras, kui kunagi varem. 2 uut brigaadi jõudsid hiljuti kohale ja armee on praegu omas ettenähtud suuruses, milleks on 191.400 sõdalast. 3% isegi suurem, kui ametlik arv ette näeb. See on jagatud 5-de diviisi. Varustust voolab viimasel aastal üle Atlandi küllaldaselt ja kõik mida nõutakse saabub. Seda räägivad ka USA armee juures Saksamaal teenivad kaasmaalased.

Sügisel saabus Saksamaale 12.000 meest, et osa võtta üldisest manöövrist. Kuid kurdetakse, et USA sõjaväel Saksamaal kasutada olevad maa-alad on väga piiratud ja seal on raskusi väljaõppe andmisega.

USA armee suuremaks nõrkuseks peetakse väljaõpetatud reservide puudust. Rahvuskaardi üksused on esimesed, kust uusi reserve saab, kuid need vajavad enne lahingusse minekut 5—8 nädalalist väljaõpet. Veelgi suuremaks probleemiks on tankide ja muu raskerelvastuse viimine sõja ajal üle Atlandi. Selleks transporditaksegi Euroopasse võimalikult palju varusid. Kuid selle varustusega võib juhtuda, et see langeb vaenlase kätte, sest kardetakse, et ei suudeta vastast katteosadega seni peatada, kui reservid USAs-t kohale jõuavad. Prantsusmaa NATO'st lahkumisega on NATO kaitse ala jäänud ilma kaugema tagalata. Kui vaid arvestada Inglismaad. Esimeseks reserviks Lääne-Saksamaale viimiseks on ettenähtud sõja puhkemisel kolm mereväe korpust koos kolme õhudiviisiga. Need on sellises rünnakuvalmiduses, et need on võimelised mõne minuti jooksul välja astuma.

Kuid reservide ja abivägede üle Atlandi toimetamine on väga raske ja kaotusrikas. Varustussilla kaitsmist üle Atlandi takistab USA sõjalaevastiku väike arv. President J. Carter peatas B-1 ehitamise programmi ja B-52 kaugepommitajad on vananenud ja ei täida enam oma otstarvet. Väga tähtsat osa mängib sõja korral USA Atlandi laevastik, kuna selle ülesandeks ongi meretee lahti hoidmine Euroopasse. Selle laevastiku komander admiral Kidd on oma ülesannete suhtes pessimistlik. Tal on plaan, et transpordiks tuleb mobiliseerida NATO liikmete ca 6000—10.000 mitmesugust laeva. Need laaditakse mehi ja varustust täis ja saadetakse konvois ja üksikult teele Euroopasse. Ta arvab, et ainult üks kolmest laevast pääseb läbi ja seega on esimesed sõjapäevad väga kaotusrikkad.

Suuremaks ähvarduseks on USA Atlandi sillale N. Liidu tohutu suur aliveelaevastik, milline opereerib oma Barentsi mere baasidest. See tuleb sulgeda oma baasidesse. Selleks asub Shotimaa ja Norra mere vahele üks lennukitekandja oma jõududega, teine lennukikandja asub Gröönimaa ja Islandi vahele, et sulgeda merd sealt. Eesmärgiks on takistada N. Liidu allveelaevade väljapääsu ja torpeedode ja varustuse laadimiseks tagasipääsu oma baasidesse. Admiral märgib, et tema käsutuses olevad jõud ei ole selle ülesande teostamiseks küllaldased. Puudus on meestest, laevadest ja ka varustusest pikemaks operatsiooniks.

Väga tähtsat osa tulevases sõjas mängivad ka USA strateegilised õhujõud, mille selgrooks on B-52 kaugepommitajad, mis on seilises valmisolekus, et nad on mõne minuti jooksul valmis õhku tõusma. USA kaitse põhineb siiski praegu „minutemeeste" nn. nupule vajutamise aatomrakettidele, mis asuvad Minoti baaside ümbruses. Rõõmustavaks asjaoluks peetakse, et USA aatomrelvi peetakse oma võimsuselt siiski poole tugevamaks, kui N. Liidu omi. Kuid USA ei seisa üksi Warssavi pakti riikide vastu. Tuleb arvestada, ka Lääne-Saksamaa armeed ja eriti NATO Euroopa riigid on omi laevastikke tublisti suurendanud ja moderniseerinud.

Tulevases sõjas ei tule üksi arvestada N. Liidu tohutute massidega, vaid ka nende masside võitlusvõimega. NATO ülesandeks on praegu näidata, et Moskval tuleb sõja korral arvestada tohutu suurte kaotustega ja sõja alustamine on seotud suure riskiga, kui arvestada Moskva satelliitriikide venevastase meeleoluga. Võiks arvata, et selles olukorras Moskva väldib sõda ja püüab oma eesmärke saavutada sisemise õõnestustööga.

AJK

Seletus Stokholmist:

KONSISTOORIUMI UUS KOOSSEIS VÕIMALDAS PAREMA TÖÖKORRALDUSE

Et korraldada EELK konsistooriumi tööd, ülesandeid ja kohustusi võttis uue konsistooriumi täiskogu oma hiljutisel koosolekul vastu järgmise omavahelise tööjaotuse:

Konsistooriumi president: peapiiskop Konrad Veem (ameti poolest). Abipresident: dr. Ivar Paljak.

Koguduste nimekirja ja kiriku ametiisikute teenistuskirjade pidamine ja koguduste organite tegevus: assessor August Raidur, kes on ühtlasi peapiiskopi äraolekul tema asetäitja konsistooriumi kantseleis.

Peapiiskopi alaline asendaja Ameerikas: piiskop Karl Raudsepp.

Õpetajate abiliste ettevalmistuskursuste juhataja: assessor, dr. prof. Arthur Võõbus. Kursuste korraldamine ja läbiviimine: piiskop Raudsepp ja assessor Oskar Puhm. Kanende kursuste korraldamine toetub EELK peapiiskopliku nõukogu algatusele 1973. a. ja taotleb seda, et igas koguduses oleks vähemalt kaks isikut, kes võiksid õpetajat asendada jumalateenistustel ja muudel puhkudel.

Laste ja noorsoo usuline töö assessor Elmar Tõldsepp. EELK konsistooriumi majanduse asjaajamist, arve- ja raamatupidamist, aruandmist ja selle ala kirjavhetust kogudustega korraldab majandusassessor, direktor Rein Puusepp.

Juriidiline ala ja administratsioon: assessor Jaan Vilval. Konsistooriumil on kiriku majanduse üle valvamiseks ja juhtimiseks nõuandva organina tegevuses kiriku majandusnõukogu koosseisus: juhataja majandusassessor Puusepp, ning liikmed assessorid Vello Mänd ja Vilval. Peale selle on ameti poolest majandusnõukogu liikmeks peapiiskop Veem.

EELK rahvuskomitee maailmaliitude juures: peapiiskop Veem, abipresident Paljak ning assessorid Mänd, Puusepp, Raidur ja Vilval.

Põhimääruste § 53 alusel paluti praost dr. Jaak Tauli jäädа edasi välisameti juhatajaks asukohaga Londonis Inglismaal.

Sihtasutus „Eesti Vaimulik Raamat", selle ladu ja asjaajamine ning EELK häälekandja „Eesti Kiriku" talitus asuvad endiselt konsistooriumi juures ning töötavad oma põhikirja kohaselt. Vastavaid ülesandeid täidab endiselt majandusteadlane Voldemar Palm.

Ajakirjandusele saadetud EELK pressiinformatsioonis üteldakse veel:

Kirikukogu poolt kinnitatud konsistooriumi liikmed on astunud ametisse. Sel puhul on vajalik tagasi vaadata ajakirjanduses ja mujal esinenud mõttevahetusele seoses uue konsistooriumi koosseisu moodustamisega. Võib tähele panna, et selles mõttevahetuses ei ole küllaldaselt tähelepanu pühendatud meie kiriku praktiliste tuleviku vajaduste ja perspektiivide käsitlemisele. Ometi on peapiiskopi ettepaneku puhul silmas peetud just neid küsimusi.

Nii tugines ettepanek EELK peapiiskopliku nõukogu seisukohale 1973. aastast, mis rõhutas konsistooriumi koosseisu järkjärgulise noorendamise vajadust. Selle seisukoha motiivid ei vaja enam lähemat põhjendamist. Teiseks oli vaja kohandada konsistooriumi ja tema kantselei töökorraldust tegeliku elu nõuetele.

Konsistooriumi koosseisu kujundamisel oli oluline, et uued liikmed küllalt suures ulatuses elaksid konsistooriumi asukohas, milleks Põhimääruste järgi on peapiiskopi elukoht (§ 42). See ju kergendab istungite kokkukutsumist vajaduste kohaselt ja vähemate kuludega.

Oludest tingituna osutus vajalikuks ka konsistooriumi töö ümberkorraldamine kiriku tööalade juhtimise desentraliseerimise kaudu konsistooriumi liikmete vahel. Nimelt oli konsistooriumi eestiaegne suurte kogemuste ja võimetega peasekretär, õigusteadlane Arved Rossman siirdunud 1973. aastal pensionile. Vastutus selle ala tööde läbiviimise eest langes peapiiskopile, kes pidi suure osa ülesannetest ise läbi viima kirikuteiste tööalade samaaegse arendamise kõrval.

Majanduslikel põhjustel ei olnud aga võimalik palgata vajalikke jõudusid konsistooriumi kantseleisse. Läks korda küsimust lahendada vaid osalise tööjõu saamisega mõneks tunniks päevas. Ei ole ka ülearune meele tuletada, et seaduse järele on konsistooriumi istungite kokkukutsujaks ja juhatajaks, kui peapiiskop ja piiskop on mõlemad selleks takistatud, konsistooriumi abipresident või tema asetäitja. Sama nõue kehtib ka koosolekute otsusvõime kohta.

Niihästi kirikus kehtiv kord kui ka konsistooriumi töökorraldus ei võimalda konsistooriumi koosseisu konstrueerida selliselt, et seal oleks esindatud üksikuil kontinentidel asuvad kogudused. Niisuguseks representatiivseks organiks on peale kirikukogu ka EELK peapiiskoplik nõukogu (§60), kuhu m.h. kuuluvad kaks esindajat igast praostkonnast.

Nende praktiliste väjaduste tõttu tuli moodustada konsistooriumi uus koosseis suurel määral kohalike nooremate tublide jõudude hulgast. On arusaadav, et nad võisid üle maailma hajuvil olevates kogudustes rõhuvas enamuses olla tundmatud. Olukorrast aitas üle saada usaldus ettepanekutegija vastu, millest hääletamise tulemus rõõmustaval viisil annab head tunnistust. Kolmele konsistooriumi liikmele Põhja-Ameerika mandril on usaldatud tähtsaid ülesandeid.

Selgituseks olgu veel märgitud, et konsistooriumi töökorraldus Eesti Vabariigi päevadest saadik nägi ette, et konsistooriumi istungitel arutusele tulevate asjade ettevalmistamine, otsuste täitmine ja muu jooksev töö lasus kompetentse ametkonna õlgadel. Selle tõttu võis konsistooriumi liikmete tegevus suures joones piirduda istungitest osavõtmise ja otsuste vastuvõtmisega. Sama süsteem kestab praegu edasi kodumaa kirikus. Seal täsuvad kogudused oma aastatuludest 15% üldkiriku ülevalpidamiseks. Kuigi kogudused sageli on vaesed, täidavad nad oma kohustused keskkassa vastu.

Kui EELK rekonstrueeriti paguluses 1958. a. kehtestati, et kiriku keskkassa maksu maksavad kõik kirikuliikmed oma koguduse kaudu üheaegselt koguduse liikmemaksu või annetusümbrikuga. Kogudused on kohustatud laekunud keskkassa summasid viimasele edasi saatma seaduses ja kirikukogu otsuses kindlaksmääratud korras ja suuruses. Kahjuks leidub veel siiski EELK kogudusi, kes ise vähendavad keskkassa maksumäära kõrgust või jätavad keskkassamaksu edasi saatmata. Ei vaja erilist rõhutamist, et selline talitusviis takistab konsistooriumi tööd ja tegevuse arendamist õige märgatavalt, rääkimata jooksvast tööst.

Olukorda reaalselt hinnates seisti valiku ees: kas piirata ülejõukäivat tööd, kas püüda leida uusi teid olukorra parandamiseks või kas taotleda majanduslike võimaluste parandamist pikemas perspektiivis?

Peapiiskopi ettepanek kirikukogule suundus keskmisele variandile jättes aga lahtiseks kolmanda variandi võimalused.

Saksa nimekas . . .

(Algus esiküljel)

kirjad N. Liidust välja pääsesid, selle kohta võib teha ainult oletusi. Kindel on aga see — nii tõendavad Pätsi tundvad eestlased — et käekiri, allkiri ja sõrmejäljed kolmel kirjal on ehtsad.

Konstantin Päts oli Eesti Vabariigi riigipea — põhjapoolseim kolmest Balti riigist — kui nõukogud Eesti, Läti ja Leeduga sõlmitud sõpruslepingute murdmisega vallutasid ootamatult ja äkki Balti riigid. Juba 1940. a. suvel deporteeriti Päts — enne kui ta oleks presidendi kohalt tagasi astunud — nõukogude salapolitsei poolt koos paljude eestlastega, nende hulgas kogu viimane valitsus, Nõukogude Liitu."

Järgnevad kolm Pätsi kirja ühise pealkirja all „Alates 1940. aastast hoitakse mind kinni kui vangi".

Ajalehe samal leheküljel on signatuur „ohn" all kirjutis pealkirja all „Ainult lühikest aega iseseisev". Selles kirjeldatakse Eesti ajalugu alates 13. sajandist kuni tänaseni. Kirjutise andmed on heatahtlikud, eksaktsed ja objektiivsed.

Eestis sündinud publitsisti, kes juba varem astunud välja Eesti õiguste eest ning avaldanud tõde Balti riikide okupeerimise kohta, tänas Saksamaa eestlaste nimel kirjalikult Keskkomitee esimees J. Västrik.

-kk

Poola valvurid . . .

(Algus esiküljel)

gikongis. See oli kõige halvem aeg. Meie ei hoolinud ühestki vanglamäärusest, eriti Elisabeth oli „ebaviisakas" vahtide vastu. Kolm ööd tulid vahid meid, eriti Elisabethi, peksma. Elisabethil oli lõpuks nii valus, et ta vaevalt sai magada.

— Meie ei hoolinud vahtide käitumisest ja ütlesime neile selgelt, mis asjamehed nad on. See neile muidugi ei sobinud, lõpuks pandi meid eri kongidesse. Seal saime mõlemad oma käitumise tõttu ruttu populaarseks. Meile toodi suitsu ja sööki kaasvangide poolt.

— Kuidas oli söök?

— Söök oli üldiselt vilets. Liha ei olnud muidugi näha. Ma võrdlesin sööki andmetega, mida me varem oleme Poola vanglate kohta levitanud. Meil oli umbes samasugune söök, nii et nähtavasti pole kuskil Poolas vanglates liha saada. Kala oli väga harva näha, enamasti ei olnud üldse võimalik ütelda, mis sööki me saime. Oli mingisugune aedvilja ja rasva segu.

— Miks sina koju sõitsid?

— Sõbrad maksid mu trahvi ära, sest ma pidin tööle hakkama. Ma tulin neljapäeva õhtul koju ja reedel hakkasin tööle.

— Mis saab Elisabethiga?

— Hakkan koos sõpradega tööle, et teda ka koju saada. Valmistan ette artiklit, kavatsen valitsuse esindajatega rääkima minna, teostame demonstratsioone jne.

LUGEJA KIRJUTAB

„Meie Elu" avaldab meelsasti oma lugejate mõtteavaldusi — ka neid mis ei ühtu ajalehe seisukohtadega. Palume kirjutada kokkuvõtlikult ja lisada oma nimi ja aadress. Toimetus jätab endale õiguse lugejate kirju redigeerida ja lühendada ning mittesobivuse korral jätta avaldamata.

Küsimusi Edgar Saksale

Küsimused Edg. Saks'ale tema artikli puhul „Tähelepanemata jäänud väärteos" („Meie Elu" nr. 37) parun W. von Wrangelli teose „Die Estländishe Ritterschaft . . ." suhtes.

Iga Eesti ajaloosse puutuv raamat on lugemist ja arutlust vääriv, sellepärast on kahju, et hr. Saks ei teata ta kirjastajat ja tellimiskohta. Samuti ei selgu sellest artiklist missugust eesti kirjandusvoolu või ka üksikut kriitikut arvab hr. Saks pödevat alaväärtuse konmpleksi, või mida ta õieti viimase all mõtleb. Kui on ala- siis peab olema ka ülevääртuse tunne (kompleks). Eks põe ju seda iga eesti päritoluga mees, kes läheb oma rahva vaenlase juurde kannuseid teenima, nagu tegid kõik eesti päritoluga vasallid. Viimases sõjas nimetasid inglased niisugust oma rahva liiget „Lord Ho-ho" ja norralased quislinguiks. Nad mõistsid hukka mõlemi algkuju tegevuse.

Arusaamatuks jääb ka sarvemüks meie laste õpetajaile, kes tema sõnade kohaselt „Tasuja" lugudega istutavat tulevasse eesti generatsiooni alaväärtuse komplekse ja hävitavat lugupidamise oma rahva vastu. Ei tea, kas seda sellepärast, et Tasuja oli armunud lossipreilisse ja tormas surma, kui sellelt korvi sai. Hoopis suurema lugupidamisega näib hr. Saks suhtuvat vastupidisesse olukorda, kus mõni aadlik valib oma armuobjektiks eesti naise. Temale näib eriti imponeerivat rootsi quisling krahv Igelström, kes allutas Soome venelastele a. 1790 ja valis oma vallaspoja emaks Pärnumaa Pittsalu taluniku tütre nimega Anna Saks. Sellele pojale ostis vallasisa uue aadliku nime — von Craffstrom. Hinda pole eraldi nimetatud lahus sellest summast, mille sai emapoolne, see tähendab Saks'ade suguvõsa 300 tuhande hõberubla näol.

Võib olla, et see lugu oligi aluseks Ed. Vildele tema romaani „Mäeküla piimamees" kirjutamisel. Sellega oleks see „piimanaine" võetud meie tõeliselt „kuulsusrikkast" ajaloost. Eesti õpetajana küsin hr. Saks'alt, kas ta tõesti usub, et niisugused faktid tõstavad rõhkem lugupidamist meie noorsoo silmis oma rahva vastu, kui romantilise kirjandusvoolu luulelugu „Tasuja"?

H. L.

JÕULUPÜHADEKS UUS KODU

Eesti Abistamiskomitee on realiseerimas „EESTI KODU" korterimajas viimaseid kortereid.

Kasutage head võimalust korteri ostmiseks **„EESTI KODUSSE"**, et kindlustada enesele pikemaks ajaks elamist kaasmaalaste keskel.

Saadaval veel ainult
2. MAGAMISTOAGA KORTEREID,
koos garaashiga, hinnaga $37,000.— — 39,900.—.

Üldkasutamiseks on saunad, aastaringi kasutatav supelbassein, seltskondlikud, töö- ja raamatukogu ruumid.

Küsida informatsiooni Eesti Abistamiskomitee Kanadas, 958 Broadview Ave., Toronto, Ontario M4K 2R6, tel. (416) 281-1792

Kuninganna Elizabeth kohtus Kanada etniliste esindajatega

Kuninganna Elizabeth II Ottawas viibimisel kogunes riigisekretäri John Robertsi ja mitmekultuurilisuse ministri Norman Cafiki kutsel esmaspäeval parlamendihoone Confederation Halli umbes 250 Kanada etniliste organisatsioonide esindajat, keda keskpäeval korraldatud lantshil tutvustati kuningannale. Ligi pooled osavõtjaist olid saabunud Torontost. Eestlasi esindasid kuningannale tutvustamise kokkutulekul Eestlaste Kesknõukogu Kanadas esimees U. Peterson ja Eesti Liidu esimees R. Kreem. Lätlaste ja leedulaste poolt olid kohal keskorganisatsioonide esimehed T. Kronbergs ja J. Simanavicius.

Kuninganna saabus lantshile riigisekretäri J. Robertsi ja mitmekultuurilisuse ministri N. Cafiki saatel. Prints Philip lantshist osa ei võtnud. Kanada etnilise rahvastiku esindajaid tutvustas kuningannale üldiselt lühikese sõnavõtuga min. N. Cafik, öeldes, et kohal on Kanadas elavate paljude rahvuste esindajad pea kõigist maailma-maadest. Muid sõnavõtte lantshil ei olnud. Etnilised esindajad imestasid ja olid häiritud, et valitsuse esindajate poolt ei olnud kuningannale nähtud ette mõnelauselistki sõnavõttu. Avaldati arvamist, et nähtavasti valitsus ei pidanud etniliste esindajate kokkutulekut selleks küllalt tähtsaks.

Parlamendihoonest viidi etnilised esindajad bussidega Civic Centre'i, mille suur auditoorium oli täidetud ligi 6000 koolilapsega. Seal esitati Kanada mitmekultuurilisust näitav suurem ettekanne, koostatud Kanada Rahvuskultuuri Nõukogu poolt. Etendust jälgisid kuninganna ja prints Philip, keda lapsed lippudega tervitasid vaimustatult. Mitmekultuurses kavas näidati pikemalt indiaanlaste ja prantsuse kultuuriliste gruppide numbreid, teisi vähemal määral. Torontost saabunute arvates ei olnud kaval nagu õiget hoogu, peale lõpunumbri, mis esitati ukraina tantsijate poolt. Pärast kava lahkusid kuninganna ja prints Philip kava esitajaist moodustatud spaleeride vahel. Spaleeride hulgas oli eestlastest näitleja Valve Andre ja Kalev-Estiene tüdrukud. Valve Andre esitas kavas mõned eestikeelsed laused, mis kanti ette helilindilt rahvaste ja nende keelte tutvustamisel.

Sakslased vabastasid pantvangid

Selleks treenitud saksa eriüksus vallutas üllatusrünnakuga terroristide poolt hõivatud Lufthansa reisilennuki Somaalimaal ja vabastas 86 pantvangi. Tulevahetusel said 3 terroristi surma ja üks haavata. Haavata sai ka üks ründajatest ja üks reisijatest viidi haiglasse. Terroristid mõrvasid enne piloodi Jürgen Schumanni ja heitsid tema keha Mogadishu lennuväljale. Nad olid sidunud pantvangid istete külge, valanud põrandale bensiini ja seadnud valmis lõhkaine lennuki õhkimiseks. Saksaste eriüksus terroristide vastu, kes moodustati pärast Münchenis peetud olümpiamängusid, saabus kohale saladuskatte all Kreeta saarelt kuhu nad olid jõudnud hõivatud lennukit jälitades.

Terroristid võtsid reisilennuki üle teel Majorkalt Frankfurti. Nad nõudsid 13 vangi vabastamist Saksa ja Türgi vanglatest ja 15,5 miljonit dollarit lunaraha. Nad ütlesid, et hõivamine on seotud saksa töösturi Hans-Martin Schleyeri kidnäppimisega, 5. septembril kelle saatusekohta puuduvad andmed.

Lennuki hõivamine oli Lääne-Saksa valitsusele suureks probleemiks ja vahepeal isegi paavst Paul pakkus end pantvangiks, et teisi vabastada. Piloodi mõrvamine terroristide poolt on põhjustanud ägeda reaktsiooni. Lendurite rahvusvaheline liit on protesteerinud nõrga järelvalve pärast, kuna terroristid pääsesid reisilennukile relvadega.

EESTI KINNISVARADE VAHENDUS

UNO MANKIN

Toronto Real Estate Board'i liige

Oleme kolinud UUS AADRESS ON: 2670 A. YONGE ST.

Sissekäik Lytton Blvd-ilt.

Tel. 487-4477.
Kodus Tel. HI 7-2017

Sõbralik ja õiglane teenimine.

AUTOPARANDUS VÕIB OLLA KALLIS.

ALLPOOL KIRJELDAME MIDA TEEB ONTARIO, ET TEIE SAAKSITE MAKSIMUMI OMA AUTOPARANDUSE DOLLARIST.

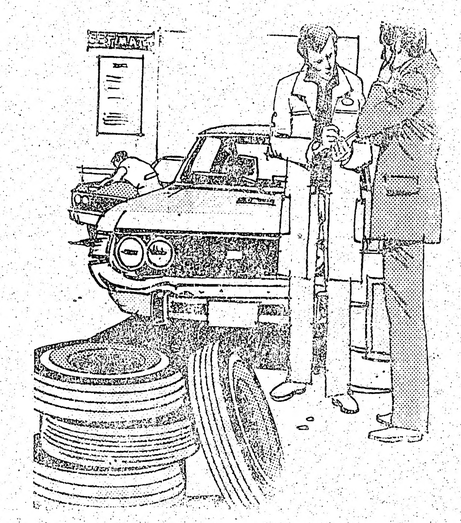

Autodega seoses esitatud kaebustest on paranduskulude kohta esitatud kaebused oma sageduselt Ontarios teisel kohal.

Autoomanike abistamiseks parandustööde tegemisel on Ontario tarbijate ja kaubanduslike sidemete ministeerium lasknud valmistada kleepsilte, mis annavad juhiseid „Kuidas teie saate maksimumi oma autoparanduse dollarist." Autotööstustele ja automüügiäridele on tehtud ülesandeks, et nad neid kleepsilte, mis on saadaval ministeeriumist, jagaksid uute autode ostjaile.

Allpool esitame nõuandeid autoparanduseks:

- Kui teie garantii ei ole aegunud, siis uurige seda hoolikalt ning selgitage täpselt, kes maksab millegi eest.
- Uurige ka oma Omaniku Käsiraamatut (Owner's Manual). Väga võimalik, et leiate sealt kohe lahenduse oma probleemile.
- Kirjeldage täpselt oma probleemi mehaanikule ning ärge kartke esitada küsimusi.
- Küsige kalkulatsiooni enne kui teie asute suuremate parandustööde tegemisele. Tehke kindlaks, et iga töö on teie poolt tellitud ning ärge kunagi kirjutage alla tühjale töötellimise lehele.
- Nõutage täielikud detailid volitatud parandustööde (osad ja töö) kohta.

Kui teie arvate, et teid on petetud või eksiteele juhitud, siis võite esineda kaebusega The Business Practices Acti alusel.

Teie provintsivalitsus näeb meeleldi, et teie teaksite, millised on teie õigused The Business Practices Act'i alusel.

Täieliku informatsiooni saamiseks tellige endale tasuta broshüür „Consumer Guide to The Ontario Business Practices Act" aadressil:

Consumer and Commercial Relations/Car Repair,
Queen's Park,
Toronto, Ontario M7A 2H6

Larry Grossman
Minister of Consumer and Commercial Relations

William Davis, Premier

Province of Ontario

USA kiri

SADA DELEGAATI LAKEWOODIS

arutasid X USA eesti organisatsioonide kongressina rahvuslikke küsimusi

Oktoobrikuu esimesel nädalalõpul kogunes sügiskullast ja kohalike eestlaste külalislahkusest ümbritsetud Lakewoodi Eesti Majja USA eestlaste organisatsioonide kümnes kongress. Seega väike juubel aga keegi ei meenutanud millal ja kuidas leidis aset esimene. Kuigi kongressidel on olnud ka palju n.ü. aknast väljarääkimisi ja palju läbivaieldud küsimuste resolutsioone on mattunud käiku rakendamatult tolmu alla, on need kongressid siiski tõestanud nende asendamatut vajadust. Seltsi- de ja koguduste esindajail on vahepealsete aastate kestel kogunud pakitsevaid probleeme, mida vaja üheskoos läbi arutada, ka kiita või kritiseerida. See on USA eestlaste seltside liit (ilma permanentse juhatuseta), mõnedelt ka „teiseks kojaks" nimetatud Rahvuskomitee esinduskogu kõrval.

Üks väheseid alasid, kus kongressil on eksekutiivvõim, on Eesti Päevade küsimus. Selkorral kongress valis ESTO-80 USA Komitee esimehe — kelleks sai Rahvuskomitee aseesimees ja ESTO-76 juhtivaid jõude, mag. Vaike Lugus Connecticutist ja kaasesimeheks Peeter Kiik, Baltimore Eesti Maja praegune noor esimees. Nemad komplekteerivad komitee ja teised lähemad kaastöölised, et abistada USA eestlaste poolselt Stokholmis 1980. a. juulis toimuvaid III Ülemaailmseid Eesti Päevi.

EESTI ORGANISATSIOONID ON TEINUD SUURE TÖÖ

Kongressist võttis osa 96 delegaati. Kõik olid idarannikult, Floriidast Buffaloni, paar delegaati keskläänest (Illinoisist) ja mitte ühtegi läänerannikult. Avamisel H. Mustalt istus tema kõrval A. Prima, mehed, kes tegid selle kongressi peamise ettevalmistustöö koos mitmete kohalike abilistega. Rakendus ja avatseremoonia oli traditsiooniline, kus olid kaastegevad vaimulikuna õp. R. Reinaru, peakonsul E. Jaakson, ÜEKN esimees A. Anderson ja ERKÜ esim. I. Pleer. E. Jaakson ütles, et eesti organisatsioonid vabas maailmas on teinud Eesti küsimuse selgitamisel tunnustust vääriva töö. Väga vajalik on koostöö laiendamine teiste rahvastega, eriti lätlaste ja leedulastega. Viimasel ajal on ka okup. Eestist saabunud vabasse maailma asjalikult koostatud andmeid. Kõneleja ütles lõpus, et meie tulevane saatus oleneb me järgmiste põlvede vastupidavusest ja elujõust. A. Anderson ütles kõnelevat vaba maailma „määrava osa" eestlaskonna nimel ja kutsus USA eestlasi siin maailma demokraatlikumal maal olema eeskujuks teistele eestlastele mujal. Pidas tarviliseks kasvatada uut eestlaste põlve, eriti koolide kaudu. Ja hoida üksmeelt, et üüa tagasi ka meie tegelaste halvustamist ja mustamist. I. Pleer kõneles isiklikest dramaatilistest elamustest, kuidas ta 33 a. tagasi sellel ajal võitlejana püstolkuulipilduja käes lahkus Hiiumaalt kui meil oli küll üksmeel aga puudus jõud vaenlase laviinide peatamiseks. Nüüd on see üksmeel kadumas, sest meie sekka on külvatud umbusalduse seemet. Soovis kongressile ühist ja tarka meelt.

KÄSIRAAMAT EESTI TUTVUSTAMISE VÕIMALUSTEST

Kongressi töökavas oli tervelt 14 referaati, osa ajaliselt lühikesed. Esimesena kõneles Long Islandi Eesti Seltsi esimees A. Pensa, kelle ettekanne kandis nimetust „juhtkõne". Sellekohaselt oodati midagi olulisemat põhilist ja suunavat. Tegelikult A. P. esitas (L. I. E. Seltsis) läbiproovitud võimalusi Eesti küsimuse „paremaks" tutvustamiseks USA ühiskonnale. Kõnelejal ei olnud just midagi uudset ette tuua, sest näit. Lakewoodi E. S. esim. tähendas, et suurema osa esitatud punktidest on ka Lakewoodi ühing täitnud, väljaarvatud kaks. Uudis oli aga see, et kõneleja lubas koostada eesti organisatsioonidele ja üksikisikutele vastava trükitud broshüüri ehk käsiraamatu, kus Eesti tutvustamise võimalused ja nendega muud kaasaskäivad küsimused oleks sees. Arvati, et seesuguse käsiraamatu järele võiks küll ka vajadust olla ja et see võiks olla eesti- ja ingliskeelne, mis hõlbustaks selle kasutamist nooremailt, segaabieluliste perekondadelt jne.

ARENDADA VAIMSET VASTUPANU

Sisuliselt kõige haaravamaks ja olulisemaks kujunes hoopis Põhja-Illinoisi Eestlaste Koondise esimehe O. Tammarki ettekanne teemal „Vabadusvõitlus tänapäeval ja olukord kodumaal". Kõneleja kordas juhtmõttelt seda, et ainult vaimse võitluse abil on praeguses olukorras võimalik okup. kodumaal asuvatel eestlastel tegutseda oma rahva ja kultuuri säilitamiseks, mitte füüsilisel teel. Osalt on see maksev ka meile vabas maailmas. Kremli okupatsioonivõimul on tõeliselt raske võidelda niisuguse vaimse vastupanuga. Osa sealseid vabadusvõitlejaid on aga sattunud tagakiusamise alla või ka vangistatud. Meie kohus on püüda neid aidata, milleks on ka teid. Kõneleja ütles ka seda, et kõik Hitleri-Saksamaa aegsed lepped on tühistatud ja enamalt kuritegelikeks tunnistatud kuid mitte üks: ja nimelt Molotov-Ribbentropi leping, mille alusel N. Liit okupeeris Balti riigid. Tuleb kõikjal küsida — miks siis see leping püsib? Ettekanne sai tugeva ja kauakestva aplausi.

ASUDA ESTO-80 REISIKAPITALI KOGUMISELE

Erilise huviga jälgiti ka K. Poppi informatsiooni ESTO-80 suhtes, mille kohaselt järgmised ülemaailmsed eestlaste pidustused on Stokholmis, algusega 6. juulist. Soomlasilt tahetakse üürida moodne parv-laev sõiduks Läänemerel ja võimalik, et ka ühipeatusega Soome pinnal. Need laevad mahutavad 1500 reisijat. Teisip., 8. juulil on nähtud ette ball Miss Estonia kroonimisega, neljap., 10. juulil liikumislavastus (valguspidu), reedel rongkäik ja laupäeval, 11. juulil laulupidu järgneva rahvapiduga. Arvati, et pidustuste esialgne eelarvekavand, mis läbikäigult 250-tuhat Rootsi krooni, on liiga tagasihoidlik. Baltimores oli pidustuste rahaline läbikäik ligemale pool miljonit dollarit. Pidustusile kutsutakse ka kodumaa eestlasi, Eestis elanud sakslasi — kes vaimulikus ja teaduslikus osas on lubanud kaasa teha ja K. Popp lisas, et — meie, USA eestlaste aukohustuseks on püüda suurearvuliselt minna tegelaste ja publikuna sinna, asudes aegsasti reisikapitali koguma. E. Idla on maininud, et ta saaks liikumislavastuses rakendada massiliselt ka rootsi neidusid aga kongressil arvati, et eestlannad ise peaks täitma põhiliselt selle osa. Kõigile näis meeldivat, et rongkäik kavatsetakse reedeks, kuna Torontos ja Baltimores toimus see laupäevil pooltühjadele tänavatele.

EMAKEELE JA LASTE KÜSIMUS

Veel mitmed teised referaadid puelusid huvi, ent lehe piiratud ruum ei võimalda kõigi nende juures lähemalt peatuda. Sõnavõttudes paneellääräääkimiste näol, mida vahendas J. Simonson, esitas E. Vallaste resolutsiooni, et kongress peaks soovitavaks ESTO-80 rahvuskongressi läbiviimist REE korraldusel. Selle toetuseks kõnelesid ka A. Anderson ja H. Raudsepp. Kongressi sel ajal juhatanud A. Vilms leidis, et ei saa Rootsi eesti tegelastele seda ettekirjutada ja küsis, et kas Baltimore eel teiste maade eestlased meile ka ettekirjutusi tegid? Kongressi teisel päeval aga võeti see resolutsioon koos teistega vastu ja läheb sooviavaldusena Rootsi. Palju vaielusi tekitas Noorte-aasta ajaline segadus, mis lahendati kompromissiga. Helikunsti Keskuse esim. J. Kurman nõudis, et suurtel rahvuslikel üritustel püütaks võimalikult eesti omaloomingut esitada. M. Kari referaadi puhul ta mainis ,et lätlaste ja leedulaste hulgas on meist erinevaid suhtumisi okup. kodumaaga suhtlemise osas, mille kohta keegi küsis lähemat selgitust. Referent seletas, et eestlaste hoiak Balti Komitees on vastavalt meie ühiskonna ja ERKÜ seisunkohtadele karmin, lätlastel ja leedulastel nende kultuuriringkondade kaudu paenduvam aga poliitiliste organisatsioonide kaudu umbes samane kui meil.

Mitmed sõnavõtjad olid tõstnud esile aastate kestel võidetud saavutusi meie poliitilise välisvõitluse alal, suhteid rahvaesindajatega jne. Neile kallas jahutust R. Pank-sepp (Lakew.), kes tõi näiteid, kuidas mitmete presidentide ajal on tehtud järeleandmisi Moskvale ja meie kodumaa vabastamise küsimus ei ole tulnud mitte lähemale. Meie ei tohi lasta endid petta ilusatest sõnadest ainult. Peame aitama kaasa, et ameeriklased saaksid tõelise ettekujutuse kommunismi pahedest ja ohtudest. Mõned sõnavõtjad nõudsid, et tuleks korraldada ka eesti keele aasta, samuti laste (juurdekasvu propageerimise) aasta! J. Kork andis Eesti Arhiivi esindajaile üle 2 väikest kinki ESTO-76 juhatuselt: pidustuste värvilise pildialbumi, mis läks maksma 25-tuhat dollarit ja on sellega kõige kallim eesti raamat ja teisena 600 miili kõrguselt maakerale tehtud ülesvõte, millel on suurendus Pärnu lahe piirkonnast osa Pärnu- ja Saaremaaga. Vajaliseks peeti, et suuremat rõhku tuleb asetada segaabieluliste ja nende laste kaasatõmbamisele. Süüdistusi üteldi eesti kodudele, kus vanemad oma lapsi õigel ajal ei kasvata emakeele alusel ja lasevad lastel võõrduda oma päritolulisest rahvusest ning kergendada nende ümberrahvustumist.

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS

Tel. (416) 466-1951
466-1502

362 Danforth Ave.,
Toronto, Ont. M4K 1N8

MEIE ÄRIS ON SAADAVAL RIKKALIKUS VALIKUS VALIK LILLI erisündmusteks ja tähtpäevadeks. ● Samuti käsitöö kinkeesemeid — KULLASEPA, MEREVAIGU-, KERAAMIKA-, NAHA ja PUUNIKERDUSE alal. Kõneldakse eesti, läti ja inglise keelt.

Vanusekindlustuse pension tõuseb

(Canadian Scene) — Seoses elukalliduse tõusuga tõstetakse põhilist vanusekindlustuse pensioni käesoleval kuul seniselt $147.05-lt $159.43-le. Uus igakuine pensionisumma üksikisikule, kes saab põhipensioni ja maksimaalset garanteeritud sissetuleku lisandit, on $235.94. Abielus pensionäridele moodustab põhipension koos maksimaalse lisandiga $488.24 kuus. (Garanteeritud sissetuleku lisandit maksetakse piiratud sissetulekuga pensionäridele.) Abikaasa toetusraha 60—65 aastastele isikutele, kes on abielus vanuse tõttu pensionile läinud isikutega, tõsteti seniselt $238.63-lt $244.42-le kuus.

EI
MINGIT
KOMPROMISSI
KOMMUNISTIDEGA
K. Päts — 1918.

YOUR Independent Insurance AGENT "SERVES YOU FIRST"

H. KERIK INSURANCE AGENCY

23 WESTMORE DR.
SUITE 404, REXDALE,
Ont. M9V 3Y7 — Tel. 745-4622

Balti Naiste Nõukogu juhatus. Vasakult: I. Kanapuu (läti), J. Herma (eesti), H. Aruja (eesti), L. Krasts (läti) ja J. Kopmane (läti).

Foto — O. Haamer

NAISED PEAKSID MUUTUMA AKTIIVSEMAKS POLIITILISEL PÕLLUL

Balti Naiste Nõukogu 25. aastapäeva tähistamine

Möödunud pühapäeval oli Toronto Eesti Majas koos 150 pealine balti seltskond, et pühitseda Balti Naiste Nõukogu 25-da aasta juubelit.

Kohale oli tulnud ka rohkesti väliskülalisi. Nende hulgas parlamendiliige Stanley Haidasz, provintsi parlamendiliikmed Aideen Nicholson ja Margaret Campbell, Läti konsul Upenieks, Läti Rahvuskogu president Kronbergs, baltlaste kauaaegne sõber Glyn Allen, BNN aupresident pr. Botniks ja BNN asutaja-liige pr. Busch New Yorgist.

Eelmänguks esitas läti harfist Nora Bulmanis Pescetti Sonaata C minooris. Järgnes BNN presidendi Henni Aruja sissejuhatus ja aukülaliste tutvustamine. Nende hulgas oli eestlastest aupeakonsul Ilmar Heinsoo ja Balti Liidu esimees Laas Leivat. Surma läbi lahkunud liikmeid mälestati vaikse püstiseismisega.

Peokõnelejaks oli BNN New Yorgi osakonna president Helga Ozolins, kes ütles muuseas „Meie relvaks ei ole mitte pommid, vägivald ega inimröövimised, vaid tõde. Rahvusvahelistesse naisklubidesse kuulub 1.3 miljonit naist 65-st erirahvusest. Üle 90% meie teise sugupõlve baltlastest on ülikooli või kolledzhi haridusega. Meie ei tohi unustada, et oleme Kanada ja USA eestlased, lätlased ja leedulased ja Helsingi konverentsist peale on meie vabadusvõitluse vastu huvi kõvasti kasvanud. Helsingi akt ei ole mitte seaduslik leping, vaid ainult kavatsus, millele on allakirjutanud suurriikide tippjuhid. Kõik kümme põhilist punkti selles kavatsuses on N. Liidu poolt kas eitatud või murtud." Kõneleja õnnitles Amnesty International Nobeli auhindamist, kes 16 aasta jooksul on suutnud maailma tähelepanu äratada kannatavate inimelude saatusele.

Kõnelejatele kinnitas rinda karikakra ja rukiiille kimbukese eesti neiu Anne Tüll, kes ka teadustajana oma ülesande laitmatult täitis.

Tervitusi tõi pr. Busch New Yorgist, kes on muuseas BNN asutaja liige aastast 1947 Esslingeni põgenikelaagris, Saksamaal.

Järgnes tervitus läti konsulilt dr. Upnieksilt, kes ütles: „Naiste ilu hävitab viha ja pimedust, naise voorus on kui päikesepaiste. Iga mees otsib Jumalat ja ideaalset naist. Rahva tugevus seisneb sõduri vahvuses, kohtuniku õigluses ja emade vooruses." Ta soovis, et emad muutuksid aktiivsemaks poliitilisel põllul, tuues maailma armastus, ilu ja rahu.

Aupeakonsul Ilmar Heinsoo toonitas kolme balti rahva naiste osatähtsust võitluses vabaduse eest. „N. Liit tahab, et balti rahvad vaikivad. Seal valitseb pimedus, teie naised olete selle annuleerinud, olete valgustanud ja murdnud vaikust meie pärismaade üle".

Laas Leivat: „Olete tegutsenud vaikselt. Teie järjekindlus ei ole kunstlik, ta on vibreeruv ja energiline vajalik tegevus. Õnne järgmiseks veerand sajandiks!"

Hr. Kronbergs: „Naine on jõudnud „Kinder, Küche, Kirche" kitsastest arvamustest kaugele. Nende töö kaitseb ka Kanada vabadust. Naised saavutavad sageli enam, kui mehed, nad peaksid kõik muutuma aktivistideks positiivses mõistes. Vabadust pole vaja ainult Aafrikas, kus mõni rahvas ei teagi selle sõna tähendust, vaid üle kogu maailma."

Pr. Davidson, kes on nn. „vanalätlanna", soovis naistele anda oma parim — mitte ainult poliitikas, vaid kõikjal, mis iganes nad teevad, et oma laste silmaringi suurendada. Leedu osas oli tervitajaks noor naine, kes asendas Leedu konsulit. Kirjalikud õnnitlused olid John Yaremkolt, Mall Jürmalt, pr. Sinkevicilt ja Edith Jesterilt.

Ettekannete osas esitas sopran Tamara Norheim tütre Tiina klaverisaatel Ella Ivimay „At the midhour of Night", Mozarti „Das Veilchen", Tall'i „Rändaja õhtulaulu" ja lisapalana Eric Thiemen'i „The Silver Swan". Harfist Nora Bulmanis läti rahva kunstnikuna esitas Beethoveni „Variations on a Swiss Air" ja 10-ne liikmeline leedu tütarlastekoor „Volunge" esitas kolm leedu rahvalaulu.

Järgnes kohv ja lasti maitsta kolme balti rahva kokakunsti saavutusi.

Vally Johanson

HAMILTON

Hamiltoni Eesti Seltsi sügispidu peetakse laupäeval, 22. okt. algusega kell 7.30 õhtul Dundas Town Hall'is (A&P äri vastas) Main St. ja Governors Rd. nurgal Dundas'es.

Uue-aasta vastuvõtu ball toimub 31. detsembril 1977 a. Burlingtoni Holiday Inn'is.

Eesti vabadusvõitluse nädala tähistamine Hamiltoni E. Seltsi ja Hamiltoni Võitlejate Ühingu ühisel korraldusel on pühapäeval, 27. novembril kell 2 p.l. YMCA ruumes.

Eesti Vabariigi 60. aastapäeva pidulik aktus-ball on 25. veebruaril 1978. Hamiltoni Eesti Seltsi, Hamiltoni E. Võitlejate Ühingu ja Hamiltoni Eesti Seltsi Segakoori ühisel korraldusel Hamiltoni Holiday Inn'is.

☆

Pühapäeval, 23. oktoobril kell 11.00 hommikul Usupuhastuspüha jumalateenistus. Leeri õppetöö algus. Ingliskeelne jumalateenistus armulauaga, teenib läti õpetaja.

Pühapäeval, 13. novembril kell 3 p.l. jumalateenistus õhtuteenistuse korra järgi. Järgneb Naisringi basaar ja loterii.

Pühapäeval, 20. novembril kell 11.00 Surnutepüha jumalateenistus armulauaga St. John'i Ev. Luteriusu kirikus, Waterloos.

Pühapäeval, 27. novembril kell 11.00 Surnutepüha jumalateenistus armulauaga Hamiltonis. Laulab H.E.S. Segakoor O. Koppvillemi juhatusel. Laululehed.

Talgud Eesti Majas

Toronto Eesti Maja ümbrust korraldati möödunud nädala neljapäeval talgutööga. Tasandati parkimisplatsi, võeti maha surnud puu ja kanti telliskivisid torniruumi, kuhu tehakse aken. Talgulised olid A. Raag, H. Toots, A. Johanson, A. Karu, K. Kurvits ja J. Roand. Imbi Kurvits tegi omaltpoolt annetusena kohvi ja võileivad, millede eest Eesti Maja juhatus avaldab tänu, samuti kui ka talgulistele tubli töö eest.

EKN üldkoosolek 29. oktoobril

Eestlaste Kesknõukogu Kanadas korraline aasta-üldkoosolek, millega tähistatakse ühtlasi EKN (end. RVN) tegevuse 25. aastapäeva, peetakse Torontos laupäeval, 29. oktoobril algusega kell 10.30 hom. EKN juhatuse koosolekul määrati kindlaks üldkoosoleku päevakord. Koosolek algab palvusega piiskop K. Raudsepa poolt .Tervitustega esinevad koosolekul läti ja leedu keskorganisatsioonide esimehed. EKN (RVN) 25-aastast tegevust käsitava kõne peab aupeakonsul I. Heinsoo, kes on võtnud osa RVN asutamisest ja organisatsiooni tegevusest 25 aasta jooksul.

Koosoleku päevakorras on edasi 1976/77. a. tegevusaasta aruanded, 1977/78. a. tegevuskava ja eelarve, valimised ja koosolekul algatatud küsimused.

Üldkoosolekule eelnevale päeval, reedel, 28. oktoobril kell 8 õ. toimub Eesti Majas EKN 25. aastapäeva tähistamine piduliku koosviibimisega, millest osa võtma on kutsutud ka teiste organisatsioonide esindajad. Pääsmeid pidulikust koosviibimisest osavõtuks saab EKN büroost Eesti Majas, tel. 465-2219.

EESTI PEREKONNA MUUTUV ELULAAD

Möödunud nädala neljapäeva õhtul algas Eesti Majas ELK ja Eesti Seltsi ühiskorraldusel loengutesari „Eestlaste kodu". Esiloenguks oli „Eesti perekond ja muutuv elulaad". Kõnelesid Peeter Kiviloo, kes käsitas peamiselt karile jooksnud abielude probleeme ja Valli Naelapea, kes kõneles eesti perekonnast ja selle probleemidest üldiselt.

Peeter Kiviloo käsitas oma loengus peamiselt perekonna ja iseäranis abielu negatiivseid külgi. Referent on sellel teemal pidanud loenguid koolis, erikursustel, kus on olnud kuni sada kuulajat. Kuid referent märkis, et see on rohkem Kanada ühiskonna probleem, sest ta ei ole kuulnud, et eestlaste keskel esineb väga palju abielulahutusi.

Referent käsitas ka abielulahutuse põhjusi. Kõige rohkem lahutusi tekib sellepärast, et armastus saab otsa, siis olla selle põhjuseks ebavõrdsed haridused, vaesus. Segaabieludes rahvuslikud põhjused. Referent märkis, et on kaks korda olnud muulasega abielus ja mõlemad abielud on läinud karile, sest tema abikaasad ei tunnud huvi selle vastu, et lapsed õpiks eesti keelt ja neist saaks eestlased. Referent kasutaski oma loengutes peamiselt oma isiklikke kogemusi, mille tõttu kogu küsimust vaadeldi peamiselt isiklikust vaatevinklist.

Ta märkis, et kui abielupaar läheb lahku, siis hoolitsevad abielupooled ja ühiskond kõigepealt abielupoolte õiguste eest, kusjuures lapsed jäävad tahaplaanile ja saatuse hooleks. 75% abielulahutusi toimub nii, et naised on nõudjaks ja kaebajaks pooleks. Suur arv nõu ja abivajajaid on naised, keda mehed on maha jätnud. Nad on enamikus 40 aastat ja vanemad ja enamikul on 2 või rohkem last. Tal pole tulnud tegemist teha eestlastega, kelle abielu on purunenud. Need mahajäetud naised algavad siis uut elu, õpivad uut elukutset, käies õhtukoolis. P. Kiviloo oli oma loengu TV-aparaadile sisse rääkinud ja kuulsimegi tema juttu ja nägime referenti oma pisikaameras rääkimas, kuna ta ise istus kaamera kõrval.

Valli Naelapea oma referaadis käsitas peamiselt perekonna tagapõhja.

Ta ütles, et perekond ei ole abstraktne mõiste. Vaatleme perekonda nii, nagu meie neid oleme harjunud nägema koos töötavat. Vanemad, lapsed, vanavanemad ja sugulased. Oleme kõik sündinud perekonnas. Lapsele on perekond kogu tema ühiskond. Kuid varsti ta hakkab juba kritiseerima. Raske on rääkida just eesti perekonnast, sest eesti sotsioloogid ei ole eesti perekonda uurinud ja selle probleemide kohta ei ole teaduslikult uuritud materjali.

Ajaloost leiame väga vähe perekonna kohta. Üksikuid sugemeid leidub rahvaluules. Pulmalauludest, noorikupõlvest, joodikust mehest ja kurjast ämmast jne. Referent märkis, et temal nooruse tõttu puuduvad kogemused perekonna probleemidest Eestis. Paguluses on eesti perekonna probleemid keerulisemad. Oma igapäevase töö kõrval seltsivad veel eestluse probleemid. Laste eesti kooli, skautlusse ja gaidlusse viimine. Eestlasele on omane kinnisus ja heameelega ei räägita oma perekonnaelu saladustest teistele. Püütakse anda oma lastele võimalikult head haridust. Lastel on nii palju lisategevust, et pole aega laps ollagi.

Kui räägitakse, et perekond kaob, siis ma seda ei usu. Perekond jääb, kuid toimub teatud muudatusi. Ei leidu ühtegi teist seost, kus laste eest sellisel viisil vaeva nähakse. Perekonna oluliseks funktsiooniks on laste kasvatamine.

Kui eestlus senisel kujul on säilinud, siis on see perekonna teene. On vaid käputäis idealiste, kes pühendavad oma aega ja hoolt skaudi ja gaidi juhtidena mitte ainult oma, vaid ka teiste lastele. Suureks puuduseks on, et kui laps üles kasvab, et siis tal on väga raske muu ülejäänud eesti ühiskonnaga sidemeid luua. Sageli sünnib perekonnast lahkumine täis trotsi ja paguluses ei ole sellistel noortel eesti ühiskonda, kust tuge saada.

Eestlaste hulgas paguluses on vähe abielulahutusi, kuid Nõukogude Eestis on iga kolmas abielu jooksnud karile. Perekond siin elab erinevates olukordades, kui perekond elas Eestis külaühiskonnas. Kui seal abielupooled ei sobinud, siis pidid nad kogu elu koos elama. Praegu kui abielu ei sobi, siis on võimalusi elada lahus. Ka laste korral ei ole asi nii traagiline. Sageli võtavad lapsed ka lahutust reaalselt ja koolis esineb lapsi, kes on kas isa või ema lapsed. Tuleb hoolt kanda, et lastele tuleb anda iseseisvust ja 13 aastasi tuleb käsitada teisiti, kui 3-me aastasi. Perekond on kohaks, kus oleme kõige kindlamad ja saame ennast väljendada oma soovide kohaselt. Kahju, et perekonnast välja astudes ei ole meil laiemat ühiskonda kuhu minna, et oma rahvuslikke huvipiirkondi laiendada. Olen kuulnud, et Rootsis on organiseeritud suurperekondi, kus terve grupp perekondi kokku tulevad ja neis ühiskondades räägivad kõik lapsed head eesti keelt.

Järgnevas arutluses

sõeluti peamiselt segaabielude ja karile jooksnud abieludega seotud probleeme. Oli neid, kes rõhutasid, et lastega abielupaarid ei tohiks abielu lahutada. Kuid oli ka neid, kes leidsid, et parem on lahku minna kui alaliselt tülitseda. Laudkonna juhina ja sõnaandjana teotses dr. J. Roos.

☆

Loenguteseeria algas omapärase äpardusega. „Meie Elu" kuulutuses 7-da okt. lehe esiküljel seisab, et loeng algab kell 8 õ. Kuid tegelikult oli loeng alanud palju varem. R. Kreem seletas et too kuulutus ei loe, sest kuskil mujal olnud koosoleku alguseks 7.30 õ.

Lõikustänupühal õnnistati abipraost Tõnis Nõmmik Hamiltoni eesti kogudusele. Ülal — piiskop Karl Raudsepp õnnistab altari ees koguduse hingekarjase ametisse nõukogu liikmete juuresolekul. Keskel — õp. Tõnis Nõmmik, koguduse organist Eva Rammo, piiskop ja nõukogu liikmed Arnold Himma, Leo Saar, Jüri Müür (esimees) Ludvig Wahtras, Ferdinand Kase ja Jaan Pallop pärast õnnistamistalitust. All — kohvilaud pärast jumalateenistust. Õpetaja kõrval istuvad esimene koguduse esimees Juhan Pallop abikaasa Lindaga, kes tähistasid oma 55. pulmapäeva.

Foto „Meie Elu" — H. Toomsalu

Viimane Võrumaa maavanem M. Hansen abikaasaga ja A. Lokk, võrulaste kokkutulekul.

Foto — O. Haamer

VÕRULASTE ÕNNESTUNUD KOKKUTULEK

Laupäeval kogunes ligi kolmsada võrulast ja nende sõpra Eesti Maja suurde saali, et kohata vanu tuttavaid ja tuletada meelde ununema kippuvat „võro" murrakut. Kokkutulek oli võrulastel järjekordselt neljas. Esimene kokkutulek toimus 1968. a. Seedriorul, teine 1971. a. Torontos ja kolmas 1974. a. Seedriorul.

Kavalise osa eest hoolitses A. Tuvikene, manades deklamatsiooniga koordineeritud valguspiltidega esile mälestusi kodupaikadest ja Munamäest. Pärast ühislaulu: „Mu meelen kuldne kodokotus..." kahe salmi laulmist lakkasid valguspildid ja A. Tuvikene andis humoristliku läbilõike Võrumaast ja „võrokõstõst". Koondise esimees A. Raag lühikeses avasõnas tervitas koosviibijaid ja soovis kõigile head pidu tuju ning Gustavsoni orkestri avavalss tõi pidulised tantsupõrandale.

Tantsu vaheajal tervitas koosviibijaid Võrumaa viimane maavanem M. Hansen, kes pole puudunud üheltki võrulaste kokkutulekult. Kirjalikult ja traadi teel saabunud tervitused võrulastelt Austraaliast, Miamist ja New Yorgist luges ette A. Tuvikene.

Muidugi ei puudunud ka „Võrokõstõ Miiskuur" Põlvalase E. Tobreluts'u juhatusel. Lauldi neli laulu, mis koosviibijate poolt väga sooja aplausiga vastu võeti. Koor on komplekteeritud T. E. Meeskoori kuuluvatest „võrokõstõst", millele lauluvendlikku abi ei keelanud ka kolm „mittevõrulast" lauluvenda-peokülalist.

Einelaud oli pr. Sark'i vilunud kätes ja janukustutust sai baarist. Tantsides, juteldes ja ühislaulu tehes kadus aeg kiiresti ja märkamatalt oli mööda kesköö ning aeg lõpetamiseks.

Torontos kaks pühapäevalehte

Varem puudusid Torontos pühapäevalehed. Siis ilmus „Toronto SUN", mis läks väga hästi. Alates möödunud pühapäevast algas ilmumist ka Toronto suurema päevalehe „Star'i" pühapäevane väljaanne, mida levitatakse „Star'i" tellijatele 4 numbbrit ilma rahata. „Sunday SUN" maksab 35 senti, „Sunday Star" 30 senti.

ÜEP KANADA KOMITEE INKORPOREERITI

ÜEP Kanada Komitee inkorporeeriti ja tegutseb nüüd nime all Sihtasutus Eesti Päevad Kanadas (Estonian Canadian Festivals Foundation).

Peakoosolek on kutsutud kokku 3. novembriks Eesti Majja, kus esitatakse aruanded ja valitakse uus juhatus. Praegune esimees Jüri Nurmberg, kes juba mõnda aega elab Venetsueelas, viibis möödunud nädalal mõned päevad Torontos pidades siin läbirääkimisi ka seoses organisatsiooni tegevusega. Tema äraolekul on esimehe ülesandeid täitnud abiesimees Tõnu Tõsine, kes tõenäolikult valitakse uueks esimeheks.

Sellel arvamisel oli Jüri Nurmberg vastates „Meie Elu" küsimusele. Organisatsioonile oli viimasel tegevusperioodil väga oluline inkorporeerimise läbiviimine, mille juures juriidiliseks nõuandjaks oli Hans Meret.

ÜEP Kanada komitee koordineeris ja korraldas Kanada eestlaste osavõttu ESTO '76 pidustustest Baltimores ja nüüd seisab ees ettevalmistamine Ülemaailmseteks Eesti Päevadeks Stokholmis aastal 1980. Sellega seoses saatis juhatus ÜEP-dest osavõtvatele organisatsioonidele liikmeks registreerimise avalduslehed koos peakoosoleku kutsega. Liikmemaks organisatsioonilt on ainult 1 dollar. Kassa seis viimase aruande järgi on üle 12.000 dollarit, mis saadud peamiselt Torontos peetud ÜEP ülejäägist.

Kunstimuuseum vajab veel $70.000

30.000 dollarit lubadustes olemas

Arvestades Eesti Kunstide Keskuse peakoosoleku otsust Eesti Kunstimuuseumi hoone muretsemise küsimuses on majanduskomisjon temale pandud tööd viimastel nädalatel jatkanud meie oma ühiskondliku lisandi 100.000.— dollari saavutamiseks. Viimasel ajal on küsimuse vastu väljaspoolt avaldatud elavat huvi nii poolt kui vastusõnavõttudega. Küsimuse all on endiselt kirjanik Meza de La Rochi elamu Bayview ja Steele'i tänavate nurgal, mis on nüüd omaniku poolt täielikult korda tehtud. Hinnaks on endiselt 600 tuhat dollarit, millest omanik tagasi annetaks 100 tuhat dollarit, mis sarnasel korral figureeriks EKK rahana. Ülejäänud 2/3 ostuhinnast on loodetud saada riiklikest toetustest.

Nagu nüüd selgub, on senine korjandus andnud 10 kolme tuhande dollarilist lubadust, mis on ligemale üks kolmandik koguda tulevast summast. Kolme tuhande dollarilised annetajad, kokku 34 isikut moodustaksid Kunstimuuseumi majanduslik tuumiku ja iga annetaja jäädvustaks oma nime kuldplaadil Muuseumi sisedekoratsioonis. Järgmise 2/3 vajaliku summade lubaduste saavutamise järgi jatkuks korjandus vähemates panustes, kuid ilma kuldplaadi lubaduseta organisatsiooni poolt.

Eestlus püsib koos emakeelse kirjasõnaga!

EESTI RAAMAT ON EESTI KODU UHKUS

„Meie Elu" juures on müügil kõik paguluses ilmunud raamatud

Romaanid

G. Helbemäe AINULT AJUTISEKS $4.50
S. Ekbaum ARM JA AHNUS 6.90
A. Kork ARMUD LÄINUD 4.80
I. Jaks ARUANNE 3.75
G. Guareschi DON CAMILLO 2.50
I. Jaks EI KELLEGI MAAL 4.50
A. Mägi EI LASTA ELADA 3.75
A. Valgmaa ELU ÜKSIKLINNUD 4.70
B. Kangro EMAJÕGI 4.25
R. Kolk ET MITTE KUNAGI VÕITA 5.00
V. Uibopuu JANU 3.75
P. Lindsaar JA SÕDURID LAULAVAD I 3.75
P. Lindsaar JA SÕDURID LAULAVAD II 4.25
A. Kalmus JUMALAD LAHKUVAD MAALT .. 3.75
B. Kangro JOONATANI KADUNUD VELI 6.50
A. Kalmus JUUDAS 5.00
A. Thoen HALLIDE MÄGEDE MAA 3.75
A. Kallas HINGE SILD 3.75
H. Mäelo HOMNE PÄEV 6.90
P. Krusten HULLUMAJAST MÖÖDUMISEL 6.50
A. Willmann HUNDISÕIDUL 7.90
P. Lindasaar „HÄRRAD OHVITSERID" 7.90
K. Ristikivi KAHEKORDNE MÄNG 6.50
A. Mägi KARNEVAL 4.25
A. Gailit KAS MÄLETAD MU ARM I, II & III @ 3.75
P. Krusten KAUGEL VIIBIJA KÄEKÕRVAL 3.75
V. Uibopuu KEEGI EI KUULE MEID 5.00
B. Kangro KEERISTULI 5.00
H. Mäelo KEERDSÕLMED 4.80
I. Jaks KELDRIST PÖÖNINGULE 6.50
A. Viirlaid KES TAPPIS EERIK HORNI 7.90
A. Mälk KEVADINE MAA 4.50
L. Lumiste KILLAD KÜLAS 5.00
A. Mägi KIUSAJA 3.75
A. Mälk KIVINE PESA 4.70
B. Kangro KIVISILD 4.50
A. Kivikas KODUKÄIJA 5.00
V. Kudres KOIDUST KESKPÄEVANI 3.75
A. Kalmus KOJU ENNE ÕHTUT 4.70
H. Susi KOJU TULEK 7.90
S. Ekbaum KONTVÕÕRAS 4.70
K. Rumor KRUTSIFIKS 4.25
R. Raid KUI VENELASED TULID 2.50
K. Rumor KULD LIND 3.75
A. Viirlaid KUSTUVAD TULED 4.70
S. Ekbaum KÄRESTIK 3.75
R. Kolk KÜLA PÕLEB KAHEST OTSAST 3.75
V. Uibopuu LADEMED 5.00
P. Krusten LAEV AKNA TAGA 3.75
P. Krusten LAEVASÕIT LEAGA 7.50
P. Krusten LAUL KÕRGEL KALDAL 4.25
L. Reiman LAVA VÕLUS 4.25
A. Mägi LIPPUDE VAHETUS 7.50
K. Ristikivi LOHEHAMBAD 6.50
E. Nõu LÕIGATUD TIIBADEGA 10.50
V. Uibopuu MARKUSE MUUTUMISED 4.25
A. Gailit MUINASMAA 4.70
B. Kangro MUST RAAMAT 4.70
K. Ristikivi MÕRSJALINIK 4.70
T. Saare MÜÜRILILL 3.75
M. Pihla NAANU EMA TÜTRED 4.50
A. Kork NELI MUSKETÄRI 3.75
P. Krusten NEIUKE LÄKS ROOSIAEDA 4.50
A. Kivikas NIMED MARMORTAHVLIL 3.75
K. Ristikivi NÕIDUSE ÕPILANE 4.70
G. Helbemäe PAGEJAD 6.00
P. Lindsaar PAELAMEHED 4.80
H. Nõo PAHA POISS 6.90
A. Wiliman PEO TÄIS TUHKA, TEINE MULDA I 4.25
II 4.80
III 4.80
IV 4.80
V 4.80
A. Mägi PARADIISI VÄRAVAD 4.25
E. Nõo PIDULIK MARSS 5.00
P. Krusten PIKERPÕLD JA PIIRAPEEL 5.00
E. Toona PUUINGEL 4.70
K. Ristikivi PÕLEV LIPP 4.25
B. Kangro PUU SAAREL ON ALLES 7.50
E. Nõu PÄRANDUSMAKS 10.50
A. Kork RELVALOOD 6.50
A. Mägi RISTIRIIK 5.70
F. Kraav RISTTULES 2.50
K. Ristikivi ROOMA PÄEVIK 9.90
K. Ristikivi RÕÕMULAUL 4.70
A. Viirlaid SADU JÕKKE 4.70
A. Küng SAATUSI JA SAAVUTUSI 7.50
A. Viirlaid SEITSE KOHTUPÄEVA 4.25
G. Helbemäe SELLEST MUSTAST MUNGAST I & II 3.75
B. Kangro SININE VÄRAV 3.75
E. Toona SIPELGAS SINISE KAUSI ALL 7.50
R. Kolk SULAJÄÄ 3.75
K. Ristikivi SURMARATSANIKUD 4.50
H. Salu SURMATRUMMID 3.75
A. Kork SULID JA VÕMMID 7.50
A. Viirlaid SURNUD EI LOE 7.90
A. Kallas SUURLINNADE UDUS 3.75
K. Jakobi SUVEKODUMAA 7.90
S. Ekbaum SÜTEOJA 3.75
J. Lattik TEDA EI OLE SIIN 6.00
A. Mägi TAALRIMÄNG 4.80
B. Kangro TAEVA VÕTMED 3.75
A. Kork TAMMIRAIUJAD 4.25
A. Mägi TANTS HAMARUSSE 4.50
B. Kangro TARTU 4.25
J. Lattik TEDA EI OLE SIIN 6.00
M. Pihla TEED JA KÄIJAD 3.75
H. Mäelo TEISED TUULED 5.70
H. Nõu TIIGER — TIIGER 5.00
A. Kalmus TOONA TUULED ÜLE MAA 3.75
P. Krusten TORN ÜLE METSA 3.75
R. Kolk TRUUDUS ELU VASTU 9.90
R. Kaljumägi TUULE VESKI 4.70
A. Kivikas TULI LILLED 3.75
A. Mälk TULI SINU KÄES 3.75
K. Rumor TUULE VIIUL 4.25
E. Ilbak TUVI MALM 3.75
A. Kork TÄNAVAKÜNINGAD 5.50
A. Mägi UPUTUS 3.75
A. Mägi UUED ISANDAD (kroonika) 6.00
V. Õun UUS EVANGEELIUM I 3.75
V. Õun UUS EVANGEELIUM II 3.75
S. Ekbaum VANG KES PÕGENES 9.90
S. Ekbaum VARJUDE MAJA 3.75
A. Kask VARJUD UDUS 3.75
A. Kivikas VERI MUST 4.80
F. Tuglas VÄIKE ILLIMAR 4.80
R. Kolk VÄIKEMEES MIKS NUTAD 4.25
K. Ristikivi VIIMANE LINN 4.50
H. Mäelo VÕÕRAS VERI 4.50
H. Mäelo „Võõrsil" 7.90
G. Helbemäe ÕEKESED 3.75
K. Ristikivi ÕILSAD SÜDAMED 5.00
S. Ekbaum ÕIGUSENÕUDJAD 4.50
P. Lindsaar ÕRN ARMASTUS 6.00
B. Kangro ÖÖ ASTMES X 6.90
A. Mägi ÕIGUS HÕLMA ALL 7.50
H. Susi ÜLE LAHE 7.90

Novellid

P. Krusten HUUPI VALITUD $4.70
I. Jaks AUGELASE TALLID 10.50
A. Mälk JUMALAGA MERI 4.80
A. Mälk KADUNUD PÄIKE 4.35
H. Nõu KÄSS SÖÖB ROHTU, n. 4.70
F. Tuglas KOGUTUS NOVELLID 6.00
K. A. Hindrey KOGUTUD NOVELLID 4.80
H. Nõu KORD KOLMAPÄEVAL 4.70
I. Jaks MAPP 5.00
A. Mälk MERE ANNID 4.25
V. Uibopuu MOSAIIK 4.50
A. Mägi NELI EMANDAT 4.70
E. Nõo PIDULIK MARSS 5.00
K. Ristikivi SIGTUNA VÄRAVAD 4.80
D. M. Türner SIINPOOL EEDENI VÄRAVAID 4.25
K. Jakobi SUVEKODUMAA 7.90
K. Rumor TUULEVIIUL 4.25
P. Vallak VALITUD NOVELLID 4.40
A. Mägi VIIMANE PAAR 4.70
K. Saarsen VALLUTAJAD 6.25
E. Nõu VASTUVETT 5.00
S. Ekbaum ÕIGUSENÕUDJA, r. 4.50
G. Helbemäe ÜLELIIGNE INIMENE 4.00
A. Kork RÖÖVLIJAHIL 9.90

Jutustused

L. Lumiste ATLANDI AKNAL 4.50
E. Wilde JUTUSTUSED 4.35
A. H. Tammsaare JUTUSTUSED 4.35
Reisikirjad ÜLE MAA JA MERE 3.75

Mälestused

K. Rumor AEGADE SADESTUS I $4.25
K. Rumor AEGADE SADESTUS II 4.70
L. Lumiste ALAMUSE ANDRES 6.85
A. Kalmus AJASTUTE VAHETUSEL 10.50
W. Mettus AINUS PARADIIS 4.80
M. Raud ALASI JA VASARATE VAHEL 7.50
R. G. Borgelin DANNEBORGI LIPU ALL 13.00
A. Warma DIPLOMAADI KROONIKA 6.00
M. Raud EESTI KOOL AEGADE VOOLUS I ja II ..... @ 6.00
M. Raud EESTI PEREKOND AEGADE VOOLUS 7.50
A. Traksmaa EESTI VABADUSSÕDA 9.00
EESTI ÜLIÕPILASTE SELTS 100 AASTAT 1870—1970 ..... 15.00
H. Mäelo ELUTEGEVUSES 4.25
A. Thauvon-Suits GUSTAV SUITSU NOORUS 3.75
A. Luts HEITLUSE KEERISES I & II ..... @ 15.00
O. Mamers HÄDA VÕIDETUILE 4.50
A. Mälk HOMMIKUST KESKPÄEVANI 6.50
A. Kubja „KADUNUD KODUD" 3.00
A. Kalmus KADUNUD SAAR 6.90
O. Mamers KAHE SÕJA VAHEL 4.50
HUGO RAUDSEPA KANNATUSTEE 10.00
KAUGED RANNAD OMA SAAR 10.00
K. R. Pusta KEHRA METSAST MAAILMA .. 4.50
J. Remmelgas KOLM KUUSKE 4.50
T. Reijonen KES ON SÜÜDI 5.00
K. R. Pusta KIRJAD KINNISEST MAJAST .. 4.50
H. Riipalu KUI VÕIDELDI KODUPINNA EEST 3.00
Ü. S. LIIVIKA KODUMAAL JA VÕÕRSIL 5.00
I. Käbin MAAL JA MEREL 9.50
A. Raag KÕUEPILVEDE SAATEL 6.00
LAIARÖÖPMELINE SOOMUSRONG Nr. 2 .... 13.00
P. Lindsaar MARDUS KILJATAS 4.70
A. Mettus MASK JA NÄGU 5.00
K. Kadak MITME TAEVA ALL 15.00
J. Kõpp MÄLESTUSTE RADADEL III, m. 4.10
R. Kask MÕNED PÄEVAD SEPTEMBRIS 6.50
A. Rei MÄLESTUSED TORMISELT TEELT .. 7.20
T. Tamm NEED TEOD SÜÜDISTAVAD II 5.35
A. Mälk PEALE PÄEVAPÖÖRET 9.90
H. Merelaid PÄIKESE TÕUSU POOLE 7.50
J. Pitka RAJUSÕLMED 8.80
F. Kraav RISTTULES 2.50
H. Laretei SAATUSE MÄNGUKANNID 5.00
A. Raag SAATUSLIKUS KOLMNURGAS 7.50
H. Mäelo SAMMUD EDASI 7.90
E. Uustalu SOOMEPOISID 14.00
E. Lundeborg SOOMUSAUTOGA EESTI ..... VABADUSSÕJAS 5.00
W. Mettus SOOVIMATA KÜLALISED 5.70
M. Raud SULG JA RAAMAT 4.25
E. Ole SUUREL MAANTEEL I (Bros.) 8.00
E. Ole SUUREL MAANTEEL II (Bros.) 9.00
E. Ole SUUREL MAANTEEL I ja II (köites) 20.00
W. Mettus SÜDA PEO PEAL 3.70
A. Roos TALLERMAA 4.80
Koguteos TAMMINE RAHVAS 3.00
A. Lüüs TARTUS JA ROOTSIS 4.50
O. Angelus TUHANDE VALITSEJA MAA 4.50
A. Kubbo TULES JA VEES 11.00
J. Remmelgas TULINE VÄRAV 3.50
A. Mägi VANA TESTAMENT 9.90
A. J. Leinjärv TÕNISMÄE 10.00
S. Ekbaum VÄRJUDE MAJA, m. 3.75
S. Ekbaum VEIMEVAKK, m. 4.70
J. Remmelgas TULINE VÄRAV 4.50
E. Õun VÕIBOLLA JÄRGMISEL ÖÖL 4.50
A. Kitzberg ÜHE VANA TUULETALLAJA MÄLESTUSI 6.00
VABARIIGI PÕHISEADUS 1.00
A. Käbin VAIM JA MULD 10.00
J. Remmelgas ELS VAARMAN 13.00

Mitmesugune kirjandus

O. Käbala AATOM POMM 2.00
ALBUM VIRONORUM 10.00
R. Toi EESTI HÜMN 7.50
N. Hindo EESTI ORGANISATSIOONID INGLISMAAL — 1918—1968 ..... 6.00
KORP! VIRONIA ALBUM VIRONORUM 10.00
EESTI METSAMEES EKSIILIS 1.00
EESTI VABARIIGI PÕHISEADUS 1.00
EESTI VANASÕNAD 2.00
Jüri Uluots „EESTLASTE LEPINGUD VÕÕRASTEGA XIII SAJANDIL" 2.00
H. Salu EESTI VANEM KIRJANDUS 2.50
A. Oras ESTONIAN LITERARY READER 5.00
E. Allan Poe ENNEAEGNE MATMINE 4.50
J. Remmelgas IGAVESTI 5.50
M. Rauk INGLISE—EESTI SÕNARAAMAT 10.00
Reedik Willem Willmann „JUTUD JA TEGGUD" 10.00
V. Kudres JUNNA 3.75
A. Roos JUMALAGA, KARS JA ERZERUM 4.50
L. Lumiste KAUNIS EESTI 7.50
L. Lumiste KAUNIS EMAKEEL 6.10
A. Saareste KAUNIS EMAKEEL II 4.20
V. Tauli KEELEKORRALDUSE ALUSED 8.40
J. Aavik KEELEUUENDUSE ÄÄRMISED VÕIMALUSED 10.00
A. Possevino KIRI MONTOVA HERTSOGINNALE 2.00
Vello Salo „KRISTLIK ROOMA" ..... —.50
Arno Vihalem „KUNSTNIK EESTI KIRJANDUSES" 2.00
R. Toi LAULIK 3.75
HENRIKU LIIVIMAA KROONIKA 7.20
R. Seth LANGEVARJURINA EESTIS 1.50
G. Herling MAAILM OMAETTE 1.50
H. Jänes MAAILMA KIRJANDUSE PEAJOONI 7.50
H. Jänes LAVAVAKK 5.40
B. Kangro MERRE VAJUNUD SAAR (näidend) 6.00
B. Pascal MÕTTED 2.00
P. Laan MÕTTELEND 5.00
R. Kangver NELIKÜMMEND KÜÜNALT 4.00
A. Kaelas OKUPEERITUD EESTI 1.50
U. Masing PIIRIDELE PYYDES 4.00
O. Laaman K. PÄTS 4.80
A. Kallas PÖÖRIPÄEVAD 4.50
O. Viirsoo PÕLLUMEESTE POLIITIKA 3.50
A. Vomm RITSÕNAD 2.50
A. Kivi SEITSE VENDA 4.00
STOKHOLMI EESTI ALGKOOL 5.00
E. Jõesaar SKULPTUUR MAALJOONISTUS 12.00
V. Linna SIIN PÕHJATÄHE ALL 7.20
J. Härmatare SUMERI KILDE 8.75
T. Künnapas SUURED MÕTLEJAD 6.00
SÕNAS JA TEOS (Pühendatud E. V.Tartu ülikoolile) 5.00
250 RETSEPTI (ravitaimed ja joogid) 2.50
H. Salu UTOOPIA JA FUTUROLOOGIA 4.50
Reedik Willem Willmann „VALMID" 2.50
U. J. Vambola 250 RETSEPTI 2.50
J. Kaup ÜKSIKUD RAJAD TÄHTEDE ALL .. 4.95
H. Salasoo—V. Salo VÄLIS-EESTI PERIOODIKA 1944—1975 ..... 4.00
VÄIKE ÕIGEKEELSUSE SÕNARAAMAT 5.00
F. Tuglas VÄIKE ILLIMAR 6.00

Luuletused

S. Ekbaum AJATARI $5.00
B. Kangro AJATU MÄLESTUS $3.00
B. Kangro ALLIKAD SILLA JUURES 4.00
U. Maasing DZUNGLILAULUD 6.00
HÄRRASTUSED PARRASPUUDELT (noortelt) 2.50
FAUST II 4.50
EESTI LÜÜRIKA I (valimik) 5.50
EESTI LÜÜRIKA II (valimik) 7.70
A. Vihalemm KAJA KIVI SÜDAMES 3.00
J. Nigol KALLIS KODU 1.00
E. Haavniit KIRJAD KODUMAALE 4.00
S. Ekbaum KIVI KILJATAS AKNASSE 3.00
O. Ehaste KODU MU KULDNE 4.00
H. Visnapuu KOGUTUD LÜULETUSED I 14.00
H. Visnapuu KOGUTUD LUULETUSED II 14.40
H. Adamason KOGUTUD LUULETUSED 7.20
H. Talvik KOGUTUD LUULETUSED 3.30
H. Oja KOPUTUSED ENESES 1.50
G. Suits KÕIK KOKKU ON UNENÄGU 3.30
G. Suits LAPSESÕND 2.40
L. Tuulse LIIV JA LUMI 3.20
K. Rumor LIIVA KELLA ALL 3.80
I. Grünthal MERI 2.40
A. Vomm MINU HING 10.00
MINU LAULUVAR II 6.00
I. Grünthal MUST PÜHAPÄEV 1.98
I. Grünthal MÕÕT ON TÄIS 4.32
I. Grünthal MÜÜDID MÜLKA PÕHJA KADUNUD MAAST 1.90
T. Ässar „NÄGU LIIV MERE ÄÄRES" 3.00
U. Maasing NEEMED VIHMADE LAHTE 3.50
I. Ivask OKTOOBER OKLAHOMAS 2.00
B. Kangro PUUD KÕNNIVAD 2.90
I. Ivask PÄEV ASTUB KUKE SAMMUL 3.00
J. Kotkas PÕHJANAEL 1.00
A. Adson RAHUMÄE KANNEL 5.00
A. Pihlak RAUDSED ÕIED 2.00
A. Mägi REGIVÄRSID 2.00
G. Suits ROOTSI LUULEPÕIMIK 2.00
A. Kivikas SEE ON SEE MAA 1.50
B. Kangro SEPTEMBER 3.00
T. Ässar SEITSE SILDA, ÜKS PAAT 2.00
A. Vihalemm TSOOLOOGIA 4.25
G. Suits TULI JA TUUL 2.00
K. Lepik SURMAL ON LAPSE SILMAD 4.00
H. Oja TUNNETE PURDEL 3.00
H. Jänes TUULEKANNEL 4.00
B. Kangro VARJUMAA 3.50
A. Mägi VASTUHELGID 3.50
U. Masing UDU TOONELA JÕELT 5.00
UUS EESTI LAULIK 6.00

Koguteosed

E. Laaman EESTI ISESEISVUSE SÜND $36.00
EESTI RIIK JA RAHVAS TEISES MAAILMASÕJAS, I—X, ... (bros.) @ 5.50
köites 90.00
EESTI SAATUSAASTAD 1945—1960, I, II, III, IV, V ..... a. 5.50
köites 55.00
ESTLANDS ANSIKTE 15.00
T. Tamm NEED TEOD SÜÜDISTAVAD 5.35
B. Kangro-V. Uibopuu MEIE MAA IV 7.85
E. Uustalu EESTI VABARIIK 15.00
B. Kangro UNIVERSITAS TARTUENSIS 16.00
„EESTLASED KANADAS" 30.00
EESTI SEINAKAART (riidel) 22.50
EESTI SEINAKAART (paberil) 17.50
EESTI ROOTSIS 30.00

Usuline kirjandus

J. Aunver EESTI RAHVAKIRIKU RISTITEE $1.75
R. Kaups ILMUTUSRAAMATU SELETUS (k.) 5.50
(b.) 3.75
O. Loorits EESTI RAHVAUSUNDI MAAILMAVAADE 2.50
B. Lige KOGUTUD JUTLUSI 5.00
V. Salo RIIK JA KIRIKUD 2.00
J. Luur ja Arumäe USUÕPETUS KODULE JA KOOLIDELE 3.25
Loorits RAHVAUSUNDI MAAILMAVAADE .. 2.50
J. Laks ÄRKAMISTUULED KODUMAAL 2.50

Ajakirjad

RAHVUSLANE 2.00
TRIINU 1.25
TULIMULD 6.00

Meie kirjanikud

E. Eller ARVO MÄGI 3.00
A. Mägi GERT HELBEMÄE 3.00
A. Mägi KALJU LEPIK 3.00
H. Salu ALBERT KIVIKAS 3.00
K. Ristikivi BERNARD KANGRO 3.00
A. Kurlents KARL RUMOR 3.00
KIRJANIKULT LUGEJALE 3.50
LUGEJALT KIRJANIKULE 3.50
KORP. ROTALIA SÜDAME JA SULEGA 3.75

Laste ja noorte raamatud

Eesti Keele harjutustik I 2.50
V. Tauli EESTI GRAMMATIKA I 8.00
Jänes EESTI KEEL (selle ehitus, areng ja ortoloogia) 6.50
H. Jänes MEIE EMAKEEL II 3.00
H. Jänes MEIE EMAKEEL III 2.50
A. Kajasaar EESTI MAATEADUS 1, 2 ja 3 vihk ..... @ 2.50
H. Rajamaa AABITS $3.30
H. Rajamaa EESTI ALGLUGEMIK I 3.30
H. Rajamaa EESTI ALGLUGEMIK II 3.30
H. Rajamaa EESTI ALGLUGEMIK III 3.30
H. Rajamaa EESTI LUGEMIK II 3.50
T. Künnapas MEIE KODUMAA 3.75
J. Parijõgi EESTI AJALUGU NOORSOOLE .. 4.50
H. Michelson EESTI RADADEL 9.00
KALEVIPOEG 2.50
A. Tiitus KOLM MUINASJUTTU 3.00
E. Lindsaar KOMPANI POEG 1.00
J. Aavik KOOLI LEELO III 2.00
K. Vaikla KULDNE TAMMETÕRU 3.00
LAULE JA MÄNGE VÄIKELASTELE (Nootidega) 5.00
K. A. Hindrey LEMBITU 2.00
J. Kaup LINNUSE EHITAJAD 2.00
A. Lindgreen MEISTERDETEKTIIV BLOMKVIST 3.00
H. Nõu „OI-OI-MIS JUHTUS" 3.10
H. Kerstel „MINA ISE" 1.60
MINU PILDIRAAMAT 2.50
A. Teder NAPOLEONI JÄLGEDES 2.50
H. Michelson NOORSOOTÖÖ RADADEL 4.00
Noorte lauluk 2.50
Ü. Lehti PIKKE — MIKKE 1.50
M. Kures REINUVADER REBANE 1.80
K. Ristikivi SELLID 3.00
K. Ristikivi SEMUD 3.00
H. Michelson SKAUTLIKUL TEEL 3.25
J. Kaup SÜGISE LAUL 2.50
E. Õun TSIRR 4.50
VIKERKAARI (laule ja lugusid) 2.50
H. Mäelo VÕIDUKARIKA MÄRGI ALL 2.50
ÕPETA MIND LUGEMA I 3.00
ÕPETA MIND LUGEMA II 4.00

TÄHELEPANU. Kui teil puudub mõni soovitud raamat, siis kirjutage või helistage „Meie Elu" talitusele ja teile saadetakse raamat posti teel koju. Raamatu hinnale lisandub saatekulu.

„MEIE ELU" talitus, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6 Canada

Meie Noored

PAHANDUS JA HEATEGU

Kui reede õhtul maale jõudsime, olid meie naabrid, Ints, Ants, tüdrukud ja Aadu juba kohal. Meie saabudes tuli meid tervitama Instu ja Antsu isa, poisid kuulekalt, tõsiste nägudega käekõrval.

Minu imestuseks pidas mu vend, Ain-Jaak, mind sel hetkel vääriliseks ja arusaajaks kaaslaseks, muidu ta tüdrukuist suurt ei hooli, ja sosistas mulle vihje: „Vaata, kui paide nägudega Ints ja Ants on, küll neile jälle mõni vemp on seljataga, mida nad isa kõrval kõndides püüavad heaks teha."

Mind huvitas, kui hea inimesetundja meie Ain-Jaak on ning järgmisel päeval nurusin vanaema, et lähme Intsu-Antsu suvilasse. Vanaema seal ikka algul ei jõudnud ära kiita maa puhast õhku, lilli, linnulaulu, rahu ja vaikust. Mina olin kärsitum ja küsisin poiste emalt, nagu oleksin ise ei tea kui suur:

„Mida väikest poisid ka tegid?"

Intsu ja Antsu ema pilk peatus veidi kauem, kui harilikult, minul ja vastas siiralt: „Said jälle vembuga hakkama, mille karistust nad kandma peavad."

Muutusin uudishimulikuks ja pahatasin: „Mis nad siin jõudsid teha?" Vanaema müksas mulle küünarnukiga ja vaatas tõsisell otsa, tõusis ja arvas, et läheb vaatama, mitu värviriseid lehtlas õitseb. Intsu, Antsu ema nagu tahtiski vanaemale südant puista ja seletas: „Ühel päeval poisid norisid pannkooki. Taignat tehes leidsin, et jahutagavara oli vähene ning saatsin neid poest lisa jahu tooma. Mindi. Võeti naabri Aadugi kaasa. Ütlesin, et minge onu Lembitu õuest läbi, saate kiirem käidud.

Mina ootan tunni, ei poisse veel tagasi. Ootan kaks tundi, kedagi ei ilmu. Muutusin närviliseks. Võtsin auto ning läksin poisse ärisse otsima. Kaupmees ütles, et poisid sealt amma lahkunud. Nõutult sõitsin Aadu ema juurde. Viimane oli pisarais, arvas et poisid on teelt ära varastatud ning palus mind politseisse helistada. Telefonicerisingi sinna. Ei mingit teadet. Vahepeal alarmeeris Aadu ema teised naabrid ning algas poiste otsimine metsast ja jõe äärest. Nelja tunni pärast ilmus härra Kohlap, kaasas kolm poissi, öngeritv ja pakk pannkoogijahu. Aadu ema istus meil ja poisse nähes hakkas nutma ning Aadut kallistama.

„Kust jooksikud leidsite?" Päris mina mees Intsu-Antsu nähes.

„Olid teised rahulikult suure niinepuu taga jõesopis ja püüdsid kala. Polnud seal röövleid ega karusid," teatas hr. Kohlap.

„Pidite ju poodi minema, mitte kalale", õiendas meie poiste papa. See pole meie öngeritv, kust see pärit on?"

„Onu Lembitu", tunnistas Aadu. „Onu Lembit on ju linnas. kuidas see öngeritv teie kätte sattus?" küsitles mu mees edasi poisse. „See oli rõdul ja Aadu võttis selle sealt", seletas Ints. „Ei mina seda võtnud", salgas Aadu — „Ants hoopis võttis!" „Ei mina", vaidles Ants vastu, „Aadu ja Ints võtsid". Nüüd läks hoopis karjumiseks ja üksteise süüdistamiseks lahti. Keegi ei tahtnud olla õngeritva võtja. Aadu ema kaitses oma poissi ning lubas talle veel shokolaadi osta. Kuid meie omad said isalt „kaseurvaplaastrit". Õhtul tuli Aadu ema meile tagasi meid nöomima, et meie ei oskavat oma lapsi kasvatada. Mu mees ei tahtnud teda kuulata ning arvas, et kasvatustagajärgede üle otsustame 15 aasta pärast."

Kui poiste seiklusest Ain-Jaagule rääkisin, siis arvas ta, et pahategu saab heaks teha, või tasandada, heateoga. „Mõistad sa seda Kersti-Salme?" tahtis ta teada mu arvamust. Oli uuesti tähtis. „Muidugi tuleb vabandada, andeks paluda", arvasin.

Vend oli aga jällegi targem. „Tuleb ka teha head!" oli tema kindel otsus. „Mina võtan selle asja oma korraldada."

Ta korraldaski.

Ints, Ants ja Aadu õppisid tema juhtimisel ühe nädala jooksul kaks imakeelset luuletust pähe, kirjutasid viis etteütlust ja lugesid soravalt neli pala. Muidugi mindi koos vabandusretkele onu Lembitu juurde. Piilusin siis poisse, kui nad sinna viidi, no olid nende ninad ikka norus küll!

Ints olla pihtinud Ain-Jaagule, et temal on veel üks eriline heategu. Ants olevat meelitanud teda, et lähme salaja kinno, et maal pole televiisioni ega midagi, aga tema seisnud kindlalt vastu. Ants teinud aga palju lubadusi uuteks heategudeks. Kuulsin ise, kuidas Ain-Jaak poistele õpetas: „Kui te midagi lubate teha ja ei tee seda, siis olete sõnamurdjad. Sõnamurdjaid ei peeta kunagi ega kusakil täitsamecsteks!"

Aga seda ma ei tea tänapäevani, kes selle öngeritva onu Lembitu rõduilt võttis — kas Ints, Ants või Aadu.

Hella Leivat

Lapsepõlve mälestused

Kauge aja kuldne valgus,
lapsepõlve õrnem viis,
eluraja kaunis algus,
isakodu õnnehiis.

Need on mineviku varad,
igavikust silmapilk.
Mälupildid vaiksed, arad —
põselt veereb pisartilk.

Istun vaikselt, hinges soojus,
süda mälestustest hell.
Ammu nooruspäike loojus,
tunde tiksub elukell.

HELLE REIKMAN

Chipud

Iga kord, kui ma lähen suvel Kotkajärvele, on Allan ka seal, sellepärast et tema suvila on minu vanaisa suvilast üle tee.

Igal kevadel ja suvel mina, vanaisa, vanaema, issi ja emme läheme sinna. Seal on palju chipusid. Need on chipmunkid, vöötoravad, aga mina kutsun neid chipudeks. Nad on väga julged, võtavad pähkleid ja päevalille seemneid meie käe pealt.

Riina Kindlam
Toronto E. S. Täienduskool
Keele tän. I kl.

V. A. Kimberg-Kotkas

SEENEL

Läksime seenele. Paul oli selle ala suur asjatundja, aga Johannes oli täiesti vana ja vilunud seenelkäija. Tema ei sattunud ka paanikasse, nagu juhtus minu ja Pauliga. Juba meie pajuvitstest korvid lõhnasid hästi ja neid oli kena käevangus kanda. Mis siis veel, kui see on täis värvilisi seeni. Kui juba ruttem metsa jõuaks . . .

Üldse, sügis oli tore aastaaeg, tuli marja- ja seeneaeg, siis sai luba metsaminekuks. Müstikad olid esimesed, neid ei olnud just lõbus korjata, olid lehtede varjus, läksid väiksemalgi pigistusel katki ja määrisid käed. Ja, kui ettevaatamatult neid sõid, siis välimus oli kui eht metslane. Pohlad aga olid toredad ja neid oli palju lõbusam korjata. Nad olid kõvad, läikivad ja suured kobarad. Neid võis kohe kobarate viisi korvi tõmmata.

Aga seened, seenteaeg oli hoopiski midagi muud. Seened olid nagu väikesed võrukaelad, nagu päkapikud, kes peitsid end põõsate alla, puude taha ja kändude varju. Neid oli palju liike ja väga värvirikkaid. Aga neid pidi ka hästi tundma, et mitte mürgiseid korjata. Kärbseseen oli ilusa punase mütsiga ja valgete täppidega, aga söögiks täitsa kõlbmatu. „Vaata, et sa õiged seened korjad", õpetasid mind vennad.

Esialgu pidin peaaegu iga seenega „tarkade" vendade juurde jooksma, aga varsti olin ise ka tark. Kaseseened olid pealt õrnroosad, valgeviirulised ja väga ilusad. Männiriisikad aga hallid, vahel ka pruunid ja kuuseriisikad jälle rohkem värvirikkamad. Pealt olid nad rohekad ja oranzi-viirulised, alt üsna oranzid. Eriti maitsvad olid aga väikesed, nii suured nagu nööbid. Pilvikuid oli mitmet värvi, oli punaseid, roosasid, rohelisi sinakaid ja ka halle. Nad läikisid ja maas tõustes olid kui kirevad mütsid. Kõige toredamad aga olid puravikud, need olid ka kõige maitsevamad seened. Nemad olidki just kui suurte mütsidega päkapikud sambla sees. Siis olid veel kõrestikud, kännuseened ja palju muid. Oh, mets oli värvirikkaid seeni täis, tore oli neid korvi panna.

Korjasin hoolsalt, ja varsti oligi korv täis, aga siis ütles Paul: „Sul on ju nuga, vaata, kas nad ka ilma ussita on, milleks sodi koju tassida."

Raske südamega kallasin korvisisu samblale ja tõsi, ussid olid enne mind jaole saanud, suure hulga seeni pidin ära viskama. Vendadel oli õigus, milleks prahti koju vedada.

Päev oli võrratu ja lõbus. Kui üks meist leidis suurema seenekoha, hüüdsime siis üksteist, et koos neid imetleda. Hüüdsime ja huikasime ka muidu, sest mets oli, mis meid hüüdma ja huikama pani. Kaskedel olid valged tüved ja kullakirju lehekroonid, samas jälle männid, pruunide kõrgete tüvede ja higihaljaste kroonidega ning kuused, suured ja paksud. Vahel ulatasid nende oksad kohe maani ja siis nende alla olid peidus riisikad. Üle kõige aga oli särav soe päike, mis viiksus puude vahelt. „Nüüd, kui jõuame sihile, seal söömegi võileivad," ütles Johannes.

Jõudsimegi sihile, meid lahutas vaid veel põõsastik, kui järsku kuulsime imelikku häält. See kõlas, nagu puhiks ja ähiks mõni kole ja kardetav metselukas. Ja mis muud siin olla võiski?

„See on kindlasti tige põdrapull," arvasid vennad. „Nendega peab ettevaatlik olema. Kui need kurjaks saavad, siis ei päästa ka mitte puu otsa ronimine, taovad puu maha ka." Nälg oli kui pühitud ja esimese jutiga tahtsin jooksu pista, aga vennad keelasid. „Parem otsime parajad malakad, ega me seentekorvidega kuigi kaugele ei jookse."

Hääl liikus, nagu tuleks lähemale ja siis jälle seisaks, põõsastik varjas me vaadet. „Hiilin lähemale ja vaatan mis seal on„ ütles Johannes ja kaduski põõsastesse. Värisesin hirmust ja taganesin suure kuuse varju ja jäin kuulatama, süda peksis kuuldavalt ja jalad värisesid. Ka Paul oli põõsastikku kadunud. Olin üksi ja kartsin koledasti. Siis järsku oli vaikus, samas kuulsin omaks üllatuseks, kui Johannes ütles: „Tere ja jõudu!" Heldus kas ta räägib sellise metselukaga ja teretab ka kohe . . .? Aga samas kuulsin, kui keegi vastas ja rääkis ka .Hiilisin kuuse tagant välja, läbi põõsastiku ja mu üllatus oli suur, sihil oli talumees ja niitis. „Nägin siin sihi peal ilusat heina, mis ta muidu metsa kõdunema jääb, mõtlesin niidan maha, loomadele hea ette anda", ta jätkas oma tööd. Vikat käis ikka tsiuhh . . . ja tshiuh . . . läbi rohu ja see tõesti kõlas nagu vihase looma hääl.

Koju jõudes puhastasime veelkord seened ja panime suurde vanni ligunema. Pärast seda kupatasime ja panime vajutise alla. Teisel päeval saime värskeid kartuleid ja seenesousti ning isa ütles: „Vaata ikka kui head seened te korjasite, küll on maitsev söök" Meie aga olime uhked ja rõõmsad, plaanitsesime jälle uuele seeneretkele minna.

Hommikul

Päikse kullakiireke,
vikerkaare viiruke
valgub üle meie õue . . .
Kas sa tead, mis ta nõue?
Otsib lapsi, kellest teab,
et nad püüdvad olla head!

Päikse kullakiireke,
vikerkaare viiruke
valgub üle meie õue —
meil on teada, mis ta nõue!
Siin on lapsukesi häid,
silu nende siidipäid!

K. E. SÖÖT

Sügis

Ühel hommikul ärgates teatas raadioonu, et täna on 21. september ja sügise algus. Suvi oli möödunud kiirelt. Jah, nüüd on alganud sügis, mil loodus muudab oma värvi. Esimesed ööhallad muudavad rohelised puulehed värviliseks. Kõik suvised mängukohad on oma näo muutnud teistsuguseks. Kui siis aga tuuletaat tuleb oma tujudega, raputab üht puud ja sakutab teist. Värvilised lehed langevad üksteise järgi puudelt ja maa kattub kirjude lehtedega.

Jooksen siis lehtedes ja korjan neid raamatu vahele — üks ilusam kui teine.

Nüüd on puud aga juba üsna raagus ja sünge sügis oma vihma ja tormiga on hoos.

Tiina Püssa
Toronto E. S. Täienduskool

Suvi

Elasime suveläbi Jõekäärul, kus mängisime, töötasime ja käisime ujumas nii palju kui võimalik.

Tegime isaga aias tööd. Kasvatasime igasugust juurvilja, eriti palju kartuleid. Umbrohu kitkumine oli raske, aga pärast oli heameel nähes, et taimed hästi kasvavad.

Toas aitasin ema kergemate töödega. Isa aitas meid chitada puu otsa maja, mille nimeks panime „Tuuletare". Selles oli tore mängida.

Pidasime suvel Jõekäärul ka kodujäneseid. Minu ülesandeks oli neid sööta ja joota. Oli aga palju sääski ja kui ma jäneseid söötsin, siis sõid sääsed jälle mind.

Oli huvitav, kui kord kutsusin ema noori jänesepoegi vaatama, kes olid esimest korda pesakastist väljas. Korraga kuulsin selja tagant krabistamist. Kui sinna vaatasin, arvasin, et nägin jänest, kes oli puurist välja pääsenud, aga ta ei olnud täiesti valge nagu teised jänesed. Ainult triip seljal oli valge, muidu üleni must ja pikk saba oli tal ka. Ta jõi ühest autokummist, kuhu oli vihmavett sadanud.

Arvasin, et on päris kena loom ja tahtsin minna teda silitama. Ema oli aga vahepeal näost valgeks läinud ja tiris mind kättpidi eemale. Teise käega näitas ta, et mitte häält teha. Ema oli minust natuke tugevam, pean tunnistama ja sai mind tagasi toa juurde vedada. Ütles mulle siis: See oli ju skunks!" Alles siis oli mul heameel, et olin selle looma käest ära pääsenud.

Nüüd suvele tagasi mõeldes leian, et oli tõesti tore suvi.

Kristina-Mai Vaiter
Toronto E. S. Täienduskool

Õpin Eestist

Olen õppinud Eestist eesti koolis ja kuulnud Eestist mitmel pool. Mõnikord olen küsinud emalt või isalt eesti ajaloost ja kuidas Kodu-Eestis elu oli siis, kui nemad olid minuvanused.

Vanaema ja vanaisa on mulle rääkinud, kuidas nemad Eestis koolis käisid ja kasvasid. Mõnikord, kui mul on vaba aega, loen meie kodumaa ajaloost inglise keeles või eesti keeles.

Mind huvitab, kuidas mina vanemate maa välja näeb. Kui Eesti on vaba, loodan tulevikus seda vaatama minna ja purjetada seal rannikul.

Paul Väärsi
Toronto E. S. Täienduskool

Õpin tarkust

Peagu iga päev ja igast asjast õpib inimene midagi. Kui käid koolis õpid matemaatikat, ajalugu, maateadust ja kuidas elavad inimesed teistel maadel. Kevadel õpid ja näed kuidas lilled ja puud kasvama hakkavad, kuidas linnud pesa chitavad, kuidas loodus edeneb.

Pühapäevakoolis õpid Jeesusest ja piiblist. Metsas näen ja panen tähele vanade puude kuivamist ja noorte kasvu algust. Sügisel vaatlen lehtede langust, nende mädanemist ja pehmeks mullaks muutumist. Kui aias kaevad, võid näha vihmausse vingerdamas ja liikumas mullas.

Köögis ema aidates võid õppida keetma. See on sulle kasulik, sest kui sa juba vanem oled oskad ise enda eest hoolitseda.

Eesti vanasõnagi ütleb: „Mida Juku õpib, seda Juhan teab!"

Paul Pede
Toronto E. S. Täienduskool

Päev koolis

Olin kuue aastane, kui ema küsis kas tahan ka eesti koolis õppida. Sellega olin kohe nõus!

Koolipäeval olin juba varakult kohal. Tahtsin näha, kas eesti koolis on sama, mis kanada koolis.

Meid kästi saali koguneda, kus pidi aktus olema. Aktuse alguseni oli veel aega, ja need lapsed, kes tuttavad olid ,lõid kohe mängu lahti. Mul ei olnud sõpra, istusin pingil ja ootasin aktuse algust. Lapsi oli kogunenud saali palju, ja lõpuks aktus algas. Pecti kõnet ja lauldi.

Kui aktus lõppes pidime klassidesse minema. Üks mees hüüdis kuhu esimene klass läheb. Mina ei kuulnud teda ja läksin vale klassi. Õpetaja küsis mitmendasse klassi lähen. Kui ütlesin esimesse, ta juhatas mind õigesse klassi.

Õnneks ei olnud veel õpetajat kohal, ja mina istusin vabale pingile. Siis alles oli aega ümbervaatamiseks. Mul oli hea meel, et tüdrukuid ja poisse oli kaunis palju. Nüüd tuli ka õpetaja klassi ja jagas meile paberid, kuhu käskis nime, aadressi ja vanuse kirjutada. See töö võttis minul kaua aega, sest eesti keele kirjutamine oli mul sellel ajal väga vilets. Esimesel päeval meil muud tööd ei olnud kui see ,mis minu arvates oli küllalt raske.

Ka pildistajad tulid, kes tegid meist ülesvõtte ja lubasid järgmisel nädalal ajalehte panna. Õpetaja andis veel seletusi ja ütles, et selleks korraks on tund läbi.

Minule meeldis eesti kool väga ja mida kauem ma käin, seda rohkem mulle meeldib. Minu sooviks on, et ma saaksin ainult eesti koolis käia ja eesti keeles õppida.

E. K.
Toronto Eesti Täienduskool

LUGU KUUENDAST A-KLASSIST

Me kuulusime kõik kuuendasse A-klassi 17 õpilasega,
kus viitsime üksmeeles kuus pikka talve, pahandades õpetajatega.
Nüüd aga tundub, et see üksmeel kipub minema sassi,
sest kõik meie õpilased ei taha astuda keskkooli esimesse klassi.
Noh, vaid paar päeva on sellest möödunud,
kui algkooli tunnistused meile said kätte antud.
Oh, kuidas küll südamesse siis kergus asus
aga ometi sinna ka väikene nukrus juurde kaasus.
Meid kiusati küll igatepidi õpetajate poolt,
kes pidasid vahetpidamata selle eest hoolt,
et järved ja jõed, lahingud ja kangelased, käänded ja pöörded
ning laulusõnadki püsiksid meil kindlasti peas,
ega arvestanud sugugi, et õppimine polnud populaarne meie seas.
Ei tea küll, kuidas me saime lõpuks ninanipsu teha õpetajale,
sest eksamitööde hinded olid paljudel väga head ja kiitusekirju jagati rohkesti lõpetajatele.
Nii et peabki vist hakkama tõsiselt mõtlema sügisel tulekule keskkooli,
sest siin pidid olema vahetunnid pikad, lõbusad ja põnevad, sest õppimisest me nagunii palju ei hooli.
Aga kuulge nüüd, kes kõik me klassi kuulusid,
kuigi oli ka neid, kes klasse kuue aasta jooksul pidevalt vahetasid.
Ma tudvustan teile kõigepealt me klassi kõige hoolikamat ja vaiksemat Carli,
ta oligi lõpetajaist parim ja tüdrukud arvavad, et tal on ka muide veidi sharmi.
Oma tubliduselt järgneb talle Anne, meie tüdruk pikim, ta oli juba neljandas klassis eeskujulikult valmistatud kodumaatundmise vihik.
Siis väärib esiletõstmist meie klassis Arne Luht,
kel on kirjandite kirjutamises võidetud kindlalt esimene koht.
Kaks Lindat, üks linalakk ja teine tõmmu, siis särasilmaline Erika ja punapõseline Vivian
on õppimises alati olnud samatasemeliselt esirinnas, vaid viimases.... klassis oli neil kas võimlemine, näitemäng või jumaltcabmis kõrgemas hinnas.
Ja klassijuhataja oligi juba mures, et cum laude jääbki tulemata neile, kuid tüdrukud võtsid end kokku eksamitöödel ja tõid kiitusekirju koju vanemaile.
Mis juhtus aga tagasihoidliku Erikaga, sest tema naerust ja turtsatusist kajas terve klass sel aastal,
olen nüüd kindel, et temast kasvab veel vallatum tüdruk, kes
põksuma paneb südame mõnelgi poisil.
Ning Karingi oma ilusate blondide, pikkade juuksekiharatega, võib tulevikus kergesti kontakti saada näiteks filmiesindajatega.
Õige taha seina äärde on pugenud Ellen väike,
kes küll kunagi palju ei räägi ja on muidu sõbralik ja vaikne.
Kui aga ta kõnepulti pääseb, siis räägib heas eesti keeles kas või taevast maha kuu, ja õigupoolest võiksimegi öelda, et ta on kuldsuu.
Siis on meil veel suur deklamaator ja näitemängutegija Tuula,
kui laval valju häälega pajatab, siis vaid imesta ja kuula.
Ja tagasihoidlik Senta, kel kõrged on muusikaanded,
käis kooliorkestriga, viiul näpus, läbi kõik kuningriigikaared.
Meie alati naerataval Helenel on auväärne nimi,
seepärast vist nii süütult ta sulle alati vaatab silmi,
ja Aime-Silvia on meie noorim võsu, üllatas meid kõiki sellega,
et lõpueksami tegi nii üllatavate tagajärgedega.
Nüüd järele jäänud on ainult tüdrukuist Margaret, rahvatantsija,
kes eriti ei taha igaühega seltsida. Ta igal vahetunnil läheb kohvikusse,
et vist emaga nõu pidada, mis kodus küll teha, mida keeta ja küpsetada.
Me klassi on alati olnud poistest nappus,
neid tüdrukute ülekohtu eest hoiab vaid nende vaprus.
Nii tunnis kui vahetunnil kõva häält teevad me Michael, Ilmar ja Paul,
aga tihtipeale laulutunnis puudub neil suus nii mõnigi laul.
Aga Paul käib ju meie laste rahvatantsurühmas ning Ilmargi
oli Eesti Päevadel Baltimores laste näitemängu rahvatantsukambas.
kuid Michael tantsust suurt ei hooli, sest miks ta muidu just
tänaseks oma jala murdis ja on praegu voodis.
Me võiksime veel palju ja nii klassi- kui koolijuhatajast rääkida,
aga arvan, et nendest on parem vaikida.
Sest kui me siiski keskkooli kavatseme sügisel tulla,
siis võib meil seal veel sellepärast halvasti minna.

1977. a. kevadel sepitsetud Endla Komi poolt

Jõekääru laagris

Veidi aega peale koolitöö lõppu läksin Jõekääru suvekodusse. Olin seal kuus nädalat. See oli minu neljas aasta Jõekäärul. Jäin väga rahule oma laagri eluga. Igal hommikul, peale sööki, oli meil laulutund, sport ja ujumine. Siis tuli lõunatund. Peale seda puhketund, millele järgnes ujumine. Enne- ja pärastlõunat oli mitmesuguseid tegevusi, nagu: käsitöö, laskcharjutused, nahatöö j.n.e.

Paar korda nädalas oli tantsuõhtu. Kord käisime Wasaga rannas ja mõnikord ligidal külapoes. Igal pühapäeval külastasid meid vanemad.

Nädal enne laagri lõppu oli meil suursündmus — meie valguspidu. Olime õppinud selleks laule, võimlemist, rahvatantse, moodsaid tantse, vanu tantse ja palju muud. Õnneks oli ilm ilus. Meil oli palju külalisi ja meile plaksutati tormiliselt. Oli hea kuulda, et publik jäi rahule meie ettekannetega.

Eelviimasel õhtul laagris oli pidulik tants. Iga poiss valis omale tüdruku ja andis talle roosi, siis nad jalutasid käsi-käes meie suurde saali. See oli väga lõbus õhtu!

Järgmisel hommikul korraldati viimane aktus laagriplatsil ja langetati laagri lipp, see lipp, mille olime igal hommikul vardasse tõmmanud ja igal õhtul alla lasknud. Mul on ilusad mälestused Jõekäärust ja suvest.

Eve Teder
Toronto E. S. Täienduskool
VI kl. Keele tän.

Õpin hästi!

Mina tahan saada targaks meheks. Et selleks saada, pean hoolega õppima. Püüan kõik oma tööd teha korralikult ja puhtalt. Klassis kuulan hoolega, mida õpetaja õpetab, ega sega oma jutu või naeruga teiste tööd ja tähelepanu.

Ka oma kodutöö teen alati valmis. Õpetaja on mind kiitnud mu puhaste vihikute ja püüdlikkuse üle. Kui kõik koolitöö on korralikult valmis ja õppetükid õpitud, siis alles mängin või teen muud.

Eesti keelt õpin ma eesti täienduskoolis. Tahan osata hästi oma vanemate keelt nii kirjas, kui ka kõnes, sest ka minu soontes voolab eesti veri ja ma soovin olla eeskujulik eesti poiss.

Karl Konze
Toronto E. S. Täienduskool

Valdek Lenk
Õpeta mind lugema II
Hind $4.00
Müügil „MEIE ELU" talituses

Lehekülg „Meie Noored" ilmub Kanada Eesti Õpetajate Ühingu üritusena. Toimetajad: Hella Leivat ja Helle Reikman. Toimetuse aadress: c/o Hella Leivat, 16 Cortland Ave., Toronto, M4R 1T8 Ont.

Sügiskiri New Yorgist

KAS LIIGA SUURE HOOGA?

Seltskondlik ja kultuuriline tegevus New Yorgi eestlaskonnas on tänavu sügisel läinud käiku erakordse hooga. Pärast suvist vaikust on järsku olukord selline nagu oleks tammi taha kogunenud palju vett, mis nüüd enam oodata ei taha, vaid tungib üle tammi. Ürituste arv kasvas kiiresti nii suureks, et inimesed peavad küsima, missugusest ma nüüd siis pean või suudan osa võtta .Muidugi ei ole see midagi uut New Yorgi vanas eesti ühiskonnas, vaid vägagi iseloomustav sellele keskusele, kellel alati on olnud oma nägu nagu seda on teistelgi eestlaste keskustel, kus on tegemist suure arvu inimestega. Nendes keskustes ei ole eestlaskond enam ühine pere, kes kaalub põhjalikult, mida ta teeb ja millal ja missugusel viisil. Suured keskused ei tunne end perekonnana, kus on pea ja kindel kord. Suures keskuses talitab igaüks omaette ja jätab mulje nagu ei läheks temale korda, mida teised ja mujal teevad. Üheltpoolt kõneleb see eestlaste elujõust, teiselt poolt aga ka sellest, et see jõud on nii nagu kevadine vesi, mis tõuseb üle kallaste ja jookseb laiali.

☆

Helikunstnikul ja agaral eestluse esindajal mitmel rindel, Juta Kurmanil, on õigus, kui ta hiljuti pidi pahandama, et ühele esmaklassilisele eesti muusikalisele üritusele oli New Yorgi tuhandete eestlaste keskelt tulnud 24. septembril kohale vähem kui paarsada inimest. Viga ei olnud muidugi Euroopast kohale sõitnud nimekal solistil, kelleks oli Naan Põld, vaid samale nädalalõpule oli kuhjatud nii palju üritusi, et nendest kõikidest osavõtt kujunes loodetust ja oodatust palju väiksemaks. Sellele lisandus veel halb ilm. Long Islandil oli samal õhtul vabadusvõitlejate traditsiooniline rahvuslik aktus ja pidu. Päeval olid paljud longislandlased sõitnud läbi vihmatormi USA pealinna, et seal esineda Balti vabaduse rally'l. Mitu nädalat kestnud agara organiseerimistöö tulemusena saadi suurest New Yorgi piirkonnast kokku ainult 56 inimest. See teeb kokku kontserdiga 250 eestlast. Kerkib küsimus: mida tegid 24. septembril ülejäänud 4750 eestlast, kes elavad selles piirkonnas?

Selgub, et nad ei olnud ka väljas pühapäeval, 25. septembril, mil toimus nõndasamuti mitmeid osavõttu väärivaid üritusi ja ka rahvuslik Kodu Eestist lahkumise mälestusjumalateenistus ühes kirikus. Tundub, et kõikidel New Yorgis töötavatel eesti organisatsioonidel ja kogudustel on põhjust juba kõige lähemal ajal kokku tulla nõupidamiseks, et selgitada, kuidas edasi minna ja korraldada üritusi, et nad ei langeks samale nädalalõpule ja mis veelgi olulisem: kuidas aktiviseerida selle ühe vaba maailma suurima eestlaste keskuse rahvuslikku ja kultuurilist elu.

★

Tundub, et mingi tuimuse ja ükskõiksusega vaim on tunginud New Yorgi eestlaskonda. See ei ole mitte tingitud sellest, et siin on rohkesti pensioniikka jõudnud eestlasi, keda on tõenäoliselt rohkem kui üheski teises eestlaste keskuses globaalses ulatuses. Pensioniikka jõudmine toob endaga kaasa miinuseid ja plussisid. Plusside poolel on, et inimestel on piiramatu määral vaba aega, mida saab omaenda huvides kasutada, sõprusringis rakendada, kuid mida tuleks suunata ka selleks, et eesti elu paremad avaldused välja ei sureks osavõtjate liiga väikse arvu tõttu. Üritused on üldiselt hästi sisustatud ja on väärt, et nendest osa võetakse. Ürituste liiga suur arv ja kahjumine samadele nädalalõppudele on muidugi negatiivselt mõjuv asjaolu. Eesti Majas on see sageli olnud nõnda, et mõni kõrge muusikalise ja sisulise osaga üritus toob kokku ainult 60—70 inimest. Saal aga mahutab vähimalt sada ja pisut rohkemgi. Esinejatele jätab kibeda maigu hinge, kui nad märkavad kui vähe nende tööd ja pingutusi hinnatakse. Vähe abi on ka sellest, kui üteldakse lohutavalt, et koos oli „väike aga valitud seltskond". Meie kultuuriväärtused ei ole mitte ainult vähestele ja valituile, vaid võõrsil mitte välja surra tohtivale eestlaskonnale.

☆

Väga halva mulje jätavad üritused, mida oleks võinud korraldada laupäeviti, kuid mis millegi pärast koondatakse just pühapäevale ja sellele ajale, mil mõlemas New Yorgi eesti kirikus peetakse jumalateenistusi. See ei ole rahvuslik ja eestipärane talitusviis. Korraldajad peaksid mäletama, et vabas ja iseseisvas Eestis oli see endastmõistetav, et mingit seltskondlikku üritust või kokkutulekut ei määratud sellele ajale, mil toimusid kirikutes pühapäevased jumalateenistused. Kogudustel, kes täidavad usulise töö kõrval ja olulisi rahvuslikke ülesandeid, ei ole ju midagi selle vastu, kui mõned hädavajalikud kokkutulekud või kavad toimuvad pärast jumalateenistust. Selliselt talitab Juta Kurmani hästi organiseeritud New Yorgi Eesti Naisklubi, millel on hea osavõtuga kavad üks kord kuus pühapäeviti pärast jumalateenistust. Sellel meetodil on ka oma eelised selles mõttes, et inimene võtab nagunii ette pika sõidu kesklinna ja võib olla kirikuline ja siis rahulikult jõuda ka veel õigeaegselt Eesti Majja, et elada kaasa sisukatele esinemistele sõnas ja muusikas. Nii mõnelgi väiksema ürituse organiseerijal, kes eelistab millegi pärast pühapäevast päeva, võiks ju olla heaks lahenduseks respekteerida Eesti korda ja oma ringi koondada kirikute ruumidesse, mis on sellisteks otstarveteks pärast jumalateenistust tasuta saadaval. Mõlemal kogudusel on olemas head seltskondlikud ruumid ,mis kasutatavad ka rahvuskultuurilisteks otstarveteks. Õnneks, ei ole meie keskel ka mitte ateiste, kellel oleks vastumeelne astuda üle kirikuläve. Paljudes keskustes USA-s ja Kanadas on ka rahvuskultuurilised üritused koondatud heas koostöös kirikuruumidesse. Miks ei võiks see nõndasamuti olla New Yorgis?

☆

New Yorgi muusikaelus toimuvad praegu ettevalmistused suuremaks kahe segakoori kontserdiks, millega tähistatakse usupuhastusepüha ja suurte teenetega helikunstniku, andega organisti ja koorijuhi Meta Noorkuke 65. sünnipäeva. Kontsert peetakse Lexington Ave. Eesti kirikus, kus Meta Noorkukk on üle 25 aasta olnud kirikliku ja rahvusliku muusika edendajaks. Kontserdil on kaastegevad Lexington Ave. koguduse koor ja Philadelphia Eesti Segakoor, mille ueks juhatajaks pärast Viktor Mändvere surma on helilooja Maimu Miido, kelle looming USA-s on rikastanud eriti ka usulist eesti muusikat. Kooride probleemiks on eestlaste „tagasihoidlikkus", mis neid hoiab kodus, selle asemel, et tulla kord nädalas välja ja laulda rinda vabaks ja rõõmsaks. Probleem on sama kõikides New Yorgi koorides, kus on raskusi uute lauljate saamisega. Olukord ei ole kahjuks parem ka mitte Noortekooris, mis kannab „Esto-Atlantise" nimetust ja mille juhtimisele end on rakendunud sellest sügisest alates kaks noort ja tublit muusikainimest, kelleks on New Yorgis sündinud ja kasvanud pianist Erik Veski ja tema Torontost toodud elukaaslane ja agar Kanada muusika ja noorsootegelane Katrin Kuuskne-Veski.

☆

Pensionäride Klubis esines 4. oktoobril pikema praktilise loenguga Valfried Siirak, käsitledes vanemate eestlaste majandusküsimusi ja ka oma varanduse paigutamist ja selle kaitset testamendi õigeaegse tegemise läbi. Pidevalt läheb kaotsi suuri ja hoolega kogutud varandusi, mille omanik ei olnud õigel ajal mõtelnud asjaolule, et surm on nii mõnigi kord ootamatu ja kutsumatu külaline. Referent puudutas ka eestlaste kodu või ühiselamute ehitamise küsimust, mis on kaua seisnud päevakorras, kuid pole ikka veel saanud tegelikkuseks. Selles mõttes on USA ja New Yorgi eestlased palju halvemas olukorras kui seda on rahvuskaaslased Torontos. Ikka uuesti on olnud juttu Eesti Külast Long Islandil, Lakewoodist ja Floridast, kuid küsimus ei ole edasi nihkunud soovide ja kavade juurest. Paljudele vanematele eestlastele teeb ka muret pangahoiuste küsimus, mis raskema ja pikema haiguse puhul haiglas võivad sulada olematuiks, kuna kulud on ebanormaalselt kõrgeks aetud.

Vaatleja

Toronto Eesti Meeskoori esimees R. Pohlak annab üle koori 25. a. kuldmärgid aastapäeva pidulikul harjutusel. Vasakult: R. Edari, A. Raag, P. Juttus, auliige R. Toi, V. Hommik, esimees R. Pohlak ja A. K..ramees (lipuvalves)

Foto — O. Haamer

TEADAANNE ÜLIÕPILASTELE

Eesti Üliõpilaste Toetusfondi USA-s raamides tegutsev Jüri Lellepi nimeline mälestusfond jatkab stipendiumide väljaandmist eesti soost üliõpilastele vabas maailmas.

1978/79 õppeaastaks väljamakstav rahasumma selgub täpselt eeloleva aasta veebruaris. Tõenäolisélt on stipendiumide kogusumma selleks aastaks $8.000 ümber.

Stipendiumid on saadaval õppimiseks ülikooli tasemel ainult järgmistel aladel:

eesti keel, eesti ajalugu, eesti kirjandus, eesti kunst, eesti arheoloogia, eesti muusika, põllumajandusteadus, majandusteadus, inseneriteadused, metsandus, õigusteadus, arstiteadus, loodusteadused, filoloogia, filosoofia, poliitilised teadused, sotsioloogia, tehnoloogia, teoloogia.

Tähtpäev sooviavalduste sisseandmiseks on 28. veebruar 1978, mis kuupäevaks peavad sooviavaldused koos kõigi vajalike lisadega olema jõudnud Toetusfondi juhatuse kätte New Yorgis. Tähtaja pikendamine ei ole võimalik. Sooviavaldus-ankeetide saamiseks tuleb pöörduda Toetusfondi juhatuse poole järgmisel aadressil:

Estonian Students Fund in USA, Inc.
P. O. Box 377, Wall Street Station
New York, New York 10005 (U.S.A.)

Juhime tähelepanu sellele, et sooviavaldused vajavad võrdlemisi põhjalikku dokumentatsiooni. Et selleks varuda küllaldaselt aega; ei ole mõtet sooviavaldusblankette nõutada peale 31. jaanuari. Kõik puudulikult täidetud või hilinenud sooviavaldused peavad kahjuks jääma rahuldamata.

☆

Jüri Lellepi nimeline mälestusfond rajati sihtkapitalina kauaaegse välis-eestlase dr. O. G. Lellepi testamendi alusel. Fond tähistab juba oma üheteistkümnendat tegevusaastat. Neil päevil maksti välja 1977/78 õppeaasta stipendiumid kogusummas $7.600. Koos eelnenud tegevusaastate stipendiumidega on Jüri Lellepi fondi väljamaksude seniseks kogusummaks juba $129.000 — kusjuures põhikapital on endiselt puutumata. Kapital on investeeritud tulumaksuvabal alusel ühe suurema Milwaukee panga haldusel, ja kõigi eelduste kohaselt jatkub stipendiumiprogramm määramatu ajani.

Mälestusfond tegutseb New Yorgis Eesti Üliõpilaste Toetusfondi USA-s raamides ,kuid stipendiumide tegelikku jagamist korraldab fondi põhikirja kohaselt eriline komitee, mis koosneb viie New Yorgi eesti organisatsiooni esindajaist. 1977/78. aastakäigu stipendiumide määramise komitee koosseis oli järgmine: Villi Kangro (Eesti Teaduslik Ühing USA-s), Voldemar Kõiv (EELK USA Praostkond Chicagos), Kadri Niider (Eesti Üliõpilaste Toetusfond USA-s), Voldemar Vaher (New Yorgi Eesti Haridusselts) ja Evi Vellenurme (Eesti Üliõpilaskonna USA-s Vilistlaskogu). Stipendiumid määrati järgmistele üliõpilastele (asukohamaade järgi):

Ameerika Ühendriigid:
Tiina Allik, Indrek Grabbi, Peeter Ilus, Toomas Kilm, Tiina Kirss, Tiiu Kütt, Kersti Linask, Heidi Männik, Kaja Parming, Leili Parts, K. Jaak Roosaare, Andres Teene, Arvo Vercamer.

Inglismaa: Priit Einbaum, Martin Schröder.

Kanada: Hillar Liitoja, Tiina Mitt, Alja Pirosok, Ingrid Ruberg, Helve Sastok, Erik Teose.

Rootsi: Mary Adila.

Lõuna-Floridasse eesti kogudus

Lõuna-Florida eestlased on senini olnud vaeselapse osas emakeelse jumalasõna osas, kui välja arvata paari juhuslikku jumalateenistust talvel siia puhkusele tulnud õpetajailt. Peamiselt majanduslikel põhjusil on surma ja muudel perekondlikel sündmustel läbiaetud kohalike ameerika õpetajatega.

Nüüd on aga Lõuna-Florida Eestlaste Koondise algatusel ellu-kutsutud Lõuna-Florida Eesti Evangeeliumi Luteriusu Kirik. Õpetajaks kutsuti õp. Priit Rebane Tampast. Valiti kolmeliikmeline koguduse nõukogu milline järgmisel koosolekul jagab omavahel ametid ja hoolitseb muude formaliteetide eest.

Kogudus alustas oma tegevust Lõikustänupüha jumalateenistustega milline peeti 2. oktoobril Miami ja Fort Lauderdale vahel asuvas St. John'i luteriusu kirikus. See oli ümbruskonna rahvuskaaslastele pidulikuks sündmuseks. Jumalateenistust ilustasid oma lauluga Klarissa Valter ja Saima Vilbas ja Martha Melville, esinedes soololauludega kui ka duetiga. Kirikuliste hulgas oli ka St. John'i kiriku kauaaegne pastor Grefe, kes oli üllatatud meie lauljate kõrgest tasemest. Oma lühikeses tervituskõnes üuele kogudusele ta ütles kiidusõnu ka meie noorele ja meeldivale õp. Rebasele. Veel kutsuti mikrofoni juurde E. Koondise esimees, Harald Hinno, kellel on suuri teeneid eesti koguduse asutamisel.

Esimene jumalateenistus lõppes lauluga: „Õnnista ja hoia . . ."

Pärast jumalateenistust oli kiriku avarates kõrvalruumides korraldatud kohvilaud kus arutati kirikuga seoses olevaid küsimusi. Paul Kaur oli suure töö teinud eestlaste surnuaia muretsemise võimalust uurimisel. Tema aruanne oli sisukas.

Õp. Rebane võitis kirikuliste südamed, samuti oldi rahul kiriku asukohaga ja nägusate ruumidega.

Eesti kiriku postiaadress on: P.O. Box 4714, Ft Lauderdale, Fla. 33338.

E. T.

Arvukas eestlaste osavõtt „aabsi ballist"

„Aabsi" 1978 teadusliku konverentsi korraldava toimkonna poolt korraldatud koosviibimine kujunes huvitavaks ja tujuküllaseks üritüseks. Pidu toimus 14. okt. uues Toronto Hilton Harbour Castle konverentside keskuses. Umbes 325 osavõtjast olid peaaegu pooled eestlased. Ballist laekunud sissetulek kasutatakse 11.—14. mail peetava konverentsi organiseerimiseks.

Tööpäeva peale vaatamata tuli külalisi isegi väljaspoolt Torontot. Tuldi Kingstonist, London (Ont.), Guelphist ja mujalt. Peo osavõtjate hulgas olid Eesti aukonsul Heinsoo, Läti konsul Upenieks ja Leedu konsul Zmvidzinas.

Tähelepanu äratas Mall Puhmi poolt organiseeritud fotode kogu Baltimaade kujurite töödest.

Kell 8 palus härra Balciunas külalised pidulauda ja sellele järgnes tervitus Baltiriikide konsulitele ja külalistele. Püstitõusmisega austati kuninganna Elizabeth II ja pidu kuulutati avatuks.

Kohvijoomise ajal asus kõnetooli üks „Aabsi" asutaja liige prof. O. Träss, kes andis ülevaate „Aabsi" tegevusest.

Järgmiseks kõnelejaks oli Tõnu Onu, kes andis üle tervitused Ontaria valitsuse poolt. Onu kõne teemaks oli Ontario valitsuse Mitmekultuurilise poliitika eesmärgid.

Orkestrijuht Matt Lebar andis kell 9 jalakeerutamiseks võimaluse ja palus külalistel oma soove esitada. Rahvusvahelised tantsupalad andsid peale hoogsa ja lõbusa meeleolu.

Aeg

Osvald Timmas Oshawas

Möödunud esmaspäeval avati Oshawa esinduslikumas kunstigaleriis, Paul Giovis Gallery, kunstnik Osvald Timmase akvarellide näitus, mis jääb avatuks oktoobri lõpuni. Kunstnikult on esitatud 32 tööd. Esimestel näituspäevadel oli külastajaid rohkesti, kes huvitusid töödé värvirikkusest ja kompositsioonist.

Thunder Bay kogudus tähistab 25. aastapäeva

Thunder Bay EELK kogudus tähistab oma 25. aastapäeva pühapäeval, 30 .okt. kell 16.30 Our Saviour kirikus (River St.) piduliku jumalateenistusega. Jumalateenistusel jutlustab praost O. Puhm Torontost. Lauluga ilustab jumalateenistust T. B. Segakoor pr. Kent'i juhatusel. Peale jumalateenistust on kiriku all-saalis ühine õhtusöök kiriku naisringi korraldusel. Kiriku nõukogu palub kõiki eestlasi T. Bays ja ümbruskonnas sellest pidulikust jumalateenistusest osa võtta.

ETNILINE TEATRIFESTIVAL

Ontario Multikultuuriline Teatriühing alustab oma uut hooaega juba kuuendat aastat. Sel puhul anti möödunud nädalal ajalehtedele informatsiooni St. Lawrence Centre'is. Eksekutiiv-komitee president, lätlanna Inta Purvs, alustas tutvustava sõnavõtuga. Erinevate rahvusteatrite esindajad kuuluvad direktoritena sellesse komiteesse, mis praegu hõlmab 40 teatriguppi. Peale nende on ühinemiseprotsessis veel 11 gruppi. Eestlastest kuuluvad sinna abielupaar Andred ja Elsa Wellner.

Ontario Multikultuuriline Teatriühing osutab pidevat kasvutendentsi, edukalt tutvustades erinevaid rahvusteatreid Kanada publikule, samal ajal säilitades individuaalsuse keeles ja kultuuris. Üheks nende projektiks on eri-koosseisuga näitetrupi külaskäigud 120 Toronto piirkonna kooli, kus esitatakse lastenäidend, mis propageerib tolerantsust, arusaamist ja koostööd erirahvuste vahel. Teiseks projektiks on näidendivõistlus kõigis Kanada keskkoolides klassiprojekti kujul samalaadses raamistikus. Teatriühing püüdleb kõrge kunstilise taseme hoidmise poole ja nende tööaasta kulminatsioonipunktiks kujuneb teatrifestival, mis algab juba selle kuu lõpus. Festivali raamidesse kuuluvad näidendid esitatakse kas St. Lawrence Centre Town Hall'is või „Aladdin" teatris, 2637 Yonge St. Näidendite valik toimus selektiivse protsessi alusel. Teatripidustuste lõppedes tulevad väljajagamisele auhinnad parimale lavastusele, parimatele näitlejatele jne. pidulikul õhtusöögil 11. detsembril „Inn on the Park" ruumes.

Järgnevad näidendid esitatakse St. Lawrence Centre'is:

29. oktoobril Ontario Multikultuurilise Teatriühingu poolt „The Primary English Class" inglise keeles.

30. oktoobril — tshehhi keeles F. Srameki romantiline näidend.

4. novembril — lätikeelne „Plaza Suit", Neil Simon'i komöödia.

5. novembril — Odessa grupi esitusel ingliskeelne kollektsioon originaalseist Kanada muusikalavastusist.

6. novembril — New Canadian Theatre esitab Rein Andre lavastusel ingliskeelse sõnalavastuse „I remember mama".

11. novembril — itaaliakeelne Carlo Goldoni komöödia.

12. novembril — Eesti Rahvusteater Kanadas esitab Arvo Mägi komöödia „Kihlus".

13. novembril — serbiakeelne romantiline näidend.

18. novembril — kolmeaktiline komöödia ukraina keeles.

19. novembril — ingliskeelne „Charter '77" Windsori Tshehhoslovakkia-Kanada Kultuuriklubi esitusel.

20. novembril — ungarikeelne komöödia.

„Alladdin" teatris esitatakse:

20., 21. ja 22. novembril — itaaliakeelne C. Goldoni näidend.

23., 24. ja 25. novembril — soomekeelne näidend Soome Klubi esituses.

26. ja 27. novembril — leedu teater „Aitvaras" leedukeelse näidendiga.

1. ja 2. detsembril Läti Üliõpilasteater läti keeles.

3. ja 4. detsembril — Hamiltoni Leedu Teatri leedukeelne näidend.

5., 6. ja 7. detsembril — Armeenia Kultuuriklubi lavastus armeenia keeles.

8. ja 9. detsembril — tshehhi keeles — J. Anouilh „Antigone".

10. detsembril — Eesti Teater Kanadas toob lavale H. Raudsepa komöödia „Mees, kelle käes on trumbid" eesti keeles.

11. detsembril — Pepi Nukuteatri lasteetendus „Alladin ja ta võlulamp" inglise keeles.

lt

Rahvaste kunstipäev Baltimores

Baltimore kunstimuuseum koostöös teiste eriala-organisatsioonidega korraldas pühapäeval, 9. oktoobril Baltimore suures kunsti-muuseumis etniliste rahvusgruppide näituse. See oli puhtakujuline rakendus-müüginäitus mille eesmärgiks oli esile tõsta etniliste rahvuste kultuuri, eriharrastusi, ja rakenduslikku omapära. Esindatud olid Eesti, Soome, Saksa, India, Jaapani, Leedu, Poola ja Ukraina rahvused. Eestlasi esindasid: Lilian Esop — kannel ja kangastelged, Selve Maas — muinasjutude kogud, raamatud ja helilindid, Renate Plank — ristpiste tehnikas käsitööd, Armilde Stiim — heegeldatud käsitööd, Valter Raudkivi — puust kujud, Jaan Stiim — lõiketehnikas puust esemed ning seinakaunistused ja Juta Zacharski — kangastelgedel kootud esemed. Seletuste andjana toimis ERKU esinduskogu liige Johannes Pedak.

Näituseks olid kunstimuuseumi poolt trükitud kavalehed, milles tutvustati lühikokkuvõtteis näitusel esinevaid rahvusi, nende tööalasid rahvakunstis ja koduses elus, ühtlasi nimetades ka materjali mida eestlased kasutasid juba sajandeid tagasi. Eestlasi tutvustav osa võttis oma alla pooltei lehekülge ja oli peale ukrainlaste, pikemaid selles trükises. Näitust külastasid tuhanded ameeriklased.

Hiidlaste Nigulapäeva pidu

Hiidlaste Seltsi juhatusest mitteolenevail põhjusil tuli loobuda traditsiooniliseks kujunenud Mardipäeva peost ja ruumid saadi kuu aega hiljemaks reserveerida, mistõttu peab selts sel aastal esmakordselt Nigulapäeva pidu. See toimub 10. detsembril kell 7 õhtul Tartu College'i ruumides.

Huvitav on siinjuures nentida, et ehkki eestlased pole kunagi olnud katolismist tugevasti mõjutatud, arvestasid nad vanasti aega katoliku pühakute nimepäevade järgi. Samaaegselt on aga nende pühakute tundmine meil õige tagasihoidlik. Mardipäevaga on meil seotud küll hulk traditsioone, kuid Püha Martinit ennast, kelle sünnikoht oli seal, kus praegu asub Ungari, ja kes Rooma armees teenides sai usklikuks, kes hiljem asutas mitu kloostrit ja suri aastal 397 Franki piiskopina, tuntakse ja teatakse vähe. Veelgi vähem tuntakse Püha Nigulast ,kes oli piiskop Bütsantsia impeeriumis Väike-Aasias, kuid ometi tegi suurema „karjääri", sest temast sai legendides Santa Claus, s.o. jõuluvana! Seega on hiidlaste Nigulapäeva pidu jõuluaja sissejuhatajaks.

L. E. P.

FURS by FINN

KARUSNAHKADE ÄRI

SÜGISESED MOED HINDADEGA,

mille kasutamata jätmist kahetsete

Enne kui ostate uue karusnahk- või nahkkasuka, tutvuge kindlasti meie kõrgekvaliteediliste kasukate kollektsiooniga

FURS by FINN

191 Eglinton Ave. East
Telefon 488-1701

Avatud: 9.30 e.l.—6 p.l.
neljap. 7 p.l., laup. 3 p.l.

CHARGEX, MASTER CHARGE

„MEIE ELU" 'talituses on müügil kõik paguluses ilmunud ilukirjandus ja suures valikus heliplaadid.

Mihkel Raedla surnud

Mihkel Raedla't ei ole enam. Tema eluküünal kustus pühapäeval, 16. oktoobril Torontos ja tema järgnes oma abikaasale Almale, kes maeti alles mõni kuu varem, s.a. augustis. Nii sageli lahkuvad lähestikku inimesed, kes eluaja jooksul on olnud üksteisele lähedased. Mihkel ja Alma Raedla'd olid seda. Nende eluteed kulgesid alati koos õnnes ja armastuses. Kuidas teisiti võinuks see olla ka viimasele teekonnale asudes?

Oleme leinas ja kurvad igakord, kui peame ära saatma oma sõpru ja lähedasi ja nii on see ka Mihkel Raedla puhul. Mida kauemini oleme inimest tundnud, seda sügavamalt oleme teda õppinud tundma. Mihkel Raedla saavutas 93 eluaastat s.a. 20. aprillis ja ta oli õnnistatud pikaaegse maapealse rännakuga. See oli õnnelik teekond, sest ta oskas seda rajada südamesoojuses ja sõpruses oma lähemaile, sõpradele ja ümbruskonnale.

Tundes Mihkel Raedla't ja tema perekonda Tartu päevilt juba 1928. aastast saati, ei meenu ühtegi hetke, mil Mihkel poleks elanud sõpruses ja lugupidamises teistega. Astudes ülikooli õigusteaduskonda 44-aastase mehena ja ühinedes Eesti Üliõpilaste Seltsi perega, oli ta noorte tudengite seas üks võrdseid, täielikus kooskõlas ja arusaamises endast märksa noorematega. See oli haruldane kohanemisvõime, milleks vähesed on suutelised.

Lõpetanud ülikooli, leidis ta omale töökoha maksuinspektorina ja kadus Tartu ja Tallinna silmapiirilt idüllilisse Pärnu, kus möödus rida tema aastaid töös ja tegevuses. Töötades maksuinspektorina, millisel alal ametalaline kohustus ja kodaniku isikulised huvid võivad kollisiooni sattuda, oskas Raedla oma harmoonilise isiksusega oma ülesandeid selliselt täita, et ta ka neis ülesandeis alati õnnelik oli.

Suurel kodumaalt põgenemise perioodil aastal 1944 oli Mihkel Raedla 60-aastane mees, kuid omas küllaldast otsustusvõimet ja julgust, et seljataha jätta kodumaa ja sukelduda tundmata tulevikku täiesti võõrastes ühiskondades. Nii kohtamegi aastaid hiljem Raedlat koos abikaasa ja tütrega Kanadas, Barris, kus sõpradegrupiga otsime ta üles, et teda sünnipäeva puhul tervitada. Leiame eest endise elurõõmsa ja sõbralikust soojusest õhkuva sünnipäevalapse, kes tunneb südamlikku rõõmu jällekohtamisest. See oli külastajaile elamuseks, suurimaks elamuseks aga sünnipäevalapsele endale, kes seda veel aastaid järgi mäletas.

Barris ja hiljem Torontos, töötas Mihkel Raedla veel aastaid tegeliku raamatupidajana, et kindlustada oma majanduslikku olukorda ja elupositsiooni. Toronto akadeemilise pere vanima liikmena seisis ta Tartu College'i saalis ja võttis vastu hoone avamisel esimese võtme selle suurendatud mudeli näol.

Mihkel Raedla iseloomu soojuses oli ometi oma iseloomus tugev. Seda tajusime tema abikaasa lahtise kirstu juures, kus kõige raskem pidi olema järgijäänd abikaasal. Oma kõrgele eale vaatamata oli ta väliselt kõbus ja vaimult kindel. Nii saavad olla ainult inimesed, kes tunnevad täpselt oma käidud eluteed ja oskavad vastu vaadata tulevale. Nüüd saadame meie teised Mihklit leinas, kuid teame, et ta on jõudnud sinna, kuhu ta süda kõige enam ihkas — oma armastatud abikaasa kõrvale ja juurde, nagu see harjumuseks sai elupäevade jooksul.

Võime temale ainult hüüda: puhka kaunilt, sest sinu elutee oli ilus!

V.

Johannes Kadai

IN MEMORIAM

24. septembril, pärast lühikest haigestumist Sunnybrook'i Hospitalis Torontos, lõpetas oma maise teekonna Johannes Kadaio üks tuntud eestluse säilitamise tugitaladest. Ta maeti Mt. Pleasant kalmistule.

Sündinud 28. 3. 1906 Tarvastus, Viljandimaal, seal omas ka algharidluse. Hiljem Tartus lõpetas Reaalgümnaasiumi, käis E. V. sõjakoolis, õppis kõrgemas Tallinna Tehnikumis inseneriala ning Tartu Ülikoolis õigusteadust.

Abiellus detsembris 1938 Ilona Muhl'iga millisest abielust kaks tütart ja kaks poega perekondadega jäid leinama koos lesega.

Töötas Tartus kindlustusseltsi „Oma" üleriikliku hindajana ja Pärnus EEKS Maja asja-ajajana ning hiljem Majaomanike Panga juhatajana. Põgenikuna Rootsi saabudes 1944. a. septembris oli Göteborgis Chalmers Tehnika Ülikooli juures arhiivi töödel. Emigreerus Kanadasse novembris 1951 kus enamuses aega oli teenistuses Ontario Provintsivalitsuses, Torontos.

Rikkaliku teotahte ja organiseerimisande tõttu osavõtnud mitmesugusest seltskondlikust tööst, Kanada osas võiks mainida mõnda, nagu: Aktsiaselts Eesti Maja abiesimees, Toronto Eesti Ev. Lut. Usu Kolmainu Koguduse Nõukogu, Eesti Korporatsioonide Liidu 50 a. juubelialbumi toimetuse kolleegiumi liige, Korp! Tehnola mitmekordne esimees, juhatuse liige ja kaasvõitleja üle 50 aasta, Mulkide Seltsi asutaja liige.

Oma tegevuse tõttu sai tema palju tõsiseid sõpru ja see ootamatu ning kiire lahkumine jättis väga sügava kurbuse tunde ja tühimiku. Sinust jääb aga püsivalt helge mälestus, kui alati abivalmis nii nõu kui ka jõuga tublist eestlasest.

Andku kõigeväeline Taevaisa oma tröösti su abikaasale, lastele, lastelastele ja omakstele.

Puhka rahus, armas Juhan!

E. K.

Mõtelge surmale

Ühe mungaordu liikmed tervitavad: „Mõtelge surmale". Vastuseks on: „Jah, meie sureme." Liisa Käer elas kõrge vanaduseni. Meie varemad elukohad olid Tartumaal. Tema elas Tui mõisas ja minu kodu oli Laiuse lossi ligidal. Too loss on läinud ajalukke, et Rootsi kuningas Karl XII elas Põhja sõjaajal seal ühe talve 1700—1701. Hiljem Käeride perekond müüs oma talu ja asus Tartu linna elama. Juhtus nii, et Montrealis olime jällegi head naabrid. Ta elas kõrge vanaduseni. Aga lõpuks tuli ka temal surmale mõtelda. Teda jäävad leinama tütar poegadega ja suur sõprade ring. Liisa Käeri põrm ei saa puhata Tartu linna surnuaias. Ühele Tartu linna surnuaia väravatele on kirjutatud:

„Õndsad on nood koolnud kes Issandas koolvad."

Olgu too lause mälestuseks temale Tartust. Puhka rahus.

Ülempreester M. Ervart

Lugupeetud ja armast

HILDA RÄTSEP'AT

mälestab sügavas leinas

VANA-ANDRESE KOGUDUSE NAISKOMITEE

Armast

HILDA RÄTSEP'AT

neiuna Konso
surnud 16. okt. 1977 Torontos

leinavad

KOOLIÕED RAKVERE ÜHISGÜMNAASIUMI
6-dast ja 7-dast LENNUST

Meie lugupeetud ja armast akadeemilist ema ja vanaema

HILDA RÄTSEP'AT

leinavad

EVA TERTS abikaasaga
MAI MUSTA perega
HELI KOPTI

Mälestame kurbuses oma onutütart

ELFRIEDE LAUKNA'T

surn. 26. 9. 1977 Tallinnas

leinavad kurbuses

MARTA ja OSVALD RUMBERG ja LAPSED

Raske piinarikka haiguse järele lahkus kodumaal
mu kallis sugulane

MELANIE LAATS

sünd. Teder

leinan

TERESE ADLER

Südamlik tänu kõigile, kes minu kalli mehe

JAAN SIIDRA

surma puhul mind leinas lohutasid, nii rohkete lillede ja soojade sõnadega teda viimsele puhkepaigale saatsid.

Südamlik tänu pastor O. Puhmile, pr. Helmi Betlemile ja prl. Inga-Pia Korjusele kauni leinateenistuse, laulu ja muusika eest.

LEINAJA LESK

Armas

JOOSEP-EDUARD TRALLA

Sind mälestavad vaikses leinas surma esimesel aastapäeval

OMAKSED

VAIKSELT LAHKUS MEIE UNUSTAMATA ARMAS
ISA, ONU JA SUGULANE

MIHKEL RAEDLA

sünd. 20. aprillil 1884 Võrumaal
surn. 16. okt. 1977 Torontos

sügavas leinas

TÜTAR
õepoeg GODDFRIED REDI perega
SUGULASED Rootsis ja Eestis

matta jõua.
Muld ei mälestust

ARMAST ABIKAASAT

HILDA RÄTSEP'AT

Sul väsis süda,
kustus silm.
Öö tuli, pimenes maailm.
Nüüd valu, vaev kõik maha jäi,
Sa võõrsilt isa juurde said.

mälestab sügavas kurbuses

abikaasa AUGUST

KÕIGIL SU KANNATUSTEL ON LÕPP ARMAS ÕDE

HILDA KONSO-RÄTSEP'AT

kurbuses

ÕDE ja ÕEMEES Torontos
LIA LAPSED perekondadega Eestis

ARMAST TÄDI JA VANATÄDI

HILDA KONSO-RÄTSEP

sünd. 20. juulil 1905 Eestis
surnä 16. oktoobril 1977 Torontos

mälestavad

ILME-TIIU abikaasaga
TOOMAS ja MERIKE

ARMAST SÕPRA

HILDA KONSO-RÄTSEP'AT

mälestavad leinas

JEANETTE ANTON
VIRVE BORGMAN
HILDA HAAMER
ASTA LUIK
LAINE PANT
AINO SALURAND
ELLA SOVA
HELMI TOMBAND
LEHTI VERRET
KLAUDIA VOIKO
MELUSINA WEIDE

LAHKUS VAIKSELT MEIE ARMAS EMA,
VANAEMA, VANAVANAEMA JA TÄDI

LIISA KÄER

neiuna Rosin
sündinud 2. mail 1878 Laius-Tähkveres, Tartumaal
surnud 7. oktoobril 1977 Montrealis

Leinavad

TÜTAR ja TÜTREPOJAD Montrealis
TÜTAR, TÜTRELAPSED, LASTELAPSED
ja SUGULASED Kodu-Eestis.
ÕETÜTAR perekonnaga U.S.A.'s

Oma armast vilistlast

MIHKEL RAEDLA'T

sünd. 20. apr. 1884, Võrumaal
surn. 16. okt. 1977, Torontos

mälestab sügavalt leinates

EESTI ÜLIÕPILASTE SELTS

Meie keskelt lahkunud

MIHKEL RAEDLA'T

mälestame sügavas leinas

EESTI ÕIGUSTEADLASTE ÜHING KANADAS

Meie südamlik kaastunne pr. Heljo Peterson'ile tema isa

MIHKEL RAEDLA

surma puhul

ÜHING EESTI SUVEKODUD JÕEKÄÄRUL

Avaldame sügavat kaastunnet Heli Peterson'ile tema isa

MIHKEL RAEDLA

surma puhul

EESTI KUNSTIDE KESKUS

Armast

MIHKEL RAEDLA'T

mälestavad leinas

SIEGFRID VEIDENBAUM
NELLY KESS

Armast sõpra ja kaasvilistlast

MIHKEL RAEDLA'T

mälestavad leinas

MIHKEL HANSEN abikaasaga
KUSTAV KURG abikaasaga
HUGO URM abikaasaga
JUHAN MÜLLER

Ootamatult lahkunud kallist

JAAN SIIDRA'T

mälestavad leinas

S. PRUCHNIAK *abikaasaga*
J. KUBJAS perekonnaga
A. JAANIMÄGI abikaasaga

Kauaaegset head ja paljukannatanud sõpra

HELMI LEPIK'UT

mälestab kurbuses

SALME BIRKENBAUM perekonnaga

---

†

Kallist sõpra

HILDA RÄTSEP'AT

mälestavad kurbuses

EVI ja HELMUT AAVIK
HELENE ja VOLDEMAR AVARLAID
IRENE ja ERICH ILMAS
AINO PELLO

Mälestame leinas oma armsat kaasvõitlejat

ksv.

HILDA KONSO-RÄTSEP'AT

surnud 16. oktoobril 1977 Torontos

EESTI NAISÜLIÕPILASTE SELTS

Armast onu

EDWARD OGGA

sünd. 23. märtsil 1889 Kõrgesaares, Hiiumaal
surn. 13. oktoobril 1977 Albany, Californias

mälestavad leinas

ÕDEDE ja VENDADE LAPSED Albany's,
Torontos ja Kodu-Eestis

KIRIKLIKKE TEATEID

EELK TORONTO VANA-ANDRESE KOGUDUS

Vana-Andrese kirik Carltoni ja Jarvise nurgal.
Õp. Andres Taul
17 Frank Cres., Toronto M0G 3K6
Tel. 656-5248, kirikus: 923-5172

Pühapäeval, 23. okt. JUMALATEENISTUS kell 4 p.l. Solist Heinz Riivald.

Pühapäeval, 30. oktoobril USUPUHASTUSPÜHA JUMALATEENISTUS kell 11 enne lõunat. Samal päeval Usupuhastuspüha jumalateenistus Jakobi koguduses kell 5 p.l. Redeemer Luteruse kirikus.

Õpetaja kõnetunnid igal teisipäeval ja neljapäeval kl. 6—8 õhtul kiriku käärkambris.

TORONTO EESTI S. P. ADVENTKOGUDUS

804 Broadview Ave.
Christuskirches
691-2848

Laupäeval, 22. okt. kell 9.30 hom. HINGAMISPÄEVAKOOL, ainel: „Lõpuaeg ja kogudus"; erikuulutus lõpuajal.

Kell 11 hom. jutlus ainel: „Tõde ja propaganda."

TERETULEMAST!

EESTI VABAKOGUDUS TORONTOS

20 Thorncliffe Ave. Tel. 463-6223.
Jutlustaja E. Saraoja
Kirik: 562 Jones Ave. Tel. 461-2077.

Pühapäeval, 23. oktoobril kell 11 hom. JUMALATEENISTUS. Jutlustavad. E. Siitam Kaliforniast ja Lloyd Vander Heide.

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS

883 Broadview Ave.

Jutl. Kaljo Raid.

10 Lamport Ave., Apt. 307
Toronto 5, Ont.
M4W 1S6
Tel. 961-8391

Ch. Kipper — organist

„VABADUSE KUULUTUS" RAADIOSAATED IGAL PÜHAPÄEVAL
kl. 3 p.l. WHLD 1270 kc.

Pühapäeval, 23. oktoobril kell 10.15 hommikul pühapäevakool, kell 11 JUMALATEENISTUS. Kõneleb H. Eller. Naistrio.

Kell 6 õ. kõneleb E. Siitam, solist Ena Allik.

TORONTO EESTI EVANGEELNE KOGUDUS

Stone Church,
45 Davenport Rd.
Jutlustaja H. RÜDMIK
P.O. Box 234, Toronto 18.
Tel. 233-5390.

Laupäeval, 22. oktoobril kell 7 õ. KUULUTUSKOOSOLEK. Jutlustab pastor Endel Siitam Kaliforniast.

Pühapäeval, 23. oktoobril JUMALATEENISTUS. Lauluettekandeid Naadi Allik'ult Clevelandist, jutlustab Endel Siitam.

Teisipäeval, 25. oktoobril kell 7 õ. KUULUTUSKOOSOLEK, jutlustab Endel Siitam.

„USUSÕNUMI" RAADIOJUMALATEENISTUSED

iga pühapäeva hommikul kella 9.30 —10.00, lainel CHIC — 790 kc

Raadiojutluse teema pühapäeval, 23. oktoobril: „Usk mis mägesid liigutab".

EESTI EV. LUTERI USU PEETRI KOGUDUS

817 Mt. Pleasant Rd.,
Toronto M4P 2L1
Kiriku telefon 483-5847
Õp. Oskar Puhm
84 Dinnick Cres., Toronto M4N 1L8
telefon 483-4103

LEERIÕPETUS ALGAB. ÕNNISTAMINE 7. mail 1978. Registreerida õpetajale!

LEERI AVA-JUMALATEENISTUS pühapäeval, 23. oktoobril kell 11 hommikul. Laulavad õed Lindaud. Esimene leeritund.

PIIBLITUND kell 10 hommikul. Pühapäevakool. Lastekoori harjutus.

USUPUHASTUSPÜHA jumalateenistus 30. okt. kl. 11 h. Laulab Cantate Domino Ch. Kipper'i juhatusel.

EELTEADE: Noortekoor „LOOTUS'e" ja VAIMULIK ORKESTRI kontsert pühapäeval, 6. novembril kell 6 õhtul.

ÕPETAJA KÕNETUNNID teisipäeviti ja neljapäeviti kl. 6—8 õhtul.

TORONTO EELK JAKOBI KOGUDUS

Kirik: Redeemer Lut. Kirik, Bloor & Indian Rd.

Õp. T. Nõmmik

501 Davisville Ave, Toronto M4S 1J2
Tel.: 483-2478

Pühapäeval, 23. oktoobril kell 3 p.l. JUMALATEENISTUS Epiphany Luteriusu kirikus, 20 Old Kingston Road, West Hill, (Otse „Eesti Kodu" kõrval.

Õpetaja kõnetunnid teisipäeviti kl. 6—7.30 õ. kodus, muul ajal vastavalt kokkuleppele.

Eesti arst valvekorras

22. ja 23. oktoobril
Dr. Sauks 461-0912
29. ja 30. oktoobril
Dr. R. Vanaselja 921-7777

JURISTID

ENN ALFRED
ADVOKAAT — NOTAR

Toronto Dominion Centre
P.O. Box 326, Room 1912
Royal Trust Tower
Toronto M5K 1K7
King—Bay
Telefon: 869-1777
24-tundi telefonivalve

KORTERID

Müüa

KORTER 2 MAGAMISTOAGA

980 Broadview Ave. Informatsiooniks helistada tel. 461-9958

OTSIMISED

Kuulduste kohaselt on Rootsis surnud meremees

VIKTOR LUIK

sündinud 1902 Viljandimaal.
Palutakse neid, kes teavad millal ja kuhu ta on maetud teatada:
Alex. Morse
P.O. Box 5280
Los Angeles, Calif. 90055
U.S.A.

MÜÜGID

Müüa

PONTIAC VENTURA 1972 mudel

Heas korras. Helistada tel. 281-1475.

TERMOMEETRID
Celsius/Fahrenheit
$2.50 pluss O.S.T.
saadaval
„Meie Elu" talituses

OPTIKUD

J. RATAS
Optika- ja Kellasepaäri
247 Danforth Ave. Toronto
Telefon 465-6251

PRILLID
parimas kvaliteedis nagu Christian Dior, Rodenstock, Zeiss jne.
Soft contact-lenses.

KELLAD
Omega, Tissot, Bulova, Accutron

VEOD

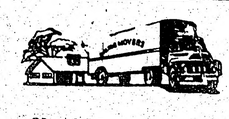

Veod Metro piirides
BALTIC MOVERS
30 Dewson St., Toronto. 534-1403

SUUR VEOK KOLIMISEKS
J. KRULL
Tel. 493-1485, helistada õhtul.

MÜÜGID

Floridas ilus maja müüa

2. MAGAMISTOAGA ja KESKÜHUJAHUTUSEGA

West Miami Shores. Teateid saab Torontost peale kl. 6 õ. tel. 239-9766.

MITMESUGUST

KAALU PROBLEEMID?

Garanteeritud kaalu kaotamise programm. Tel. 245-6012

ARSTID

Leo Kann, D.C.
CHIROPRACTOR
Tel.: 489-0562
212 Dinnick Cr.
VASTUVÕTT KOKKULEPPEL

Murray E. Newbigging
MATUSEMAJA

Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad.

M. Wayne Hamilton
Funeral Direktor

733 Mount Pleasant Rd.
Helistada tel. 489-8811 ◎ 489-8002
(lõunapool Eglintoni)

Külastage „MEIE ELU" kus leiate mitmesuguseid sobivaid kinkeesemeid

958 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4K 2R6
Tel. 466-0951
(Eesti Majas, II korral)

EHTEASJU
SKANDINAAVIA
KINKEESEMEID:
LINIKUID, SOHVAPATJU,
PLASTIK-
PÕRANDARIIDEID,
SAUNASEEPE ja TARBEID
KERAAMIKA-VAASE
HELIPLAATE
RAAMATUID (*ka lastele*)

„Meie Elu" üksiknumbrid on müügil:

TORONTO

POKO'S MEAT PRODUCTS ARIDES:	376 College St.
	319 Danforth Ave.
	767 Mt. Pleasant Rd.
Rooneeme pagariäris	484 Queen St. W.
Balint Book Store	246 Spadina Ave.
„Meie Elu" talitus	858 Broadview Ave.
Broadview Delicatessen	141 Danforth Ave.

THUNDER BAY

Finnish Book Store	168 S. Algoma St.

SUDBURY

Wolfe's Bookstore	133—135 Durham St. E.

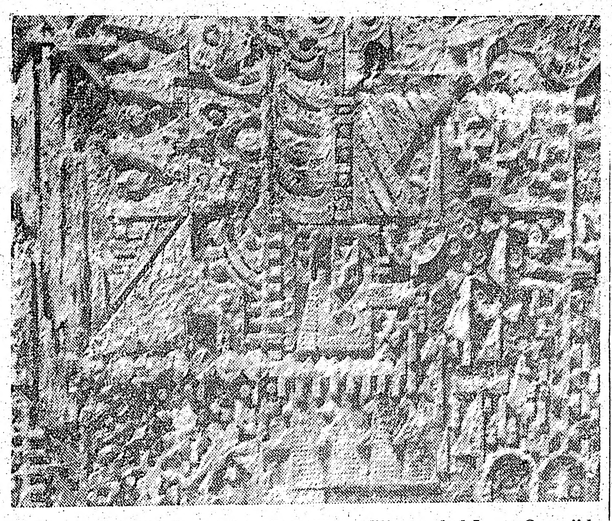

Sumeri müütoloogilistel ainetel loodud töö on välja pandud Joann Saarniidu iseseisval kunstinäitusel Eesti Majas 28., 29. ja 30. okt.

Joann Saarniidu 29-s iseseisev kunstinäitus

Joann Saarniidu 29-as iseseisev kunstinäitus toimub 28., 29. ja 30. okt. Eesti Majas. Ta esitab võrdselt sumeri ainetel loodud kõrgreljeefses menetluses töid kui ka õlimaali, kokku 45 tööd.

Kunstniku loomingus peegeldub primitiivsus, objektiivsed kujundid, horisontaalne ja vertikaalne joon, erksad värvid, usuga seotud eluavaldused, mehe ja naise ühevääruse „Kilgamies" epos mag. Jüri Härmatare „Sumeri kilde" raamat konfiskeeriti okupeeritud kodumaal, kuid leidis koha siiski teaduslikus raamatukogus Tallinnas. Kunstnik on võtnud oma missiooniks kauget sumerit elustada, kujundada oma võimete piirides Soome-Ugri rahva uhkuseks.

☆

...kuna Saarniidu puhul on tegemist tõsise eestimeelse kunstnikuga, kes lisanud väärika ja omapärase panuse alates anti-kommunistlikute maalingutega eesti kujutava kunsti seniste ilmutuste ritta ning kelle looming kannab vägagi tugevat isikupärast allkirja ega haju seetõttu tänapäeva „moodsate" kunstivirvenduste halli ja näotusse massi — on ka meil tõsine põhjus olemas tema kunstinäitust külastada.

...Saarniidu loomingule on põhiliselt omane emmaatia kui ekspressionismi üks olulisemaid meetoteid ning ta tänapäevastki ainele lähenemisviise näib jälitavat mingi saatuslik ekspressiivsus mis avaldub subjekti maagilises võimes alistada objekti müstilise samastamisproprotsessi abil. Sellega kaasub omakorda lõputu uute vormide loomine ja asjade heitlikust päälispinnast läbitungimine tahe nende tuumani mis omakorda viitab põhjamaise ürgseima päranduse, nimelt panteismi suunas.

H. A.

KUHU MINNA?

★ **Laup., 22. okt. Toronto Eesti Meeskoori aastapäeva-ball Prince hotelli ruumes algusega kl. 7 õ.**

★ **Laup., 22. okt. ja pühap., 23. okt. Sümpoosion Montrealis Jaani kog. saalis.**

★ **Pühap., 23.—30. okt. Eesti Kunstnike Koondise XXII aastanäitus Peetri kiriku näitustesaales.**

★ **Neljap., 27. okt. prof. Tõnu Parmingu loeng Tartu College'is algusega kl. 7.30 õ.**

★ **Neljap., 27. okt. Aiandusklubi loeng Eesti Majas algusega kl. 8 õ.**

★ **Reedel, 28., laup., 29. ja pühap., 30. okt. Joann Saarniidu kunstinäitus Eesti Majas.**

★ **Reedel, 28. okt. EKN 25. aastapäeva pidulik koosviibimine Eesti Majas algusega kl. 8 õ.**

★ **Laup., 29. okt.—12. nov. „Estonian Showcase" Scarboro Civic Centre'is.**

★ **Laup., 29. okt. Välismisjoni õhtu Stone Church, 45 Davenport Rd. algusega kl. 7 õ.**

★ **Pühap., 30. okt. Eesti Invaliide Toetava Naisringi moenäitus algusega kl. 3 p.l. Eesti Majas.**

★ **Neljap., 3. nov. Vello Hubel'i loeng Eesti Majas algusega kl. 8 õ.**

★ **Laup., 5. ja 6. nov. Kai Käärid'i kunstinäitus Eesti Majas.**

★ **Pühap., 6. nov. Mulkide seltskondlik koosviibimine Tartu College'is algusega kl. 3 p.**

★ **Laup., 12. nov. Eesti Rahvusteater esitab St. Lawrence teatri Town Hallis Arvo Mägi komöödia „Kihlus" algusega kl. 8 õ.**

★ **Laup., 19. nov. Õngitsejate ja Jahimeeste Seltsi aastapäeva pidu Eesti Majas algusega kl. 7 õ.**

JAAN ALMER
KATUSETÖÖD

Teeme uusi ja parandame vanu, samuti suvilate katuseid.

Helistada tel. 699-5295

JOHN E. SOOSAAR, C.A.

Chartered Accountant

Suite 402 **483-6308**
725 Don Mills Rd. **429-4944**
Don Mills, Ontario

TEADAANNE

TORONTO EESTI ÜHISPANK teatab, et lisaks uutele teenindustele, nagu reisitshekid, RRSP—RHOSP plaanid, vahendame oma liikmetele nüüd ka Kanada hoiutähtede (Canada Savings Bond) oste.

TORONTO EESTI ÜHISPANK

958 Broadview Ave.

Tel.: 465-4659 või 465-4650

ÕIGE AEG OSTA MEIE KAUDU

LIHA

suurel hulgal sügavkülmutuse jaoks. Müüme terve-, poole- ja veerand loomaviisi. Esimese sordi liha. Tükeldame ja pakime teie soovi kohaselt. SAADAVAL SUITSUKALKUNIT ja SUITSUSINKI.

Helistage 425-0450

Meie äri on avatud talveperioodil alates 11. okt. järgmistel aegadel: teisip.—neljap. kella 8—6, reedel 8—8, laupäeval 8—4. Esmaspäeviti suletud.

VIKING FOODS & IMPORTS

133 LAIRD DRIVE, TORONTO, ONT.

ILMUS

ILMAR JAKS

AUGEIASE TALLID

novelle

Hind tellijaliikmetele: brosh. $5.90; köites $8.00
Kaanehind mitteliikmetele: brosh. $8.00; köites $10.50
Poolsari (6 raamatut) brosh. $33.00; köites $46.00
Sari (12 raamatut) brosh. $64.00; köites $89.00

Esindajad: A. Viirlaid, 63 Glen Davis Cres., Toronto, Ontario M4E 1X7; Estonian Publishing Co., „Meie Elu" 958 Broadview Ave., Toronto, Ontario, M4K 2R6; V. Kokla, 86 Stirling Ave. N., Kitchener, Ontario; E. Kivestu, 588 Westluke Ave., Montreal, Que. H4X 1P7; tel. 484-0685; V. Kurm, 368 Toledo St., Thunder Bay, Ont.; O. Laaman, 1415, 28 St. S. W. Calgary, Alta T3C 1L8; V. Lenk, 511 Lawson Rd., London, Ontario, N6G 1Y1; H. Lille, 1 Eriksdale Rd., Etobicoke, Ont. M9C 2B5; W. Metski, 6 Dawn Rd., St. Catharines, Ont. L2N 4M6; Mrs. L. Normet, 343 Cannon St. E., Hamilton, Ont. L8L 2C1; K. Pikker, 3876 Pandora St., N. Burnaby, B.C.; U. Veedler, 47 Kent Ave., Sault Ste. Marie, Ont.; V. Spargue, 2313 Samuel Drive, Ottawa, Ont. K1G 3C3.

Majanduselu

VARA REALISEERIMINE

Nagu varem mainitud, tekib kapitali kasu või kahju vara realiseerimise puhul. Realiseerimine on toiming, kus vara läheb ühe omaniku käest teisele. Tavaliselt juhtub see ostu-müügi puhul. On aga erandeid, kus ost-müük aset ei leia, kuid kapitali kasu või kahju siiski tekib ja kuulub tulumaksustamisele. Niisugust vara realiseerimist nimetatakse oletavaks, usutavaks või koguni mõeldavaks realiseerimiseks (deemed disposition).

Sellesse kategooriasse kuuluvad: 1. Väärtpaberite (aktsia, bond, certificate, laen, hüpoteek, müügileping või sellega seoses olev interest) väljaostmine või kustutamine; 2. Võla likvideerimine või kustutamine, 3. Aktsia konversioon kompaniide ühinemise puhul, 4. Kingitused, 5. Isiku surm, 6. Kanadast lahkumine, 7. Vara võõrandamine või lammutamine, 8. Negatiivne „adjusted cost base" jne. Kõikide nende kategooriate tulumaksustamine on erinev. Näitena võtaksin vaatluse alla meile kõige enam esineva kategooria.

KINKIMISED

Kinkimised abielupoolte vahel ei kuulu tulumaksustamisele. 1977 a. tumaksuseaduse kohaselt võib iga isik aastas teha kuni $50,000 väärtuses kingitusi, mis on tulumaksuvabad. Selle juures on piiriks ühele isikule kink $10,000 väärtuses.

Tähendab, $50,000 ulatuses võib kinkida, kuid 5-le erinevale isikule. Üle selle summa kuuluvad kingitused tulumaksustamisele järgmiselt: esimeselt $50,000-lt üle $10,000 on tulumaks 15%; Sellest järgmiselt $50,000-lt on tulumaks 20% ja igalt järgmiselt $50,000-lt on tulumaks 5% võrra kõrgem.

Kui tegemist on kingitusega (maja, auto, paat), millel puudub hind, otsustab selle tulumaksu amet eriliste reeglite alusel.

Kinkemaksu peab tasuma kinkija.

(Küsimused saata „Meie Elu" toimetuse kaudu)

Vally Johanson

Moekiri

MANNEKEENID TULID TAEVAST

Sajab ja sajab ning talv on ukse ees. Erilise veetlevuse omab mantel, millel on kapuuts — tõmbad ta pähe kui vaja, surud käed tasku ja astud oma teed.

Abielupaarid omavad ühte värvi ja sama tegumoega praktilisi nahkmantleid ja jopesid. Pesusamet on vallutanud maailma. Teda esineb kõikides värvides, kuid uudne on ilus lillakaspunane toon nii naiste kui ka meeste riietuses.

Mugavust ja elegantset lohakust lisavad silmuskoelised kompsunid vestid ja mantlid. Pluusi kantakse kas seeliku või pükste peal, ta on esimese puusajoone kohalt sisevööga kokku tõmmatav.

Inflatsioon on naise õlgadelt mink esemed maha tõmmanud ja asemel on helehallid ja beeshid madala karvaga hõberebase kasukad ja mantlite kraed. Vaevalt küll keegi moe pärast minkkasukast loobub, sest ta on ju soe!

Kleidid on tänapäeva moes individuaalsed ja laiusest voogavad. Kleidi pikkuse vastu ei tohi eksida ja see tuleb sättida pikemaks kui soovite ajaga kaasas käia.

Õhtukleidi iseloomustus on liikuvus ja elu, nad on lendlevalt laiad, kallist materialist ja naiselikult koketsed ning jalg, selg kõht välguvad siit-sealt.

☆

Kaubmaja Eatons andis ennenägematu kahetunnilise moerevüü, mis mõjus operetlikult ja tõmbas rohkearvulise publiku kaasaelama. Kuid kas ka ostma? Motoks oli „Sinu riietus on telegramm sinust välismaailmale". Hea saatemuusika eest hoolitses „Elastic Band". Esimesena tuli shoti torupillimees tantsitaridega. Mannekeenid saabusid rulltrepiga taevast. Tõesti vaatamisväärne oli must-valge kombinatsioonis tuumikmantel. Elevandiluu värvi kapuutsiga mantel, mille kimono lõige, must äärestus ringi ja lisaks veel ka käevarre ümber ning seal juures väikse äärega ilus karvane kübar.

Siis tantsisklesid lavale mustlastüdrukud ungari muusika saatel. Indulanna näitas soliidse sari kandmist ja ei näinud sugugi lohakas välja. Kuus noort twistisid tantsida korraga kostüümides, pükskostüümides, jalas säärikud ja peakatteks baretti, milliseid leidub nüüd iga värvilisi.

Ei unustatud kää senior inimesi. Eatoni aastakümneid püsinud mannekeen läheb aastatega ikka ilusamaks ja saledamaks ning andis kogu revüü vältel hea läbilõike vananeva daami riietusest kuni ballisaalini. Sama peab ütlema ka väga meeldiva vanahärra kohta, kes on seal noormehena alustanud. Hoolsas ja sobivas riietuses on ka iga vana inimene ilus, kuid hoiduge „corduroyst".

Modellide hulgas oli kogu aeg kaasas TV programmi „Pig and Whistle" pealady, sest tal on kerge tantsujalg. „British Airway" oli oma meeskonna saatnud uut univormi esitama. Pea stuardess oli nähtud nägu TV reklaamidest. Haruldane sinine värv, imepeenikeste triipudega, ilusa kübaraga ja vastava juurde kuuluvaga teeb selle vormi väga nägusaks. Täissiidist sall on lihtsa sõlmega kaela seotud, kuid nii et inglise lipp kaunistab rinda. Piloot on tumedamas sinises vormis, aga nii esinduslik, et tal pole võistlejat. Tänu heale materjalile oli ka inglise lennuliinide eelmine vorm kortsudest vaba kui lendurid maandusid.

Oakvillest pärit kommenteerija tantsib kaasa ja toob lapsed lavale, kelledest tüdruk on ilmselt balleti teel ja poisike vigur ning kõigiti kodus moodide esitamisel.

Moerevüü rütmi ja vaimustuse tipp oli lava täis tantsivaid modelle kuni selle lõpu tegi ehtne hispaanlanna oma kastanjettide, tantsu ja haruldase ilusa sinise kostüümiga, mis liibus kehale ja mille rullik-volang oli alt sinililla-valge tülli efekt.

Siis saabus taevast mustas trikoos kotiga neid, kes näitas pöidlaga tee ääres. Kotist leidis ta kõik vajaliku, isegi õhturiietuseks narmastega rätiku ja kaelakee. Kott oli magamiseks ja ka vihma kaitse.

☆

Mees on ikka kõige elegantsem ühevärvilises ülikonnas olgu see siis päeval või õhtul. Meeste ülikondadeks on väga ilusaid, pruune, halli, helehalli ja rohekaid toone.

Pulma läks üks mees pruunis ülikonnas. Särk oli beesh, rinnaesisel 2 sm. laiused rüüzhid ja samad ka värvlite ääres, mis kuue käisest välja vaatasid. Sobiv kaelaside. Ei ühelgi meesmodellil polnud ehteid kaelas vaid sõrmus ja käekell. Mehed kannavad väga palju ühevärvilisi pükse ja sinna juurde sobivat ruudulist kuube. Või ka ümber pöördult, et pükste materjaliks on väga väikse ja diskreetse ruuduga muster ja ühevärviline kuub sobiva särgiga. Meeste riietuses on tõesti külmal talvel teretulnud vestid, kootud vestid, kootud kampsunid, mida kantakse ka kuueta.

Revüü lõpp saabus pulmalistega eesotsas, pruutneitsid, suitsubeesh + makramee pitskleitides ja isa andis pruudi üle, kelle kleit oli suure töö tulemus pitsaplikatsioonide näol.

E. T.

EESTI VABA ELUSÕNA TEATAJA

Pagulas-väliseestlaste häälekandja, sügis 1977

JUHTKIRI

Seoses uue kooliaasta algusega eesti laste täienduskoolides, kus Jukul tuleb õppida, mida Juhan peab teadma, on vab. val. haridusminister avaldanud uusi juhtnööre õppetööks, eriti selleks, et „tuua mõistuse juurde neid meie noorsookasvatajaid, kes oma „orjaaja" ja Tasuja lugudega tõusvasse eesti generatsiooni istutavad alaväärtuskomplekse ja hävitavad sellega lugupidamise oma rahva vastu."

Härra minister soovitab eesti ajalugu lugeda rahvuskaaslase parun Wilhelm von Wrangelli mõni aeg tagasi ilmunud raamatust, mis eesti täienduskoolides kahjatsusväärselt on seni jäänud silmapaari vahele. Selles raamatus olevat selgesti öeldud, et orjaaja mõistet ei tulevat Eestimaa osas üldsegi mitte tarvitada. Kuna 79 Wrangelli, 54 Taubet, 40 Stackbelbergi jne, võitlesid ohvitseridena Rootsi vägedes ja käisid ka Türgi sõjas, siis omavad nad kindlasti laiema silmaringi ja teavad asju paremini, kui kodus mõisapõllul vedelev talurahvas.

Nagu ajaloost teame, oli eestlastel juba orduajal täielik vabadus — astuda seaduslikku abiellu, ja abielupooli ei võinud eraldi edasi müüa. Kui mõni räägib talurahva rõhumisest saksa vasallide poolt, siis on tegemist arusaamatusega. Seesugust asja võis juhtuda vaid nalja pärast „aus Übermuth".

Valeteateid orjusest on levitatud ka parunite eneste hulgast. Näiteks kirjutas Liivimaa resideeriv maanõunik O. F. von Rosen keisrinna Katarinale, et eesti talupojad on olnud mõisnikkude pärisorjad ja ihupärised juba Baltimaade ristiusustamisest saadik ja sellest ajast peale olevat mõisnikel õigus neid oma tahtmise järgi pärandada, müüa jne. Aga me ei tea mitu Rosenit käis Türgi sõjas ja kas neil oli küllalt silmaringi?

Eesti ajaloolaste kaitseks peame siiski märkima, et nende eksitus orjaaja suhtes võis tuleneda puudulikest sõnaraamatuist, kus saksa sõna „Leibeigen" on valesti tõlgitud kui „pärisori", aga peaks olema „omakehaline", see on vaba mees.

Ka „vana hea Rootsi aja" lööklauset tuleb pidada arusaamatuseks, nagu väitis juba härra Vasar Tartus. Igatahes sõnaraamatus seda kõnekäändu ei leidu. Ja mis hea see aeg võis olla, kui rootslased võtsid mõisavanematelt ära mõisu — ka kaelakohtu pidamise talurahva üle. Jumalale tänu, et äpardusid Rootsi kuningate katsed talurahvast priiks lasta, sest siis oleksid nad täiesti ära kistud oma mõisavanemate õrna hoolitsuse ja õiglaste kasvatusmeetodite alt.

Raamat sisaldavat ka haruldase kollektsiooni portreesid Eestimaa rüütelkonna juhtidest, missuguseid võiks eesti asutustes ehk ülesse riputada Pätsi ja Laidoneri kõrvale.

Ants Säripüks

UUED MINISTRID

Teatavasti soovitasime meie lehe eelmises (suve) numbris, suurendada vab. val. toetajate arvu, laiendades valitsuse koosseisu. Sellekohaselt ongi nüüd majandusministri kõrvale loodud finantsministri koht. Mõlemale kohale on nimetatud uued isikud. Nagu ütles juba härra Oskar Rütli, kel raha palju, sel on ka avvu vaja! Endiselt majandusministrilt võeti portfell ära — kui kellegi juhtub üks selline olevat ülearu, võiks annetada selle riiklikes huvides.

Selles suhtes võiks ka Kanadas ringi vaadata, sest on võimalikud veel rahaministrid, tulundusministrid jne. Ja siinsed riiklikud esindused on niikuinii kõik avvu peal.

HUVITAV NÄITUS

Ajakirjanduse teateil korraldavad venelased oktoobrirevolutsiooni 60. aastapäeva tähistamiseks Los Angelese Convention Gardenis suure näituse. Juudid lubavad avada sinnasamasse samal ajal oma näituse: 60 aastat juutlust Nõukogude Venemaal. See on väga teretulnud, kuna selle kaudu saame täielikuma pildi kommunistliku Vene tegelikest loojaist. Puudu jäävad vaid läti kütid.

EVANGEELIUM

Tuntud evangelist Billi Graham, külastades oma evangeeliumiga Ungarit, kuulatas teise kõrvaga ida poolt tulevat punast evangeeliumi ja leidis, et evangeelium on evangeelium, ükspuha kust ta tuleb. Ta leidis sobiva kompromissi: sedavõrd kui kristlust punaste kirikust välja lüüakse, sedavõrd tuleb marksismust meie kirikusse sisse võtta.

ILMAENNUSTUS

See on nii, et ükskõik mis me ütleme, selles on 25% õigust ja võimalus, et 75% on sellest õigusest vale.

Carter muutus tummaks inimõiguste küsimuses

USA ajakirjandus konstateerib, et president J. Carter oma kõnes LRO ees muutus järsku tummaks inimõiguste nõudmise osas orjastatud rahvastele, millest Moskva saab suurt kasu. J. Carter ignoreerib nüüd inimõiguste küsimust. USA on muutnud oma poliitikat ka Punasemere piirkonnas ja see libiseb N. Liidu valdusesse. Peale selle asus USA ühisrindesse Iisraeli ja Aafrika lõunapoolsete parempoolsete rezhiimide suhtes. See loob eriti soodsa õhkkonna N. Liidu eelseisvateks juubelipidustusteks. Miks J. Carter loobus rahvusvahelise moraaliapostli ülesannetest, selle kohta on erinevaid arvamisi. Ühed arvavad, et J. Carteri inimõiguste küsimus ei olnud kooskõlas tänapäeva reaalpoliitikaga. Teised jälle arvavad, et J. Carter kasutas inimõiguste probleemi vaid, kui kauplemisobjekti SALT kokkulepete jt. küsimuste lahendamisel ja sai sellest omamoodi tulu.

EESTI SIHTKAPITAL KANADAS MEIE ÜHISKONNA TEENISTUSES.

EESTI MAJA
958 Broadview Ave.
Toronto. Ont. M4K 2R6

Arstiteaduslig loeng Lõuna-Floridas

Pühapäeval, 23. oktoobril kell 3 toimub dr. Hendrik Leesmenti loeng artriitiliste haiguste kohta. Pärast loengut on küsimused teretulnud.

Loeng toimub L.-Florida Eestl. Koondise korraldusel St. John'i Luteri kiriku kõrvalruumis, 2919 Van Buren St. (I-95 ja Hollywood Blvd nurgal), Hollywoodis.

Pärast loengut kohvilaud.

Juhatus

Algavad Noorte Aasta korraldamise eeltööd

EKN juhatuse koosolekul olid arutusel Kanadas Noorte Aasta korraldamise eeltööd. Noorte Aasta küsimusest andis ülevaate EKN noorsootöö komisjoni esimees E. Kiilaspea. Noorte Aasta korraldamise käikupanekuks otsustati kokku kutsuda noorteorganisatsioonide ja noorte juurdetulekust huvitatud organisatsioonide esindajate koosolek. Koosolek käsitab pärast sissejuhatavat ettekannet E. Kiilaspealt laudkonna diskussioonis Noorte Aasta tegevuskava küsimusi, mille järele moodustatakse Noorte Aasta toimkond.

Rahuauhind „Amnestia Internatsional'ile"

Seekordne Nobeli rahuauhind anti üllatuslikult „Amnestia Internationalile", milline tegeleb Londonis poliitilise terrori registreerimisega. Teine auhind läks kahele iirlannale, kes võitlevad Põhja-Iirimaal rahu eest. Esimesena märgitud asutus on ka registreerinud osaliselt N. Liidu poliitilist terrorit, kuigi võrdlemisi tagasihoidlikult. Selle asutuse vahelesegamisel on mitmed valitsused olnud sunnitud poliitilisi vange vabastama.

Stanbury lahkub parlamendist

Eestlastele hästituntud liberaalide parlamendiliige Robert Stanbury teatas, et ta lahkub York-Scarborough piirkonna parlamendiiikme kohalt enne selle aasta lõppu. R. Stanbury oli P. E. Trudeau valitsuses ministriks ja ta on kuulunud parlamenti 12 aastat. Kuid viimaste valimiste ajal keeldus P. E. Trudeau talle andmast ministri kohta. R. Stanbury oli viimasel Balti küüditamisaastapäeval peakõnelejaks. Arvatakse, et tema kohta ei täideta enne uusi valimisi 1978. a. kevadel.

Iga uus tellija aitab kaasa sisukamale ajalehele